اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۷ شهریور ۱۳۹۹
• ۱۸ محرم ۱۴۴۲
• ۷ سپتامبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۰۴ • پیاپی ۲۹۲۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ثبت رکورد بالاترین درصد تولید تختال بدون عیب در فولاد مبارکه

با تلاش کارکنان واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه، کیفیت تختال‌های بدون عیب تولیدشده در این مجموعه در مرداد به ۹۳.۵ درصد افزایش یافت. رکورد قبلی تولید تختال بدون عیب در شهریور ۹۷ به میزان ۹۳.۴ درصد ثبت شده بود. برای جلوگیری از به وجود آمدن این عیوب لازم است کنترل‌های دقیقی در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم بر پارامترهای ذوب از طریق تنظیم آنالیز شیمیایی و ارسال ذوب با سوپرهیت مناسب از واحد متالورژی ثانویه و همچنین نظارت و کنترل بهتری بر پارامترهای ریخته‌گری انجام شود. براساس آمار با تلاش کارکنان سختکوش واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم کیفیت تختال‌های بدون عیب در مرداد به ۹۳.۵ درصد افزایش یافت. ۶

صمت نظر کارشناسان درباره کنترل رشد نقدینگی را بررسی کرد

یک ادعای پرحاشیه

برخی کارشناسان بر این باورند که اقتصاد ایران به سمت ابرتورم و انفجار نقدینگی می‌رود ولی بانک مرکزی این ادعا را رد کرده و معتقد است رشد نقدینگی را کنترل کرده است. چند روز قبل، عبدالناصر همتی از آنچه کنترل رشد نقدینگی خواند، ابراز خوشحالی کرد و گفت در ۵ ماه نخست سال ۹۹ فقط ۱۲ درصد رشد نقدینگی داشته‌ایم. این سخنان رئیس کل بانک مرکزی در حالی مطرح شد که بارها و بارها کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی از بروز و ظهور پدیده ابرتورم ابراز نگرانی کرده و حتی برخی از اقتصاددانان لفظ «انفجار» را برای رشد نقدینگی به کار برده بودند. با توجه به شرایط کنونی اقتصاد ایران به نظر می‌رسد بانک مرکزی درصدد تغییر قواعد بازی است و می‌خواهد سیگنال‌های امیدوارکننده‌ای به جامعه ارسال کند. اما اگر تنها به آمار و ارقام رشد نقدینگی در ۲۰ سال اخیر بنگریم، درمی‌یابیم که چنین رشدی (۱۲ درصد در ۵ ماه نخست سال) تنها یک بار و آن هم در سال ۸۵ به وقوع پیوسته است. به بیان دیگر به عقیده برخی کارشناسان امسال شاهد رکوردزنی در رشد نقدینگی در اقتصاد ایران هستیم و چندان جای خرسندی باقی نمی‌ماند. ۱۴

روند افزایشی قیمت مسکن همچنان ادامه دارد

آیا آرامش به خانه برمی‌گردد؟! ۸

عکس: صمت

سرمقاله

اقتصاد ترکیه نونوار می‌شود؟ ۲

یادداشت‌های امروز

تولید خودرو ارزان شدنی است ۴

مهندسی عرضه و تقاضا در بازار فولاد ۶

تعدیل وضعیت مسکن نیازمند راهکار بلندمدت است ۸

نقدینگی می‌تواند مفید باشد ۱۴

قول‌های بی‌اعتبار ۱۵

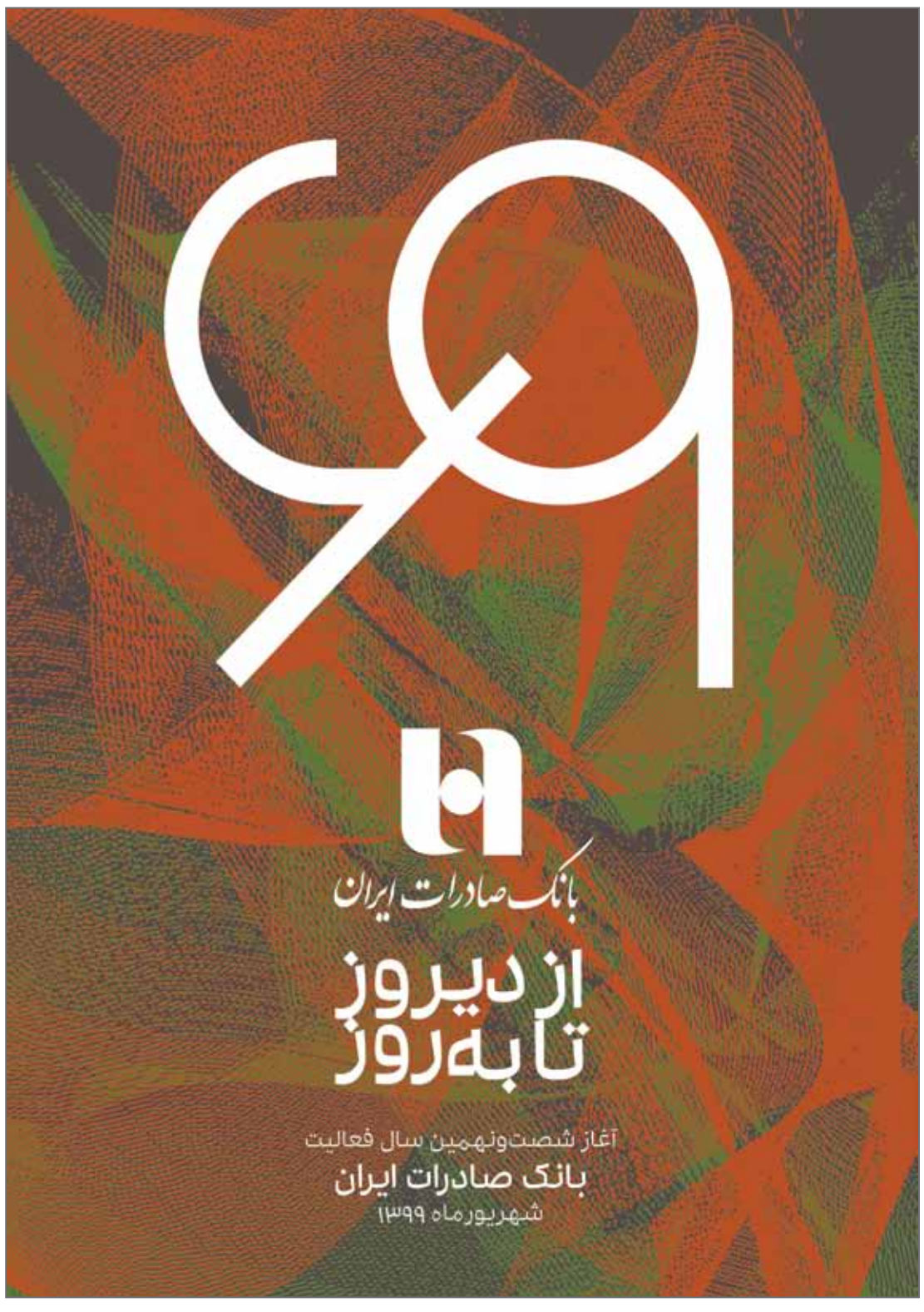
گفت و گو

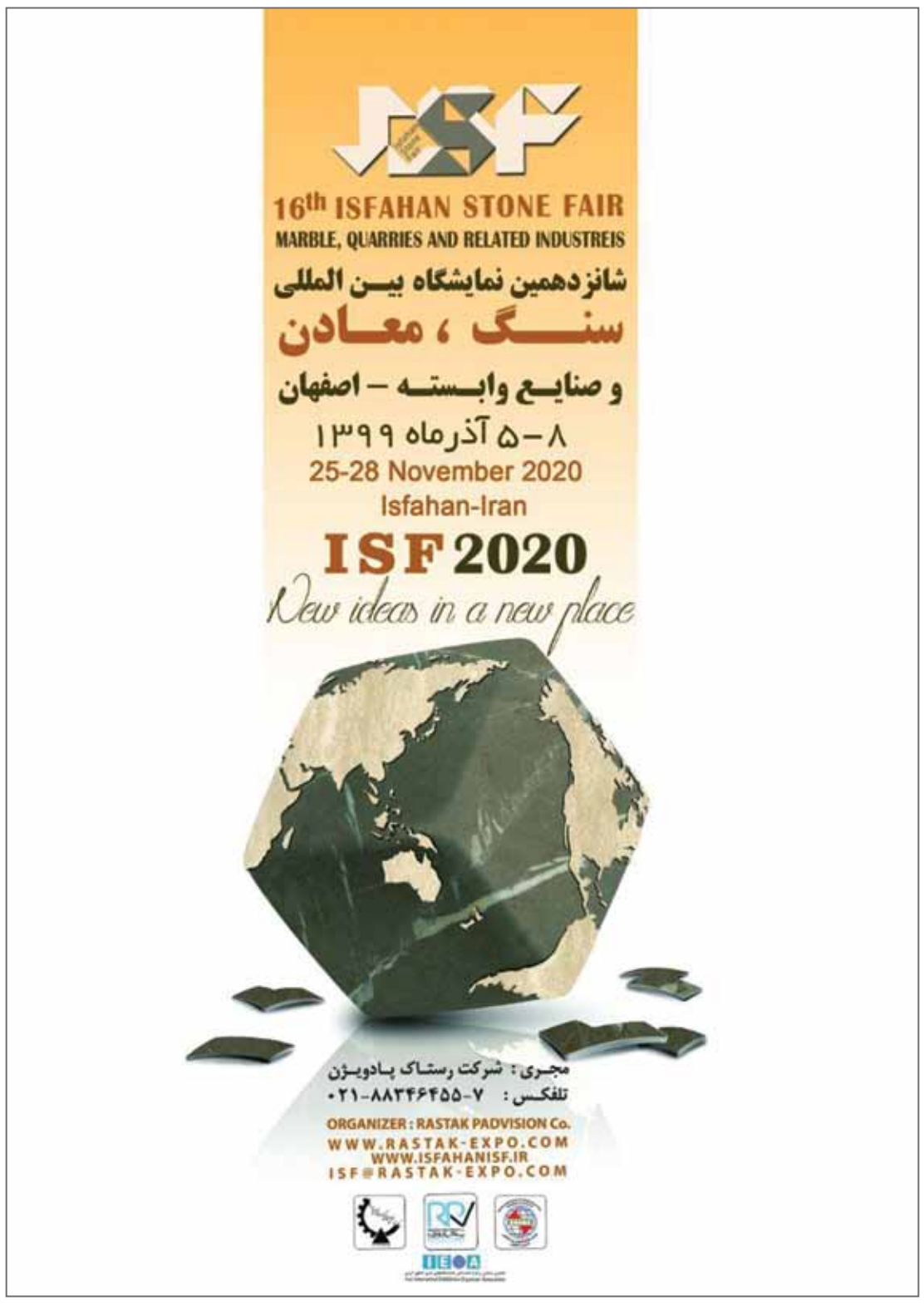

منابع معدنی عامل رشد اقتصادی تا ۲۰۵۰ ۱۲

گزارش روز

ابطال معاملات فولاد باخت دوطرفه ۶

سرمقاله

اقتصاد ترکیه نونوار می‌شود؟

سید جلال ابراهیمی
رئیس خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه

- کشف گاز در دریای سیاه عامل پایین آمدن نرخ تورم در ترکیه می‌شود.
- گاز دریای سیاه ۷ سال نیاز ترکیه را تامین می‌کند.
- مصرف سالانه گاز در ترکیه بین ۴۶ تا ۴۹ میلیارد مترمکعب است.

- درآمد حاصله (تقریبی) از گاز دریای سیاه برای ترکیه ۷۰ میلیارد دلار برآورد شده است. موارد یادشده بخشی از مزایای کشف میدان گازی جدید در ترکیه است. کشف گاز از زیر آب‌های دریای سیاه موجی از شعف برای شهروندان این کشور همسایه و امید برای پایین آمدن تورم افسارگسیخته ترکیه ایجاد کرده است. براساس برآوردهای انجام شده، ذخیره موجود در این میدان جدید گازی تامین‌کننده انرژی گاز مصرفی بیش از ۷ سال کارخانجات و مصارف شهری ترکیه خواهد بود. همچنین براساس آمارهای ارائه شده ۶۰ تا ۷۰ میلیارد دلار درآمد برای این کشور ایجاد خواهد کرد. این میدان جدید گازی نتیجه فعالیت مته‌های کشتی جست‌وجوگر نفتی فاتح است که نامش از سلطان محمدفاتح گرفته شده است. به‌دنبال کشف این میدان جدید گازی رئیس کمپانی شل که ایستگاه‌های پمپ بنزین و پخش محصولات نفتی شل در ترکیه را دارد، ضمن تبریک به اردوغان گفت آرزو می‌کنم کشف این مخزن عظیم گازی با ۳۲۰ میلیارد متر مکعب گاز عامل رشد اقتصادی ترکیه و افزایش رفاه اجتماعی شود. به‌گفته این فعال بزرگ اقتصادی این کشف، استراتژی انرژی ترکیه را تغییر خواهد داد.

از سوی دیگر کشف میان جدید گازی با تامین نیاز مصرفی، وابستگی این کشور همسایه به واردات گاز را کاهش خواهد داد. براساس آمار ترکیه سال گذشته میلادی به‌طور متوسط ۴۸ میلیارد مترمکعب مصرف گاز در حوزه‌های مختلف داشته است. سازمان تنظیم مقررات بازار انرژی (EMRA) هم آمار مصرف گاز ترکیه در سال ۲۰۱۶ میلادی را رقمی معادل ۴۶ میلیارد مترمکعب و در سال ۲۰۱۹ میلادی برابر با ۴۹ میلیارد مترمکعب اعلام کرد. با کشف منبع جدید گاز دریای سیاه منابع و اشخاص متعددی در این باره اظهارنظر کرده‌اند؛ از جمله پروفسور ارهان اصانلو که معتقد است ذخیره این گاز برای حدود ۷ سال ترکیه کافی است. او نیاز ترکیه به انرژی گاز را سالانه ۵۵ میلیارد مترمکعب اعلام می‌کند. به‌گفته این تحلیلگر اقتصادی در صورت افزایش نرخ گاز در بازارهای بین‌المللی، درآمد حاصل از فروش یا حتی جایگزینی تولید داخل به‌جای واردات، ارزش مادی بالاتری را نصیب دولت و ملت ترکیه می‌کند. در حال حاضر نیز طبق ارزیابی‌های اولیه گاز موجود در این میدان گازی ۶۵ تا ۷۰ میلیارد دلار درآمد نصیب دولت و ملت ترک خواهد کرد. با این روند سیاست‌گذاران ترک بر این باورند که کشف گاز در دریای سیاه عامل اصلی پایین آمدن نرخ تورم در ترکیه خواهد شد و طبیعی است که اثرات مثبتی بر داده‌های کلان اقتصادی در عرصه تولید و همچنین اقتصاد SME خواهد گذاشت. همچنین گفته می‌شود کشف گاز رقمی بین ۱۳ تا ۱۹ میلیارد دلار به تراز پرداخت‌های این کشور کمک خواهد کرد و تمام این شرایط در حالی اتفاق می‌افتد که ترکیه به بانک جهانی بدهی کلانی دارد. تحلیلگران بین‌المللی بر این باورند که کشف این میدان جدید گازی منجر به بهبود شرایط اقتصادی ترکیه خواهد شد. وال استریت ژورنال در این باره نوشت: «ترکیه در شرایط خوب اقتصادی نبود و کشف گاز به اقتصاد ترکیه کمک و از طرفی از نزول ارزش لیر جلوگیری خواهد کرد. ترکیه قسمتی از گاز خود را از ایران و روسیه تامین می‌کند و طبیعی است که این کشف در بازار گاز منطقه و استراتژی انرژی در ترکیه تاثیرگذار خواهد بود.

خانه ملت

ورود سازمان بازرسی به پرونده فوتبال

سخنگوی کمیسیون اصل نود مجلس گفت: فسادها یا سوءاستفاده‌هایی در فدراسیون فوتبال رخ داده که می‌تواند پای نهادهای ذی‌ربط از جمله سازمان بازرسی و دادستانی را به پرونده فوتبال باز کند.

به گزارش مهر، علی خضریان در تشریح نشست بررسی پرونده مارک ویلموتس مربی سابق تیم ملی ایران، اظهار کرد: این دومین جلسه کمیته فرهنگی و اجتماعی کمیسیون اصل ۹۰ برای شکایت واصله درباره فساد در قرارداد ویلموتس است. باتوجه به اینکه پیش از این پرونده فساد در فوتبال ایران در کمیسیون اصل ۹۰ دوره نهم مجلس مورد بررسی قرار گرفته بود این پرونده نیز با بهره‌گیری از مصوبات آن جلسه با حضور اعضای فدراسیون فوتبال، معاون امور ورزشی وزارت ورزش و جوانان و اعضای حقوقی و بازرسی فدراسیون فوتبال برگزار شد.

نماینده مردم تویسرکان در جریان انتخاب ناظران شورای اقتصاد در تذکری از عملکرد هیات رئیسه در این باره انتقاد کرد و گفت: نمایندگان مجلس هر کدام برای خود وزنی دارند و اظهارات آنان مبتنی بر استدلال بیان می‌شود؛ هیات رئیسه نباید حالت قیم نمایندگان را داشته باشد، بلکه باید مجلس را مدیریت کند.

محمدمهدی مفتح در جریان انتخاب ناظران شورای اقتصاد در جلسه علنی روز یکشنبه گفت: این موضوع که ناظران از کدام کمیسیون به مجلس شورای اسلامی معرفی شوند، به وظایف شورای اقتصاد وابسته است. وظایف شورای اقتصاد به سازمان برنامه و بودجه بازمی‌گردد. دبیرخانه شورای اقتصاد در کمیسیون برنامه و بودجه مستقر است؛ با همین استدلال در جلسه قبل درخواست کردیم این موضوع را بررسی کنید، اما به یکباره در این جلسه اعلام شد نامزدهای مربوطه از کمیسیون اقتصادی معرفی شده‌اند.

سخنگوی کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ادامه داد: نمایندگان مجلس شورای اسلامی هر کدام برای خود وزنی دارند و اظهارات آنان مبتنی بر استدلال بیان می‌شود؛ هیات رئیسه نباید حالت قیم نمایندگان را داشته باشد. وظیفه هیات رئیسه اداره جلسات و توجه به اظهارات نمایندگان است. در این باره اگر تصمیمی در هیات رئیسه گرفته شده باید از نمایندگان مخالف هم دعوت می‌شد، نه اینکه یکباره تصمیم هیات رئیسه اعلام و اجرا شود.

هیات رئیسه مجلس قیم نمایندگان نیست

کانال مالی و موضوعات منطقه‌ای و بین‌المللی محور گفت‌وگوی تهران-برن

ایران و سوئیس پای میز مذاکره

وزیر امور خارجه سوئیس طبق برنامه‌ریزی قبلی بامداد روز شنبه وارد ایران شد و در ابتدا سفری یک‌روزه به اصفهان داشت. وزیر امور خارجه سوئیس و هیات همراه پس از بازدید از آثار تاریخی اصفهان از جمله میدان امام (نقش جهان) و جاذبه‌های گردشگری و صنایع دستی این شهر در دیدار با استادان دانشگاه صنعتی اصفهان درباره گسترش تعاملات علمی، فرهنگی و فناوری به گفت‌وگو و تبادل‌نظر پرداختند. وزیر امور خارجه سوئیس با اشاره به شرایط دشوار تحریم‌ها و سخت بودن ارتباطات میان کشورها، دیپلماسی علمی را راهکاری برای تعامل بیش از پیش کشورها در جهت صلح و آشتی بیان کرد. دیدار و گفت‌وگو با عباس رضایی، استاندار اصفهان از دیگر برنامه‌های سفر وزیر امور خارجه سوئیس به اصفهان بود. وی پس از اصفهان به تهران آمد و در برنامه‌های رسمی ترتیب داده شده با محوریت یکصدمین سالگرد آغاز روابط دو کشور حضور یافت. به گزارش ایرنا، کاسیس که از سال ۲۰۱۷ میلادی ردای وزارت امور خارجه سوئیس را بر تن کرده، علاوه بر دیدار با محمدجواد ظریف، با حسن روحانی و برخی دیگر از مقامات عالی‌رتبه ایران دیدارهایی داشت؛ دیدارهایی که محور اصلی آنها، رایزنی و تبادل‌نظر درباره موضوعات مورد اهتمام مشترک در عرصه دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین موضوعات مربوط به کانال مالی سوئیس بود.

▣ محورهای مذاکره

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان، محورهای اصلی مذاکرات و دیدارهای وزیر امور خارجه سوئیس را رایزنی و تبادل‌نظر درباره موضوعات مورد اهتمام مشترک در عرصه دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین موضوعات مربوط به کانال مالی سوئیس عنوان کرد.

سعید خطیب‌زاده افزود: همانطور که قبلا هم گفته شده تاکنون ۲ تراکنش از طریق کانال مالی سوئیس انجام شده که نخستین آن به‌صورت آزمایشی در بهمن سال گذشته صورت پذیرفت. در خرداد امسال هم نخستین عملیات رسمی این کانال انجام گرفت که هر دو مورد شامل انتقال اقلام دارویی با استفاده از منابع موجود مالی ایران در سوئیس بود.

سخنگوی وزارت امور خارجه ضمن قدردانی و استقبال از تلاش‌های سوئیس در پیگیری این کانال مالی تاکید کرد: ما در عین حال به‌دلیل برخی اقدامات مخرب ایالات متحده در قبال این کانال مالی، به نیات امریکا تردید جدی داریم. البته روشن است که تمام اقداماتی که تاکنون از طریق این کانال مالی صورت گرفته با دارایی‌های ایران نزد سوئیس بوده و اگر این کانال با رهایی از فشارهای امریکا بتواند با بهره‌برداری از سپرده‌های ایران نزد کشورهای دیگر ارسال کالا و دارو را تسهیل کند، ما استقبال می‌کنیم. این سفر فرصتی برای تبادل‌نظر و همفکری دو کشور برای فعال‌تر شدن کانال مالی سوئیس و بررسی راهکارهای ممکن برای رفع مشکلات است.

خطیب‌زاده به ترکیب هیات همراه وزیر خارجه سوئیس اشاره کرد و افزود: برخی از شخصیت‌های پارلمانی سوئیس هم وزیر خارجه سوئیس را در این سفر همراهی می‌کنند که برنامه ملاقات در مجلس شورای اسلامی برای ایشان پیش‌بینی شده است.

▣ فرصتی برای توسعه کانال مالی

کانال مالی سوئیس از ابزارهایی بود که در یکی دو سال اخیر سوئیسی‌ها برای تامین اقلام بشردوستانه راه‌اندازی کردند. با این وجود انتظار می‌رود این کانال با بهره‌گیری از منابع ایران در سایر کشورها بتواند نقش موثرتری در تامین این اقلام ایفا کند. با خروج امریکا از برجام و اعمال یکجانبه تحریم‌ها علیه ایران و در پیش گرفتن سیاست فشار حداکثری، برن اعلام کرد درصدد راه‌اندازی یک کانال مالی برای تبادل کالاهای بشردوستانه به‌ویژه غذا و دارو است. سوئیسی‌ها دور از هیاهو و صدور بیانیه‌های پی در پی، از مدت‌ها قابل رایزنی‌های گسترده‌ای را با مقامات مربوطه در ایران از یک طرف و بانک‌ها و شرکت‌های سوئیسی از طرف دیگر انجام دادند تا سازکاری قابل اطمینان ایجاد کنند. به‌نظر می‌رسد سفر وزیر امور خارجه سوئیس فرصت خوبی برای تهران و برن برای فعال‌تر کانال مالی سوئیس و بررسی راهکارهای ممکن برای رفع مشکلات آن است. به‌ویژه آنکه به‌نظر می‌رسد باتوجه به تراکنش‌های قبلی این کانال مالی، زمینه برای مبادله بیشتر دارو و توسعه دامنه تبادل به سایر کالاها فراهم شده و می‌توان به ارسال محموله‌های دیگر به ایران از طریق کانال مالی سوئیس امیدوار بود. مبادلات صورت گرفته از طریق کانالی مالی سوئیس از آن جهت اهمیت پیدا می‌کند که سوئیس درباره این کانال مالی اعلام کرد این مکانیسم به این دلیل ایجاد شده که از طریق آن نیازهای حیاتی مردم ایران تامین شود؛ بدون آنکه تحریم‌های امریکا علیه این کشور نقض شود و امریکایی‌ها نیز از ابتدای شکل‌گیری آن در جریان بوده و مورد مشورت و رایزنی قرار می‌گرفتند.

▣ آیا میانجی‌گری در کار است؟

ایران و سوئیس از روابط سیاسی دوستانه و قابل اعتمادی با یکدیگر برخوردارند؛ به‌گونه‌ای که می‌توان گفت سوئیس از جمله کشورهایی است که روابط نزدیک و دوستانه‌ای با ایران داشته است. سوئیسی‌ها به‌ویژه در سال‌های گذشته نقش مهمی در کاهش تنش‌ها میان ایران و امریکا داشته‌اند. میزبانی مذاکرات هسته‌ای میان ایران و گروه ۵+۱ در ژنو، نقش سوئیس در تبادل زندانیان ایران و امریکا در سال ۲۰۱۶، تبادل مایکل وایت و مجید طاهری و همچنین ایفای نقش در آزادی سیروس عسگری از جمله اقدامات سوئیس برای کاهش تنش میان ایران و امریکا در سال‌های اخیر بوده است. سیاستمداران سوئیسی در زمینه سیاست خارجی تلاش‌های این کشور برای کاهش تنش بین امریکا و ایران را مثبت ارزیابی کرده و آن را نتیجه ۴۰ سال اعتماد به فعالیت سفارت سوئیس در تهران دانسته و نتیجه‌گیری می‌کنند همین امر وجهه سوئیس در افکار عمومی امریکا را تقویت کرده است. حتی در اروپا گروهی معتقدند در بحران بین ایران و امریکا نقش هیچ کشوری در اروپا مانند سوئیس تا این حد بااهمیت نیست و سفارت سوئیس در تهران نقش مهمی در کاهش تنش بین تهران و واشنگتن داشته است. همزمان با سفر وزیر خارجه سوئیس به تهران، مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا از همتای سوئیسی خود به‌خاطر نقش سازنده به‌عنوان حافظ منافع این کشور در ایران و کمک به محافظت و بازگردانی شهروندان امریکایی تشکر کرد. همین مسئله هم موجب شنیده شدن حرف و حدیث‌هایی مبنی بر اینکه مهم‌ترین دستور کار وزیر امور خارجه سوئیس در سفر به تهران، رایزنی در زمینه مناسبات تهران و واشنگتن است، شده است؛ به ویژه آنکه ترامپ این روزها در مبارزات انتخاباتی از رقیب خود، جو بایدن عقب است و می‌خواهد از هر ابزاری در معادلات انتخاباتی در امریکا به سود خود استفاده کند. در واکنش به این گمانه‌زنی‌ها، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران گفت: این سفر ربطی به مسائل روابط ایران و امریکا ندارد. این سفر از قبل و در چارچوب روابط دوجانبه و سفرهای منظم وزرای خارجه دو کشور برنامه‌ریزی شده که البته به‌دلیل شرایط ناشی از شیوع کرونا با تاخیر انجام شد. خطیب‌زاده افزود: تماس‌های شتابزده وزیر امور خارجه امریکا با شخصیت‌هایی که قصد سفر به ایران را دارند، مسئله تازه‌ای نیست و پمپئو از سر استیصال و ناچاری سعی می‌کند سیاست موهوم فشار حداکثری واشنگتن را به هر طریقی پیگیری کند؛ بنابراین تلاش می‌کند کشورهای ثالث را از روابط عادی با ایران منصرف کند که البته تاکنون شکست خورده است. همانطور که در موضوع سفر گروسی، مدیرکل آژانس به تهران هم شکست خوردند، این بار هم این فشارها شکست خواهد خورد. او تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران بارها موضع رسمی خود را نسبت به گردن‌کشی‌های رژیم ترامپ اعلام کرده و تغییری در آن ایجاد نشده است.

بازدید کاسیس از «مروارید خاورمیانه»

«ایگنازیو کاسیس» وزیر امور خارجه سوئیس پس از دیدن اصفهان در سفر به ایران و بازدید از اماکن تاریخی و جاذبه‌های گردشگری این شهر، اصفهان را «مروارید خاورمیانه» توصیف کرد. به گزارش ایرنا، کاسیس بعد از دیدن این شهر در توییتی نوشت: از شهر اصفهان، مروارید خاورمیانه در جمهوری اسلامی ایران دیدار کردم. آشنایی با فرهنگ و مردم یک کشور پیش‌شرط روابط خوب دیپلماتیک است. دیدار کاسیس از اصفهان بخشی از سفر دوروزه او به ایران برای دیدار با مقامات کشورمان و گفت‌وگو درباره روابط دوجانبه بود که به‌مناسبت ۱۰۰ سال روابط دیپلماتیک ایران-سوئیس انجام شد. مسئول میز سوئیس و مدیر مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه صنعتی اصفهان در این دیدار با اشاره به تاریخچه همکاری علمی میان ایران و سوئیس به ارائه گزارشی از روند تشکیل میز سوئیس به‌عنوان مرجع ملی همکاری‌های علمی بین‌المللی میان دو کشور پرداخت. سیما فاخران افزود: تعیین روز مشترک علم ایران و سوئیس پیشنهاد ویژه دانشگاه صنعتی اصفهان به نمایندگی از وزارت علوم جمهوری اسلامی ایران به‌منظور بررسی بیش از پیش توسط وزرای خارجه دو کشور است. وی با بیان اینکه در حال پیگیری موضوع دیپلماسی علمی برای خواهرخواندگی‌های اصفهان هستیم، اضافه کرد: دانشگاه صنعتی اصفهان به‌عنوان نماینده ایران در سال‌های گذشته ارتباطات مستمر علمی با دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور سوئیس داشته است.

گزارش خبری

بررسی مشکلات مالیاتی صاحبان صنایع

آرزو خدایی- جلسه بررسی مشکلات در حوزه امور مالیاتی شهرستان نجف‌آباد در فرمانداری این شهرستان برگزار شد.

به گزارش صمت از اصفهان، در این نشست ابتدا ابوالفضل ابوترابی، نماینده نجف‌آباد و تیران و کرون در مجلس شورای اسلامی، با بیان ضرورت رعایت عدالت مالیاتی در کشور گفت: آنچه نگران‌کننده است، نگاه سوگیرانه یا تبعیض‌آمیز کارگزاران در بحث وصول مطالبات و درآمدهای مالیاتی است که اگر برای این موضوع تصمیمی صریح و روشن اتخاذ نشود، می‌تواند تا حد بسیار زیادی نارضایتی عمومی را در برداشته باشد. وی با بیان شیوه تقنین در مجلس شورای اسلامی از حاضران خواست تا پیشنهاد یا راهکارهای موثر در راستای شفاف‌سازی اجرای قانون مالیات را با مجلس در میان بگذارند.

▣ برنامه‌ریزی برمبنای اولویت‌ها

مجتبی راعی، معاون استاندار اصفهان و فرماندار ویژه شهرستان نجف‌آباد در ادامه این جلسه با تاکید بر ضرورت برنامه‌ریزی در راستای وصول مالیات برمبنای اولویت‌ها و ضرورت‌ها و متناسب با نظام درآمدی مودیان از مردم شهرستان به‌عنوان سرآمدان انصاف، ایثار و صداقت نام برد. رئیس ستاد شهرستانی رفع موانع تولید و تسهیل، با اشاره به درخواست مودیان مالیاتی شهرستان گفت: تسریع در فرآیند تکمیل و بهره‌برداری دفتر اداره امور مالیاتی شهرستان در بخش مهردشت، تفویض اختیارات گسترده به اداره امور مالیاتی شهرستان به‌منظور تسریع اجرای ضوابط و گره‌گشایی از امور مودیان از جمله درخواست‌های مودیان مالیاتی است. راعی همچنین بر حل مشکلات موجود تاکید کرد و اطلاع‌رسانی گسترده و به‌موقع از اجرایی شدن یا ابطال بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل را ضعف بارز این نهاد خواند. وی نبود انسجام در قوانین اجرایی اداره‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی با موازین وصول مالیات به‌ویژه در زمینه مشاغل مبتنی بر توسعه پایدار را از دیگر مشکلات موجود دانسته که نیاز به بررسی و رفع دارد. به‌گفته راعی شفاف‌سازی در میزان هزینه‌کرد مالیات به‌ویژه مالیات ارزش‌افزوده، ممانعت از دریافت مالیات مضاعف ازجمله از رانندگان ماشین‌های سنگین حمل‌ونقل و رعایت اصل تکریم ارباب رجوع از دیگر موارد قابل اصلاح در این زمینه است.

▣ ما همواره در کنار شما هستیم

در ادامه نمایندگان اصناف مختلف از جمله نظام پزشکی، نظام مهندسی، شهرک‌های صنعتی، سنگبری‌ها، کشاورزان و... به بیان مشکلات و دغدغه‌های عمومی پرداختند.

در پایان بهروز مهدلو، مدیرکل امور مالیاتی استان اصفهان، ضمن تقدیر از حسن‌نظر و همکاری معاون استاندار و فرماندار ویژه شهرستان و نماینده مردم شهرستان در مجلس شورای اسلامی از رویکرد شهرستان نجف‌آباد در برگزاری این‌گونه نشست‌ها به‌عنوان الگویی موفق و قابل تمجید یاد کرد. ایشان ضمن پاسخگویی به سوالات مطرح در جلسه با تاکید بر این اصل که ما همواره در کنار شما هستیم نه در برابر شما، از اعلام آمادگی خود و مجموعه امور مالیاتی استان برای نشست‌های آتی در شهرستان و پاسخگویی قانع درباره سایر دغدغه‌ها و مشکلات خبر داد.

مدیرکل امور مالیاتی استان در ادامه به تبیین رویکرد ملی وزارت اقتصاد و دارایی و محوریت امور مالیاتی بر اصل برائت مودیان پرداخته و مالیات ارزش افزوده را راهبرد شفاف‌سازی برای مقابله با فرارهای مالیاتی خواند.

عکس روز

بازار خلوت کاسبان حوزه فرش

عکس: آیدا فریدی

ویژه‌تر از خبر

خودکفایی در حوزه دفاع زمینی و قطعه‌سازی

فرمانده نیروی زمینی ارتش با بیان اینکه در حوزه قطعه‌سازی به خودکفایی رسیده‌ایم، گفت: نیروی زمینی توانمندی و توانایی لازم را دارد که در حوزه قطعه‌سازی بنا بر اراده فرمانده معظم کل قوا به کشورهای دوست کمک کند.

به گزارش ایرنا، سرتیپ کیومرث حیدری در آیین کلنگ‌زنی نمایشگاه دائمی دفاع مقدس اظهار کرد: باتوجه به تاکیدات فرمانده معظم کل قوا نگاه ما به نهضت قطعه‌سازی به‌عنوان یک مسئله بسیار مهم مانند نهضت الهی است.

فرمانده نیروی زمینی ارتش افزود: امروز چرخه دفاعی را براساس ۲۳ رسته مورد نیاز نیروی زمینی تبیین کردیم و توانستیم در حوزه قطعه‌سازی به خودکفایی برسیم و امروز در چرخه دفاع زمینی محتاج بیگانگان نیستیم.

حیدری خاطرنشان کرد: نیروی زمینی توانمندی و توانایی لازم را دارد که در حوزه قطعه‌سازی بنابر اراده فرمانده معظم کل قوا به کشورهای دوست کمک کند.

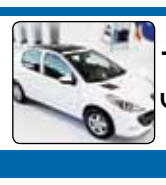
وی درباره روند برگزاری رزمایش‌های نیروی زمینی ارتش گفت: نیروی زمینی هر سال رزمایش‌های مشترک و تخصصی را برای ارتقای آمادگی نیروهای خود برگزار می‌کند که در این رزمایش‌ها تاکتیک‌های خاص و سلاح‌های ویژه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

فرمانده نیروی زمینی ارتش در ادامه به حضور این نیرو در مرزهای شرق کشور اشاره کرد و افزود: نیروی زمینی در مرزهای غرب و جنوب غرب مستقر بود و از سال گذشته در شمال شرق و شرق نیز مستقر شده، به همین دلیل نیازمند بودیم پادگان‌هایی که قابلیت تاکتیکی ویژه دارند را احداث کنیم تا بتوانیم به‌خوبی از مرزها دفاع کنیم.

توضیح و اصلاح

در سرمقاله دیروز روزنامه صمت به قلم غلامرضا کیامهر نام کتاب مدیریت کوتوله‌ها نوشته ناصر بزرگمهر به اشتباه مدیریت ژاپنی ذکر شده بود. گفتنی است مترجم کتاب مدیریت ژاپنی مهرداد غروی است که بدین وسیله اصلاح می‌شود.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۱۷ شهریور ۱۳۹۹
۱۸ محرم ۱۴۴۲
۷ سپتامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۰۴
پیاپی ۲۹۲۲
www.sanatnewspaper.com

یک آپشن جدید در خودروهای داخلی

تدبیر شرق آسیا برای بازگشایی مدارس

یک ادعای پرحاشیه

بررسی گلوگاه‌های فساد در بازدیدهای میدانی نمایندگان

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در بازدیدهای میدانی نمایندگان، گلوگاه‌های فساد و ناکارآمدی نهادها و سازمان‌های اجرایی مشخص می‌شود که این رویه می‌تواند راهگشا باشد.

سیدجواد حسینی‌کیا در گفت‌وگو با خانه ملت با بیان اینکه نظارت‌های میدانی نمایندگان، ندای مردم به دولت است، گفت: در بازدیدهای میدانی نه‌تنها وکلای ملت با مسائل و مطالبات مردم از نزدیک آشنا می‌شوند، بلکه در برخی موارد طی این نظارت‌های میدانی، به‌دلیل آشنایی کامل مردم با مشکلات منطقه‌ای، راهکارهای رفع معضلات نیز ارائه می‌شود.

نماینده مردم سنقر در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در بازدیدهای میدانی نمایندگان، گلوگاه‌های فساد و ناکارآمدی نهادها و سازمان‌های اجرایی مشخص می‌شود، افزود: این رویه می‌تواند راهگشا باشد و به‌عنوان ابزاری برای تشویق مسئولان ذی‌ربط برای انجام وظایف استفاده شود.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم با انتقاد از جزیره‌ای عمل‌کردن نهادهای اجرایی، اضافه‌کرد: نظارت‌های میدانی نمایندگان قوه مقننه می‌تواند راهی برای هماهنگ کردن این نهادها و سازمان‌ها باشد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ادامه داد: از آنجایی‌که در بازدیدهای نظارتی نمایندگان، میزان اجرای قوانین مشخص می‌شود وکلای ملت می‌توانند ایراداتی که منجر شده قوانین قابلیت اجرایی نداشته باشند را اصلاح کرده و در ریل‌گذاری‌های جدید مشکلات و مطالبه همه قشرهای جامعه را مدنظر قرار دهند.

نهضت هزینه‌بر تعمیق ساخت داخل

قیمت تمام‌شده، بازار تقاضا را تعیین می‌کند

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

در حالی فعالان بازار خودرو از کمبود عرضه خودرو و آشفتگی بازار آن می‌گویند که قطعه‌سازان عنوان می‌کنند برای داخلی‌سازی قطعه‌ای باید سرمایه‌گذاری جدید توجیه اقتصادی داشته باشد درحالی‌که تیراژ داخل پاسخگوی این امر مهم اقتصادی نیست. از سوی دیگر، دبیر انجمن خودروسازان ایران، افت تولید مرداد امسال را ناشی از تعطیلات ۱۰ روزه تابستانی دانست که سالانه برای تعمیرات و اورهال کردن دستگاه‌ها انجام می‌شود.

نعمت‌بخش درباره چگونگی کاهش هزینه تولید و قیمت خودرو در نهضت ساخت داخل در عین کاهش ارزبری با توجه به اینکه واردات قطعات گاهی ارزان‌تر از داخلی‌سازی تمام می‌شود به خبرخودرو گفته است این پرسش را قطعه‌سازان باید پاسخگو باشند، اما با توجه به افزایش نرخ ارز و واردات براساس نرخ دلار آزاد، به‌طور قطع، ساخت داخل قطعات باید ارزان‌تر از واردات تمام شود و اگر بر خلاف این امر صادق باشد، به‌طور حتم، سیستم داخلی‌سازی در صنعت قطعه معیوب یا دچار مشکلات ساختاری است که باید اصلاحات لازم در این‌باره از سوی قطعه‌سازان انجام شود.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه یکی از چالش‌های خودروسازان همواره امکان برخورداری از قطعات غیررقابتی است، عنوان کرده که قیمت مناسب و کیفیت خوب از مولفه‌های تولید قطعه رقابتی است؛ بنابراین انتظار ما از تمامی قطعه‌سازان، تحویل قطعات رقابتی به خودروسازان است که با توجه به محدودیت‌های اعمال‌شده در تعیین قیمت خودرو، این موضوع بسیار دارای اهمیت است. این موضوع در حالی از سوی دبیر انجمن خودروسازان کشور مطرح‌شده که قطعه‌سازان آن را رد می‌کنند و در توضیح قیمت تمام‌شده محصولات‌شان روی نرخ مواد اولیه و تیراژ تاکید دارند.

عکس: آیدا فریدی

> تردیدی نیست برای کشوری مانند ایران که در مقاطع گوناگون زمانی، محدودیت‌های بین‌المللی شامل حالش می‌شود، هرقدر عمق ساخت قطعاتش در صنایع گوناگون بالاتر باشد، کمتر دچار آسیب و خطر توقف می‌شود

▣ رد گرانی قطعات داخلی

بابک کریم‌خان، یکی از فعالان صنعت خودرو در رد ارزان بودن قطعات وارداتی نسبت به محصولات مشابه داخل به صمت گفت: واردات قطعات با افزایش قیمت ارز نمی‌تواند ارزان‌تر از تولید داخل باشد. قیمت قطعات تولید داخل طبیعی است از نرخ قطعات خارجی ارزان‌تر است که ممکن است برای قطعات خاص استثناءهایی وجود داشته باشد.

وی افزود: فناوری این قطعات، خاص بوده و با سرمایه‌گذاری بالایی که نیاز دارند ساخت داخل آنها گران‌تر از مشابه خارجی تمام خواهد شد. اما این‌گونه نیست که نرخ قطعه‌ای که سال‌هاست از تعمیق ساخت داخل آن می‌گذرد، بالاتر از نمونه خارجی باشد. کریم‌خان با اشاره به سفارش‌گذاری یکی از خودروسازان خصوصی برای داخلی‌سازی قطعات یکی از مدل‌های تولیدی خود، گفت: کرمان‌موتور به‌دنبال داخلی‌سازی قطعات جک است و اگر واردات ارزان‌تر بود به‌طور قطع مبادرت به این امر نمی‌کرد.

این فعال صنعت خودرو در پاسخ به این پرسش که آیا ممنوعیت واردات منجربه این امر نشده، اظهارکرد: اگر برای خودروساز این‌گونه باشد که با داخلی‌سازی قیمت محصولش ۵۰ درصد افزایش یابد توجیه اقتصادی ندارد ادامه فعالیتش، علاوه‌بر اینکه بازار نخواهد داشت.

▣ اهمیت تیراژ تولید

کریم‌خان با اشاره به تیراژ گفت: ممکن است قطعه‌ای خاص سفارش داده شود که تیراژش ۵ هزار تا باشد، با سرمایه‌گذاری روی آن و با این تیراژ پایین، به‌طور قطع قیمت تمام‌شده بالاست. شرکتی که در خارج، از جمله چین در حال تولید است در تیراژ میلیونی بوده که قیمت را رقابتی می‌کند.

این فعال صنعت خودرو در چرایی ۵ هزار تیراژ درحالی‌که تولید خودرو بیش از این عدد است، اظهارکرد: برای برخی مدل‌ها که در ابتدای تولید قرار دارند، به‌طور معمول تیراژ پایین سفارش می‌شود. به‌عنوان نمونه، سفارش فرمان برقی برای خودرویی مانند شاهین که تا امروز در داخل تولید نداشته، نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین برای قالب‌سازی و تولید قطعه هستیم. طبیعی است در اینجا اگر قطعه را از یک شرکت چینی که تیراژ میلیونی دارد، قطعه مورد نظر سفارش و خریداری شود، ارزان‌تر در خواهد آمد.

تولید این مدل در تیراژ ۵ هزار خودرو باقی نخواهد ماند و سال به سال تیراژ افزایش خواهد یافت. کریم‌خان در این‌باره افزود: در مقطع فعلی به نسبت سرمایه‌گذاری که می‌شود قطعه‌ساز باید به‌نحوی قیمت‌گذاری کند تا هزینه‌های خود را در بیاورد. وی ادامه داد: قطعه‌ساز برای ساخت قطعه‌ای که تا امروز وارد می‌شده گاهی نیاز دارد ماشین‌آلات جدید خریداری و به خط تولید خود اضافه کند. هزینه خرید تجهیزات با دلار بالای ۲۴ هزار تومان طبیعی است قیمت تمام‌شده را افزایش می‌دهد.

کریم‌خان یادآور شد: تیراژ و سرمایه‌گذاری سنگین دو دلیلی است که قیمت تمام‌شده تولید را بالا می‌برد. اما در بلندمدت قیمت‌ها به‌تدریج رقابتی می‌شود.

▣ داخلی‌سازی و امتیازات خودروسازان

این عضو انجمن خودروسازان و قطعه‌سازان استان کرمانشاه اظهارکرد: فراموش نکنیم امتیازاتی که خودروسازان برای داخلی‌سازی قطعات به صنعتگران این حوزه می‌دهند، حاکی از توجیه اقتصادی داشتند تامین قطعات از داخل دارد.

کریم‌خان گفت: خودروسازان به زنجیره تامین خود قول داده‌اند اگر قطعه‌سازی کمک به داخلی‌سازی محصولی کند قیمت‌گذاری آن قطعه براساس قیمت فوبی است که کارخانه‌ای در خارج از کشور دارد. اما در ادامه پس از چند سال باید مثلا تا ۲۰ درصد قیمت محصولاتش کاهش پیدا کند تا انتظار رقابتی شدن نرخ قطعات و خودرو محقق شود.

▣ کلی‌گویی درباره قیمت تولید

سیدحسین بحرینیان یکی از قطعه‌سازان بزرگ کشور در واکنش به قیمت قطعات تولید داخل، به صمت گفت: قیمت رقابتی برای قطعات، محصول به محصول متفاوت است؛ علاوه‌بر اینکه مطرح کردن چنین موضوعی که قیمت قطعات داخلی رقابتی نیست رد می‌شود. واردات از تولید داخل ارزان‌تر در می‌آید کل‌گویی است.

وی افزود: برای قطعاتی که وارداتی است و باید ساخت داخل شوند همیشه مقتضیاتی وجود دارد. نخست برای تعمیق ساخت داخل باید سرمایه‌گذاری کرد. سرمایه‌گذاری در ابتدا به‌طور قطع نرخ تولید را بالا می‌برد. حال ارزش این داخلی‌سازی و جلوگیری از خروج ارز در مقابل واردات چقدر است خود پرسش دیگری است.

این فعال صنعت قطعه تاکید کرد: این سخن(واردات ارزان‌تر از تولید داخل) برای قطعاتی که تا پیش از این در داخل ساخته شده‌اند صادق نیست. اما برای تعمیق ساخت داخل قطعات جدید تا استهلاک سرمایه‌گذاری زمان نیاز است تا نرخ تولید رقابتی شود.

این فعال صنعت قطعه استان خراسان رضوی با اشاره به نرخ مواد اولیه ادامه داد: قیمت مواد اولیه پایه در ایران براساس فوب خلیج‌فارس قیمت‌گذاری می‌شود؛ یعنی ورقی که قطعه‌ساز از داخل خریداری می‌کند اگر تبدیل به دلار شود گران‌تر از ورقی است که یک چینی خریداری می‌کند. بنا نیست ما ارزان‌تر از چین تولید کنیم، زیرا در چین راندمان بسیار بالا و هزینه‌ها کم است؛ بنابراین اگر تولیدکننده داخلی در شرایط حاضر با نرخ ارز فعلی، هم‌قیمت چین تولید کند، کار بزرگی کرده است.

بحرینیان با بیان اینکه ترجیح تولیدکننده مواد اولیه داخلی صادرات است، گفت: در این شرایط قطعه‌ساز محصولات پیشین خود را هم‌قیمت یا پایین‌تر از قطعات چین تولید و تامین می‌کند.

عضو انجمن قطعه‌سازان کشور در پاسخ به این پرسش که تیراژ باید چقدر باشد تا تولید را توجیه کند، گفت: حداقل تیراژ برای هر قطعه‌ای متفاوت با دیگری است. به‌طور کلی، قطعاتی که های‌تک یا الکترونیکی هستند تولیدشان در داخل با قیمت بالا خواهد بود.

بابک کریم‌خان

> تیراژ و سرمایه‌گذاری سنگین دو عاملی است که قیمت تمام‌شده تولید را بالا می‌برد

سیدحسین بحرینیان

> اگر تولیدکننده داخلی در شرایط حاضر و با نرخ ارز فعلی، هم‌قیمت چین محصولاتش را تولید کند، کار بزرگی کرده است

سخن پایانی

تردیدی نیست برای کشوری مانند ایران که در مقاطع گوناگون زمانی، محدودیت‌های بین‌المللی شامل حالش می‌شود هر قدر عمق ساخت قطعاتش در صنایع گوناگون بالاتر باشد، کمتر دچار آسیب و خطر توقف می‌شود. اما اینکه باید چه کرد تا قیمت محصولات رقابتی شود نرخ مواد اولیه و تیراژ تولید دو موضوع بسیار مهم در کنار سایر مسائل از سوی فعالان و کارشناسان مطرح می‌شود. به‌قول یکی از صنعتگران نمی‌توان جلوی ورودی را باز گذاشت (قیمت‌گذاری مواد اولیه براساس فوب خلیج‌فارس) اما برای محصول خروجی محدودیت ایجاد کرد. حال باید منتظر بود و دید مسئولان دولتی چه تصمیمی برای تامین مواد اولیه با قیمت مناسب خواهند گرفت و آیا تولیدکنندگان بالادستی خیال همراهی با تولید داخل را خواهند داشت یا خیر.

تجهیز خطوط تولید قطعه در گرو ثبات نرخ ارز

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور با اشاره به وضعیت داخلی‌سازی قطعات و تجهیزات اتخاذ تصمیمات به موقع در اختصاص منابع و اجرای آن را کمک بزرگی به صنعت قطعه دانست.

محمود نجفی‌سهی در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره یکی از بندهای بسته مشوق ساخت داخل قطعات مبنی بر حمایت دولت از صنعت قطعه با اختصاص منابع صندوق توسعه ملی به واردات تجهیزات و ماشین‌آلات اظهارکرد: امیدوارم این شعارها عملیاتی شود که در این صورت تاثیر بسیار مثبتی بر قطعه‌سازی خواهد داشت.

وی افزود: بسیاری از قطعاتی که داخلی‌سازی آنها در گذشته توجیه اقتصادی نداشت، درحال‌حاضر با توجه به افزایش قیمت‌ها توجیه‌پذیر شده است.

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور گفت: کمک به سازندگان داخلی قطعه، دو مزیت به همراه دارد که نخست ساخت داخل و بی‌نیازی از قطعات خارجی است که باتوجه به محدودیت‌های شدید ارزی که کشور با آن مواجه است، از ارزبری ناشی از واردات خواهد کاست. همچنین با حضور صنعت دفاعی کشور در بخش تامین قطعات خودرو، نیاز ارزی صنعت خودرو به درصد بسیار اندکی محدود خواهد شد. او ادامه داد: عدم اقدام به ساخت داخل برخی قطعات برای تیراژی ویژه، ناشی از عدم‌توانایی تولید داخلی آن نیز نیست بلکه به این دلیل است که توجیه اقتصادی ندارد، اما کمک به سازنده قطعه و خرید با قیمت منطقی، سرمایه‌گذاری را اقتصادی خواهد کرد. حتی اگر توان ساخت داخلی وجود نداشته باشد، می‌توان دانش فنی آن را برای یک مرتبه خریداری و وارد کرد.

نجفی‌سهی درباره حمایت دولت از صنعت قطعه با اختصاص منابع صندوق توسعه ملی به واردات تجهیزات و ماشین‌آلات گفت: اگر تصمیمات به موقع اتخاذ و عملیاتی شود، کمک بزرگی به قطعه‌سازی و همچنین سایر صنایع خواهد بود.

نجفی‌سهی با بیان اینکه تثبیت نرخ ارز برای یک زمان مشخص به‌عنوان مثال برای ۳ سال، برای تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگانی که به‌دنبال توسعه خطوط تولید هستند، بسیار دارای اهمیت است، گفت: با وجود نوسان مداوم قیمت مواد اولیه، برنامه‌ریزی و تعیین قیمت فروش با دشواری انجام می‌شود و همین امر شرایط ساخت داخل قطعات را دچار مشکلات عدیده‌ای می‌کند که مشکلات گمرکی، واردات و تامین ارز به‌عنوان مثال برای واردات ماشین‌آلات را باید به آن افزود. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور در پایان با بیان اینکه تولید مشمول سه مرحله است که رونق تولید و جهش تولید در مراحل دوم و سوم قرار می‌گیرد، گفت: در مرحله نخست، تولید باید این توانایی را داشته باشد که روی پای خود بایستد به نحوی که پرداخت به موقع دستمزدها، مالیات، بیمه و همچنین پیش‌بینی قیمت در روزهای آینده امکان‌پذیر باشد تا بتوان براساس آن نسبت به تولید، فروش یا انبار قطعات برنامه‌ریزی کرد.

ظرفیت صنعت قطعه برای صادرات

فرمانده نیروی زمینی ارتش با بیان اینکه در حوزه قطعه‌سازی به خودکفایی رسیده‌ایم، گفت: نیروی زمینی توانمندی و توانایی لازم را دارد که در صنعت قطعه بنابر اراده فرمانده معظم کل قوا به کشورهای دوست کمک کند.به گزارش ایرنا، سرتیپ کیومرث حیدری در آیین کلنگ‌زنی نمایشگاه دائمی دفاع مقدس اظهار رد: با توجه به تاکیدات فرمانده معظم کل قوا، نگاه ما به نهضت قطعه‌سازی به‌عنوان یک مسئله بسیار مهم مانند نهضت الهی است. فرمانده نیروی زمینی ارتش افزود: امروز چرخه دفاعی را براساس ۲۳ رسته مورد نیاز نیروی زمینی تبیین کرده و توانستیم در حوزه قطعه‌سازی به خودکفایی برسیم و در چرخه دفاع زمینی محتاج بیگانگان نیستیم. حیدری خاطرنشان کرد: نیروی زمینی توانمندی و توانایی لازم را دارد که در حوزه قطعه‌سازی بنابر اراده فرمانده معظم کل قوا به کشورهای دوست کمک کند.

آگهی فقدان سند مالکیت
مالف ۹۹۱۵
خانم زهرا شاهرخی کیا وکالتا برابر وکالتنامه شماره ۲۴۴۲۹ مورخ ۱۳۹۸/۹/۲۵ دفترخانه ۱۷ قم از طرف آقای جواد پارسایی‌منش با این توضیح که طبق توضیحات شناسنامه نام خانوادگی قشملی حق به پارسایی‌منش تغییر یافته است ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق نموده است سند مالکیت شش‌دانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی واقع در طبقه ۱ به مساحت ۹۰،۹۵ مترمربع قطعه ۲ تفکیکی به شماره باقیمانده ۱۷۷۰۵ فرعی از ۱۷۰ اصلی مفروز از ۱۷۷۰۵ فرعی از اصلی مذکور ذیل شماره ثبت صفحه ۱۵۰ دفتر جلد ۲۹۵۳ به شماره چاپی ۲۴۵۷۲۲ که به‌نام مریم حاجی‌عباس‌شاهرودی صادر و تسلیم گردیده است و برابر سند انتقال قطعی ۶۹۴۳۱ مورخ ۱۳۸۵/۹/۲۷ دفتر ۳۲ کرج به آقای علی‌اکبر خسروی‌کیان واگذار گردیده است و برابر سند انتقال قطعی شماره ۶۷۹۲ مورخ ۱۳۸۶/۶/۱۹ دفتر ۷۴ کرج به آقای جواد قشملی‌حق واگذار گردیده است و برابر اسناد رهنی شماره ۶۷۹۳ و ۶۷۹۴

یادداشت

تولید خودرو ارزان شدنی است

حسن کریمی‌سنجری
کارشناس خودرو

ارزان‌ترین خودرویی که در جهان تولید می‌شد رنو کویید برای هندوستان بود. در هند با بخشی از خریداران روبه‌رو هستید که هزینه زیادی برای خودرو نمی‌پردازند؛ بنابراین خودرویی با قیمت ۳۵۰۰ دلار تولید شد که بسیاری از آپشن‌های در آن حذف شده بود.

اگر ۳۵۰۰ دلار را به پول ایران تبدیل کنیم حدود ۷۰ میلیون تومان می‌شود. به‌طور قطع ما نمی‌توانیم خودرویی ارزان‌تر از پراید در ایران تولید کنیم چراکه هزینه‌های تولید در ایران به‌شدت بالاست.

چندین عامل است که می‌تواند قیمت خودرو را کاهش دهد که یکی از آنها مربوط به هزینه‌های تولید است. شاید خودرویی مانند تیبا که درحال‌حاضر ارزان‌ترین خودرو داخلی به‌شمار می‌رود را اگر به یک تولیدکننده بخش خصوصی بدهیم توانایی داشته باشد آن را ارزان‌تر تولید کند.

این البته در شرایطی است که این شرکت خصوصی تحت نظارت سایپا باشد و نخواهد تجهیزات جدید خریداری کند و در واقع این امر به صورت پیمانکاری انجام شود. البته تیبا آنچنان آپشن زیادی ندارد که بخواهیم از آنها بزنیم و تعداد را کاهش دهیم.

تنها راه این است که پیمانکار بخش خصوصی با نیروهای بهره‌ور در سایپا و با همان تجهیزات کار کند و تیراژ تولید این خودرو را افزایش دهد.

این در صورتی انجام خواهد شد که تیبا به یک خودرو ملی تبدیل شود و برای آن برنامه‌ریزی کنیم تا بخش زیادی از سبد تولید و نیاز بازار را پوشش دهد. همچنین این امر به شرطی است که بازار هم تیبا را نیز مانند خودروهای پراید و پیکان بپذیرد.

از سوی دیگر، کارکردهای تیبا با پراید متفاوت است. پراید با وجود اینکه خودرو مناسب سفر نبود، اما خودرویی بود که برای سفر از آن استفاده می‌شد و حتی در زمینه کار هم کاربرد داشت.

بخش زیادی از رانندگان تاکسی پراید دارند اما آیا تیبا چنین خاصیتی دارد و می‌تواند جایگزین پراید شود؟ این موارد باید در نظر گرفته شود و به‌نظر می‌رسد چنین شرایطی برای خودرو تیبا وجود ندارد. بنابراین از ۳ منظر به موضوع می‌پردازیم؛ نکته نخست اینکه آیا می‌توانیم هزینه‌های تولید خودرو را کاهش دهیم؟ نکته دوم اینکه آیا تیبا می‌تواند خودرو جایگزین پراید با کارکردهای آن باشد؟ نکته آخر هم مربوط به این است که آیا تیبا آپشن دیگری برای حذف کردن دارد؟ اگر این ۳ مسئله انجام شود شاهد کاهش قیمت تیبا خواهیم بود اما بعید می‌دانم هیچ‌یک از این موارد شدنی باشد. به‌عنوان نمونه، درباره نکته دوم، مردم و مشتریان باید بپذیرند تیبا کارکرد پراید را داشته باشد و در نتیجه این موضوع ارتباطی به دولت ندارد.

سهم ۵۴درصدی ایران‌خودرو در بازار سواری‌ها

تولید خودرو سواری در کشور در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، با افزایش حدود ۲۰ درصدی همراه بود که در این میان، گروه صنعتی ایران‌خودرو با افزایش حدود ۳۹ درصدی در تیراژ تولید سواری، بیش از ۷ درصد سهم بازار خود را افزایش داده است.

به‌گزارش ایکوپرس، ایران‌خودرو موفق شده در ۵ ماه نخست امسال ۱۸۸ هزار و ۲۲۳ خودرو سواری تولید کند. این خودروساز درحال‌حاضر ۵۴ درصد سهم بازار خودرو سواری کشور را در اختیار دارد.

گروه صنعتی ایران‌خودرو در بخش خودروهای تجاری و سنگین نیز توانسته در همین بازه زمانی افزایش حدود ۱۷۱ درصدی در تیراژ تولید و ۱۰.۵ درصدی در سهم بازار این بخش را به ثبت برساند.

این خودروساز بزرگ کشور در مجموع توانسته در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، با افزایش ۴۰ درصدی، تیراژ تولید در دو بخش سواری و تجاری را به ۱۹۲ هزار خودرو برساند. در مرداد امسال تولید گروه صنعتی ایران‌خودور با ۸۴ درصد افزایش به حدود ۳۲ هزار خودرو رسیده است. این عدد نسبت به تولید خودرو در مدت مشابه سال گذشته ۱۴ هزار و ۵۰۰ خودرو افزایش داشته است.

گروه صنعتی ایران‌خودرو با همت والای زنجیره تامین، همدلی مجموعه کارکنان و مدیریت درست منابع تولید، توانسته از کل تولید خودرو در کشور در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش ۷ درصدی سهم بازار، سهم محصولات خود را به ۵۴ درصد برساند.

یک آپشن جدید در خودروهای داخلی

تولید سالانه ۲۰۰ هزار پژو ۲۰۷ پانوراما هاچ‌بک و صندوقدار

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

پس از قطع همکاری‌های خارجی بخشی از تولید خودروهای مونتاژی متوقف شد. به‌عنوان نمونه، خودروهایی با سقف سانروف و پانوراما بود. به‌گزارش صمت، شاید نیاز باشد نخست توضیحی درباره این دو نوع سقف خودرو ارائه شود. سانروف در گذشته مثل امروز شیشه‌ای نبود و تنها بخشی از سقف با همان جنس فلز به‌شمار می‌آمد که باز می‌شد و مانند اسپویلر در قسمت عقب حفره سانروف و روی سقف قرار می‌گرفت. حتی نمونه‌های اصلی آن به‌صورت دستی جابه‌جا می‌شدند. اما کم‌کم سانروف‌های شیشه‌ای با استفاده از شیشه‌های رنگی و طلق‌های ایمنی نیز ساخته شدند. در این حالت بخشی از سقف بالای سر سرنشینان مانند همان نمونه‌های قدیمی باز می‌شد و هوا را وارد کابین می‌کرد یا با برداشتن بخشی از سقف می‌شد تنها از خاصیت ورود نور آن به کابین بهره برد. اما در دهه ۷۰ میلادی فورد دست به ابداعی به نام مونروف زد که شاید پدر سانروف‌های امروزی باشد و البته بسیاری از کارشناسان در حقیقت آنچه ما امروز با نام سانروف می‌شناسیم را مونروف می‌دانند.

فورد به‌جای قطعه فلزی قابل جابه‌جایی سانروف‌های قدیمی، شیشه گذاشت و حتی بعدترها این شیشه کل نیمه بالایی سقف را گرفت. اما شیشه رنگی مذکور مثل سانروف‌های شیشه‌ای امروزی قابل جابه‌جایی نبود و اگر قابلیت جابه‌جایی داشت نیز در حد اندک برای ورود هوا به کابین بود.

سقف پانوراما در حقیقت نوع پیشرفته‌تر سقف‌های مونروف به‌شمار می‌رود که برای نخستین‌بار در ۲۰۰۸ میلادی(۱۳۸۷ خورشیدی) از سوی شرکت شورولت روی خودروهای مدل کروز قرار گرفت. سقفی شیشه‌ای را که از قسمت عقب تا جلوی سقف کشیده شده تا سرنشینان دید کاملی از فضای بالای سری داشته باشند، سقف پانوراما می‌گویند.

تا اینجای کار سانروف و مونروف در حقیقت فضای بالای سر سرنشینان جلو را پوشش می‌دادند و لذت زیادی را از تابش نور خورشید و چشمک ستارگان نصیب کسانی‌که روی صندلی عقب نشسته بودند، نمی‌کردند.

به همین دلیل کمپانی‌های خودروسازی سقف را کاملا برداشتند و به جایش از یک شیشه ایمنی ضخیم با قطر معمولا ۵ سانتی‌متر و برخوردار از پلی‌کربنات برای جذب ۶۰ درصد از اشعه‌های مضر خورشید استفاده کردند.

به این ترتیب آپشنی که آن را با عنوان سقف پانورامیک می‌شناسیم، متولد شد.

بدون شک سرنشینان خودروهایی که از سقف پانوراما بهره می‌برند، لذت خاصی را در روز و شب خواهند برد (در زمان حضور در خودرو) چراکه در روز شاهد زیبایی‌های تابش خورشید هستند و حتی با باز کردن سقف پانوراما در هوای گرم تابستان از نسیم دلنشین عبوری از سقف خودرو خود لذت خواهند برد و در تاریکی شب از زیبایی ستاره‌ها بهره‌مند خواهند شد. مخصوصا اگر محل عبور آنها در کویر خشک باشد.

حال گروه صنعتی ایران‌خودرو قرار است از این فناوری و آپشن برای محصولات خود استفاده کند. مدیر پروژه خودرو پژو ۲۰۷ پانوراما، با اشاره به اینکه درحال‌حاضر این محصول در حال تجاری‌سازی است، گفت: تاکنون ۷۰۰ خودرو پژو ۲۰۷ هاچ‌بک پانوراما تولید شده و به‌زودی به بازار عرضه خواهد شد.

ظرفیت تولید پژو ۲۰۷ پانوراما هاچ‌بک و صندوقدار می‌تواند تا حدود ۲۰۰ هزار خودرو در سال افزایش یابد

اضافه شدن یک آپشن جدید

با محدود شدن صنعت خودرو کشور و قطع امید از همراهی و مشارکت همتایان بین‌المللی حال خودروسازان با استفاده از توانمندی‌های خود به‌دنبال روزآمدی محصولات‌شان هستند. به‌گزارش ایکوپرس، احمد آقاجانی‌معمار، مدیر پروژه خودرو پژو ۲۰۷ پانوراما گفت: فاز تجاری‌سازی مدل ۲۰۷ صندوقدار نیز حداکثر در ۳ماه آینده آغاز می‌شود.

وی اظهارکرد: برای نخستین‌بار ایده نصب سانروف با استفاده از ظرفیت قانونی شرکت‌های خودروساز برای تجهیز ۳ گروه خودرو سمند، پژو پارس و پژو ۲۰۶ مطرح و با همکاری شرکت پژو آغاز شد. به‌دنبال تحریم و عدم‌همکاری شرکت پژو و دیگر شرکت‌های خارجی، این پروژه از سوی مهندسان ایران‌خودرو روی خودروهای سمند و پژو ۲۰۶ برنامه‌ریزی و اجرا شد.

او ادامه داد: نصب سانروف برای نخستین‌بار در خط تولید (به‌صورت OEM) روی خودروهای دنا، پژو۲۰۶ و سقف پانوراما پژو ۲۰۷ خروجی این پروژه است.

مدیر پروژه خودرو پژو ۲۰۷ پانوراما با بیان اینکه با توجه به کوتاه بودن ارتفاع سقف خودرو پژو ۲۰۷، نصب سانروف مشکلاتی را برای سرنشینان عقب ایجاد می‌کرد، خاطرنشان کرد: پس از بررسی و امکان‌سنجی‌های لازم، به‌کار بردن سقف پانوراما به‌عنوان یکی از مسیرهای حل این مشکل طبق روش‌های روز خودروسازی جهان تعیین و برنامه‌ریزی شد.

آقاجانی‌معمار در ادامه با اشاره به اینکه سقف شیشه‌ای با خودرو پژو ۲۰۷ قابلیت انطباق داشت، تصریح کرد: به همین دلیل مطالعات در این زمینه را تکمیل کرده و نمونه‌سازی‌های اولیه را انجام دادیم.

او تصریح کرد: این پروژه را به‌طور ۱۰۰ درصد داخلی و از طریق انطباق با خودروهای روز جهان و مشابه طرح‌هایی که روی خودروهای پژو ۲۰۷ و ۳۰۸ استفاده شده بود، اجرا کردیم.

تامین قطعات مورد نیاز

آقاجانی‌معمار در زمینه تامین قطعات سقف شیشه‌ای و سانروف نیز خاطرنشان کرد: با به اشتراک گذاشتن اطلاعات بین سازندگان داخلی از سوی سایکو، قطعه‌سازان با تکمیل اطلاعات برای نخستین‌بار توانستند نمونه اولیه قطعات خودرو پانوراما را تولید کنند و پس از تست‌های ارزیابی اولیه و با مشاهده نتایج رضایت‌بخش آن، پروژه تولید خودرو پژو ۲۰۷ با سقف پانوراما روی برخی خودروهای تولیدی ایران‌خودرو به‌صورت کارخانه‌ای (OEM) در دستور کار قرار گرفت.

تغییرات خط تولید

مدیر پروژه پژو ۲۰۷ پانوراما با بیان اینکه برای تولید خودرو پانوراما، نیازمند ایجاد برخی تغییرات در خطوط تولید شرکت بودیم، خاطرنشان کرد: برخی ربات‌ها و تجهیزات را به خطوط اضافه کردیم و تعدادی ایستگاه کاری جدید نیز در خط احداث شد. درحال‌حاضر، ایران‌خودرو قابلیت تولید هر دو مدل پژو ۲۰۷ هاچ‌بک و صندوقدار پانوراما در خطوط اصلی تولید را داراست.

او گفت: ظرفیت تولید هر دو مدل خودرو پژو ۲۰۷ پانوراما هاچ‌بک و صندوقدار می‌تواند تا حدود ۲۰۰ هزار خودرو در سال افزایش یابد.

آقاجانی‌معمار با اشاره به برخی تجهیزات به‌کار رفته در پژو ۲۰۷ پانوراما، گفت: شیشه‌های به‌کار رفته در سقف این محصول، گذر نور و انرژی را کنترل کرده و موجب جلوگیری از افزایش زیاد دما و ورود اشعه‌های UV به داخل کابین خودرو می‌شود. سیستم سایه‌بان تلسکوپی نصب‌شده داخل این محصول قرار دارد که در صورت عدم نیاز بسته می‌شود و تریم آن از نظر رنگ و طرح پارچه، کاملا هماهنگ با قطعات خودرو است.

وی تصریح کرد: برخلاف سانروف که دارای کاربرد محدود است، سقف پانوراما با ایجاد دید وسیع از داخل کابین خودرو، در بیشتر مواقع حتی هنگام بارندگی و دید شب آسمان به‌ویژه خارج از شهر کاربرد دارد.

مدیر پروژه خودرو پژو ۲۰۷ پانوراما با اشاره به ایجاد توان تولید داخل سقف‌های پانوراما، از امکان تجهیز دیگر خودروهای تولیدی ایران‌خودرو مانند سمند، رانا و دنا به سقف پانوراما در آینده خبر داد.

احمد آقاجانی‌معمار: فاز تجاری‌سازی پژو ۲۰۷ صندوقدار حداکثر تا ۳ ماه آینده آغاز می‌شود

قطعات مترو به سختی تامین می‌شود

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران گفت: مترو از نظر مالی بسیار تحت فشار است و کرونا منابع درآمدی ما را کاهش داده و از طرفی هم نتوانستیم از کمک‌های مالی که برای کرونا تخصیص داده شده، بهره‌مند شویم.

به‌گزارش ایلنا، فرنوش نوبخت، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران در پاسخ به پرسشی درباره گزارش کمیسیون سانحه درباره خروج قطار از ریل خط دو مترو تهران گفت: این مسئله برای ما بسیار مهم است و بررسی‌های کارشناسی درباره آن انجام‌شده است. در این زمینه از سازنده خارجی سوالاتی پرسیده شده و شرکت‌های واجد صلاحیت نیز تست‌های مربوط را انجام می‌دهند و مسئله فنی آن بررسی و حل‌وفصل می‌شود. نوبخت با بیان اینکه قطعات شکسته تست و بررسی می‌شود تا مشخص شود، اتفاق مربوط به فرآیند ساخت است یا فرسودگی و خستگی ادامه داد: مشکل تامین قطعات دارای چند بخش بوده از جمله قطعات برق‌ها، کلیدها، سیستم‌های ترمز، رانش، قطعات تجهیزات کنترلی، پست‌های فشار قوی برق و تجهیزات متعدد و مختلفی داریم که هرکدام به برندهای گوناگون کشورهای مختلف باز می‌گردد و می‌توانند به‌طور جداگانه با مشکلاتی در کمبود قطعات روبه‌رو باشند.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با بیان اینکه تامین قطعات مترو به‌سختی در حال انجام است، گفت: تمام تلاش خود را به‌کار می‌گیریم تا حمل‌ونقل ایمن را حفظ کنیم.

نوبخت با تاکید بر اینکه این موضوعات برای ما بسیار مهم است و پیگیری‌های لازم را انجام می‌دهیم، افزود: موضوع بررسی کامل می‌شود، اما اکنون بیشترین مشکل ما کمبود قطعات و همچنین نبود پول است.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با اشاره به اینکه مترو از نظر مالی بسیار تحت فشار است، ادامه داد: کرونا منابع درآمدی ما را کاهش داد، از سویی هم نتوانستیم از کمک‌های مالی که برای کرونا تخصیص داده شده، بهره‌مند شویم. به‌تازگی هم اعلام شد به شرکت‌های حمل‌ونقل برون‌شهری از سمت دولت کمکی انجام شده است، ما نیز یک شرکت حمل‌ونقل برون‌شهری هستیم که از تهران تا هشتگرد مسافر جابه‌جا می‌کنیم و می‌خواهیم به ما نیز از این کمک‌ها اعطا شود.

نوبخت افزود: به ما نیز به‌عنوان شرکت بهره‌برداری مترو، از منابع کمک‌های کرونا هیچ یارانه‌ای پرداخت نشده است و امیدواریم در این‌باره بیشتر به ما کمک کنند.

او ادامه داد: کرونا باعث شده ساعت کارکرد نیروی انسانی مترو کم شود که این باعث می‌شود همه هزینه‌های ما در سیستم بالا رود، از سویی کارکرد پیمانکاری، نظافت، شست‌وشو، ضدعفونی نیز هزینه‌های ما را بسیار بالا برده است و از دولت و سازمان برنامه و بودجه می‌خواهیم به مترو کمک کنند.

کاهش ارزبری قطعات با بلوغ داخلی‌سازی و مبارزه با قاچاق

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور معتقد است با بلوغ داخلی‌سازی و همچنین برخورد قهری با پدیده قاچاق می‌توان تا حدود زیادی از خروج ارز از کشور جلوگیری کرد.

آرش محبی‌نژاد به ایرنا گفت: ارزبری سالانه صنایع خودرو و قطعه کشور حدود ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار است، به این آمار باید ارزبری ۵۰۰ میلیون دلاری برای تامین بازار لوازم یدکی را نیز اضافه کرد.

به‌گفته این مسئول صنفی، برآوردها حاکی است سالانه حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار صرف واردات قطعه قاچاق به کشور شده و تقریبا به همین میزان، واردات قطعه از مبادی ورودی کشور انجام می‌شود. در حالی سالانه ۵ تا ۶ میلیارد دلار ارز برای تامین ماده اولیه، قطعات و ملزومات تولید صنعت خودرو از کشور خارج می‌شود که می‌توان با توجه هرچه بیشتر به داخلی‌سازی و تعمیق ساخت داخل، تا میزان زیادی از ارزبری‌ها جلوگیری کرد. وی تاکید کرد: هرچه به پروژه‌های ساخت داخل اهمیت بیشتری داده شود، ارزبری‌ها کاهش خواهد یافت، به‌طوری که ۴ میلیارد دلار نیاز صنعت قطعه و خودروسازی کشور را می‌توان به کمتر از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در سال رساند. در این راستا نباید درباره تخصیص ارز این صنایع به صورت انقباضی عمل کرد.

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور، روند کند تخصیص ارز در شرایط کنونی کشور به‌دلیل مشکلات تحریم‌ها و سایر مشکلات به‌وجود آمده را یادآور شد و گفت: باوجود همه فشارهای موجود می‌توان با شیوه‌هایی نظیر بدون انتقال ارز یا بدون ذکر منشاء، از ارز موجود در دست مردم برای کاهش مشکلات استفاده کرد.

محبی‌نژاد در ادامه درباره آخرین وضعیت صنعت قطعه کشور، خاطرنشان کرد: در کاهش مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان تاکنون تغییر خاصی اتفاق نیفتاده است. هرچند خودروساز در تلاش برای رد دین است، اما به‌دلیل افزایش قیمت‌ها و افزایش نرخ نهاده‌های تولید، مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان بیشتر می‌شود. وی بیان کرد: با قیمت‌های فعلی، خودروسازان نیز در حال زیان بوده و به همین دلیل به‌دنبال آن هستند با تعلل، قراردادهای خود با قطعه‌سازان را تعدیل کنند، به‌نحوی که هنوز نرخ دلار در قراردادهای بین قطعه‌سازان و خودروسازان همان ۱۱ هزار تومان سال گذشته است. شرایط فعلی قطعه‌سازان را در موقعیت بدی از نظر نقدینگی، سود و زیان قرار داده و ما خواستار آن هستیم که اصلاح قراردادها سرعت بگیرد. در سطح کلان نیز اراده مسئولان، بر تقویت توان بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری در این حوزه‌هاست، اما باید گفت ارتقای سرمایه‌گذاری در صنعت قطعه انگیزه می‌خواهد. او اظهارکرد: باید بسته مشوق اقتصادی برای فعالان این صنعت تصویب کرد تا سودآوری بازگشت سرمایه برای سرمایه‌گذاران قطعه‌سازی تضمین شود. آنگاه شاهد خواهیم بود که حجم زیادی از نقدینگی‌ها و سرمایه‌های سرگردان موجود در سطح جامعه وارد طرح‌های تولیدی می‌شود. محبی‌نژاد گفت: اینکه شاهدیم هر روز نقدینگی‌های سرگردان در حوزه‌ای از اقتصاد وارد شده و آن حوزه‌ها را بهم می‌ریزد، این است که سرمایه‌گذاری در تولید از ریسک بالا و بازدهی پایینی برخوردار بوده و باید با برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مناسب، جذابیت سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی و مولد را افزایش داد.

گفتنی است کل مطالبات زنجیره تامین داخلی از خودروسازان به حدود ۳۲ هزار میلیارد تومان رسیده که بیش از ۱۴ هزار میلیارد تومان آن مطالبات معوق است.

خبر

کاهش بخشنامه برای تسهیل مسیر تولیدکنندگان

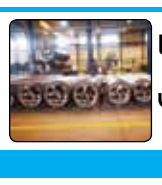
نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نوشت: با دستور رئیس سازمان تامین اجتماعی ۲ هزار بخشنامه این سازمان که موجب سردرگمی تولیدکنندگان می‌شد به ۶۰ بخشنامه کاهش پیدا می‌کند. به گزارش خانه ملت، سیداحسان خاندوزی، نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، از کاهش چشمگیر بخشنامه‌های سازمان تامین اجتماعی در راستای تسهیل مسیر تولیدکنندگان خبرداد.

متن پیام به شرح زیر است:

در پیگیری مشکلات تولید، طی دیداری با رئیس سازمان تامین اجتماعی، وی وعده داد تا یک ماه دیگر، ۲ هزار بخشنامه آن سازمان را که موجب سردرگمی می‌شد، به ۶۰ مورد کاهش خواهند داد. در میانه اخبار بد ارز و... اقدام ارزشمندی است که بر اجرای آن نظارت خواهیم کرد.

ابطال معاملات فولاد باخت دوطرفه

دست نامرئی واسطه‌ها در بازار ورق فولادی

منابع معدنی عامل رشد اقتصادی تا ۲۰۵۰

خبر

خام‌فروشی ثروت ملی

عکس: آیدا فریدی

تجارت سنگ‌های قیمتی پس از تجارت اسلحه و مواد مخدر، سومین تجارت پرسود جهان به‌شمار می‌رود. فعالیت در این حوزه، بخش مهمی از اقتصاد کشورهای افریقای جنوبی، میانمار، تایلند، چین و هند را تشکیل می‌دهد. ایران نیز دارای این نعمت خدادادی است که با برنامه‌ریزی دقیق در صورت ایجاد ارزش‌افزوده و منع خام‌فروشی می‌تواند ضمن ارزآوری از ایجاد فرصت‌های ایجاد اشتغال نیز برخوردار شود. مدیر موزه علوم‌زمین کشور، با بیان اینکه امروزه حدود ۱۰۰ کانی در شمار سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی قرار می‌گیرند، گفت: ایران با وجود پیشینه تاریخی و توانمندی طبیعی و نیز وجود نیروی عظیم قشر جوان در این زمینه دچار یک عقب‌افتادگی مزمن و غفلت تاریخی است. به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، بهرام صادقی ضمن بیان این مطلب افزود: ارزش‌افزوده حاصل از فرآوری گوهرسنگ‌ها زیاد بوده و حدود ۳۰۰ تا ۵۰۰ درصد برآورد می‌شود. ارزش تولید و تجارت جهانی سنگ‌های قیمتی براساس اطلاعات منابع خارجی به بیش از ۱۰۰۰ میلیارد دلار می‌رسد، اما سهم کشورمان در این تجارت پرسود ۰.۰۰۲ برآورد شده است. درحالی که بررسی‌ها نشان می‌دهد، تجارت سنگ‌های قیمتی پس از تجارت اسلحه و مواد مخدر، سومین تجارت پرسود جهان محسوب می‌شود.

این کارشناس سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی با تاکید بر اینکه فرآوری درست به روش‌های مکانیزه و جدید روی این‌گونه سنگ‌ها باعث ارزش‌افزوده بسیاری می‌شود، خاطرنشان کرد: علاوه بر آن، می‌تواند نقش اساسی در ایجاد اشتغال نیز ایفا کند. او گفت: از سویی نرخ سرمایه‌گذاری سرانه اشتغال در این بخش بسیار کمتر از بخش‌های دیگر صنعتی و حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد است و از سوی دیگر، فضا برای ایجاد اشتغال ۴ تا ۵ مترمربع برای هر نفر است.

به‌گفته وی، کارشناسان بر این باورند ارزش‌افزوده سنگ‌های قیمتی فرآوری‌شده تا ۷۰۰ درصد قیمت سنگ‌خام و سنگ‌های نیمه‌قیمتی تا ۳۰۰ درصد قیمت سنگ‌خام آنهاست. این آمار و ارقام، ضرورت توسعه تراش گوهر سنگ‌ها و فرآوری آنها را آشکار می‌کند.

اقلام سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی

صادقی با بیان اینکه سنگ‌های کهربا، آمیتیست، مرجان، الماس، زمرد، گارنت، ژاد، ژاسپر، لاپیس، لازولی، مروارید در کوهی، یاقوت قرمز، سرپانتین و فیروزه برای جواهرسازی مورد استفاده قرار می‌گیرند، تصریح کرد: این سنگ‌ها نمایانگر میزان ثروت و جایگاه اجتماعی دارنده آن به‌شمار می‌رود. از حدود ۵ هزار نمونه کانی فقط ۱۰۰ نمونه به‌عنوان گوهر مورد استفاده قرارمی‌گیرند. به‌گفته مدیر موزه علوم‌زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور مابقی سنگ‌های گرانبها در مجموعه سنگ‌های نیمه‌قیمتی قرار داده شده‌اند. این سنگ‌ها بیشتر از جنس کوارتز هستند و شامل عقیق، کهربا، آمیتیست، آکوامارین، سنگ دلربا یا آونتورین، سنگ یمانی، کریزوکولا، سیترین، گارنت (یاقوت سیلان)، هماتیت، یشم، جاسپر، کهربای سیاه، کونزایت، لاجورد، مالاکیت، سنگ قمر، ابسیدین، اُنیکس (عقیق سیاه)، زبرجد، رودونیت، سنگ خورشیدی، چشم ببر، تانزانیت، توپاز، فیروزه، تورمالین می‌شوند. علاوه بر اینها بسیاری از سنگ‌های نیمه‌قیمتی دیگر هم وجود دارند که در صنعت ساخت جواهرات و اشیای زینتی مورد استقبال قرار دارند.

جایگاه جهانی ایران در گوهرسنگ‌ها

این کارشناس صنعت سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی با بیان اینکه آمارها نشان می‌دهند ارزش صادرات سنگ‌های قیمتی ایران سالانه حدود ۵۰۰ میلیون دلار است، گفت: در واقع صادرات به شکل خام‌فروشی است و در عین حال در بین کشورهای آسیایی هیچ کشوری به قدمت ایران نمی‌توان یافت که تاریخ ۶ هزار ساله در طلا و جواهرسازی داشته باشد. صادقی با تصریح اینکه اکنون ایران در رتبه ۵۰ جهان در فناوری سنگ‌های قیمتی قرار دارد و با وجود این منابع غنی، اما در تجارت جهانی به اندازه کافی فعال نیستیم، افزود: مرور تاریخچه صنعت طلا و جواهر نشان می‌دهد، ایرانیان سالیان طولانی فعالان شاخص این صنعت و از صادرکنندگان تولیدات این بخش بوده‌اند، اما به‌دلیل توجه نشدن به بازارهای صادراتی و ارائه ندادن طرح‌های نوین، کشورهای دیگر، ایران را بازار هدف قرار داده‌اند و به این ترتیب جایگاه خود در صادرات این بخش را از دست داده‌ایم. او ادامه داد: واقعیتی که کارشناسان و دست‌اندرکاران گوهرسنگ‌ها برآن تاکید دارند، صادرات خام سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی کشور به خارج به معنای صادرات ثروت ملی است که باید برخورد با آن تشدید شود. کشورهایی مانند هند، تایلند و چین با بهره‌گیری از سنگ‌های خام صادراتی کشورهایی مانند ایران علاوه بر ایجاد اشتغال وسیع در جامعه خود، منابع ارزی قابل‌توجهی را با فرآوری و تراش این نوع سنگ‌ها جذب می‌کنند. صادقی درباره نقش وزارتخانه در این حوزه گفت: بررسی‌های رسانه‌ای نشان از نبود تولی در حوزه سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی دارد. وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دلیل کثرت مشغولیات به‌ویژه دغدغه تامین کالاهای اساسی مردمدر یک دهه گذشته که از عمر ادغام وزارت صنایع و معادن با بازرگانی سپری می‌شود، به این بخش در حد ایجاد یک شاخه در معاونت امور معادن و صنایع‌معدنی هم توجه نداشته است. هیچ مرجعیت آماری به روزی از میزان تولید، صادرات، اشتغال و... در این بخش وجود ندارد. کوتاه زمانی است که سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو) آستین همت بالا زده و به دستاوردی برسد به زمان نیاز دارد.

سخن پایانی

براساس آمار، عمده صادرات سنگ‌های نیمه‌قیمتی کشور به‌طور خام به‌ویژه فیروزه نیشابور در اندازه‌های سالانه چند صد کیلوگرم و به شکل قاچاق است که واردات و صادرات آن جایی ثبت و ضبط نمی‌شود. آمارهای غیرواقعی اعم از ذخایر، استخراج، فرآوری، صادرات و ارزش تجاری سنگ‌های نیمه‌قیمتی از مهم‌ترین موانع برای برنامه‌ریزی در این بخش است. انتظار می‌رود سازمان‌هایی مانند گمرک، ضمن ارتقای دانش و آگاهی کارشناسان خود در این بخش با بهره‌گیری از تخصص بخش مربوط در وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه ورود و خروج این نوع سنگ‌ها سامانه اطلاعاتی خوبی را شکل دهد و زمینه رشد برنامه‌ریزی‌های لازم در این بخش باشد. واقعیت این است که موانع تحریم در عرصه‌های گوناگون، رویکردهای جدیدی برای تولیدات داخلی فراهم کرده و صنعت سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی یکی از زمینه‌های مناسبی است که ضمن توجه به ثروت ملی کشور، ابزاری برای ارزآوری و در عین حال توسعه اشتغال به‌شمار می‌رود.

گروه معدن
editor@smtnews.ir

بهرام صادقی

تجارت سنگ‌های قیمتی پس از تجارت اسلحه و مواد مخدر، سومین تجارت پرسود جهان به‌شمار می‌رود

معادن فعال در قم

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت قم گفت: در سال جهش تولید به‌دنبال رونق هرچه بیشتر در بخش برداشت و فرآوری مواد معدنی قم هستیم. در همین زمینه اکتشاف مواد فلزی از معادن استان افزایش می‌یابد. به‌گزارش شاتا، محمود سیجانی بیان کرد: براساس راهبرد جهش تولید در بخش معدن استان با همکاری سازمان‌های دولتی تخصصی، کار مطالعات اکتشافی مواد فلزی برای شناسایی هرچه بیشتر ظرفیت‌های این حوزه مهم اقتصادی را آغاز کرده‌ایم. وی افزود: در این راستا از ظرفیت مجموعه‌های تخصصی مانند سازمان زمین‌شناسی کشور، سازمان ایمیدرو و شرکت ملی مس استفاده می‌کنیم که هرکدام به‌طور مجزا محدوده خاصی از استان را برای اکتشافات مواد فلزی بررسی می‌کنند. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت قم ادامه داد: سازمان زمین‌شناسی در حال انجام عملیات اکتشافی خود در راستای اکتشافات طلا و فلزات آهن است. سازمان ایمیدرو پهنه مرکزی مشترک استان‌های مجاور در غرب و جنوب غربی قم را به‌منظور شناسایی ظرفیت‌های معدنی بررسی می‌کند و شرکت ملی مس پهنه حوض سلطان را برای اکتشاف مس مورد شناسایی قرار داده است. سیجانی گفت: با همکاری سایر نهادهای اجرایی و صدور مجوزهای لازم ضمن حفظ استانداردهای محیط‌زیستی می‌توان درآمد استان را در بخش معادن به‌ویژه مواد فلزی به نحو قابل توجهی افزایش داد و فرصت‌های جدید شغلی در این بخش ایجاد کرد. وی بیان کرد: جلسات بررسی وضعیت معادن استان به‌ویژه در حوزه اکتشافات مواد فلزی به‌طور مستمر با حضور مسئولان تصمیم‌گیر برگزار و برای سرعت بخشیدن به روند اجرای طرح، راهکارهای عملیاتی ارائه می‌شود تا به‌زودی شاهد بهره‌برداری سطح پیش‌بینی‌شده از این مواد در قم باشیم.

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۹۹۰۱۳۰۳	خرید هفت ردیف مواد نسوز	۹۹/۰۶/۲۰	۹۹/۰۷/۳۱
۲	مناقصه بین‌المللی	۹۸۰۳۷۵۰	خرید ۲۰۰ عدد بلوک دمش از کف	۹۹/۰۶/۳۰	۹۹/۰۸/۱۹

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:
۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری. مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۱۷
روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

" آگهی مناقصه عمومی اجرای سیستم اعلان حریق انبارها و ساختمان‌های کارخانه‌های نورد بردسیر، احیاء، ذوب و ریخته‌گری و واحد اکسیژن شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان"
"دومرحله‌ای – شماره ۲۳ – ۹۹ – خ"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به اجرای سیستم اعلان حریق انبارها و ساختمان‌های کارخانه‌های نورد بردسیر، احیاء، ذوب و ریخته‌گری شماره یک و واحد اکسیژن خود اقدام نماید؛ لذا از کلیه شرکت‌های واجد صلاحیت که دارای حداقل دوسال سابقه کار مرتبط می‌باشند دعوت بعمل می آورد تا ظرف مدت حداکثر هفت روز از تاریخ چاپ این آگهی، تمایل خود را به‌صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل SJS.TENDER1400@gmail.com ارسال نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه(اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی آخرین تغییرات و ...)
۳- رزومه، سوابق اجرا و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه.(قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۵ تا کنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد)
۴- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.
۵- گواهی اعلام رضایت کارفرمایان قبلی درخصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه.

شرایط:
۱- محل اجرا: سایت شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان- شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل گهر و کارخانه میلگرد جهان فولاد بردسیر واقع درکیلومتر ۳ جاده بردسیر-کرمان می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۹۹۶۴۸۷۷ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید خدمات مجتمع جهان فولاد سیرجان

No.1 License Number 1399_2988

N.I.S.O.C.
NATIONAL IRANIAN SOUTH OILFIELDS COMPANY
AHVAZ-IRAN

TENDER NO.: 08-21-9740015

National Iranian South Oilfields Company (NISOC) intends to purchase the following goods.

Items	Material Description	Quantity
01	TUBING, API GRADE T-95, TYPE 1, SEAMLESS VAM THREAD, RANGE 3, (MAX LENGTH: 40.5 FT) STANDARD DRIFT AS PER API 5 CT/ISO 11960, PSL 2. MARKING: STENCIL IN ACCORDANCE WITH API 5 CT SIZE (OD), WEIGHT (PPF), AS SPECIFIED. NOTE: LEVEL OF INSPECTION: 1 (L.O.I: 1) «QCP / MPS DOCUMENTS ARE ESSENTIAL TO REVIEW & CONFIRM» «ITP DOCUMENTS IS ESSENTIAL FOR TECHINICAL EVALUATION» 4-1/2 IN, 15.1 PPF DRIFT: 3.701 IN	2200

Vendors who intend to participate in aforesaid tender are requested to send their "Intention To Participate" letter via fax to the following number along with their resume according to Qualitative Assessment Form no.2, available at: www.nisoc.ir, not later than 14 days after the second announcement, otherwise, their requests for participation in the tender will be disregarded.

The applicants should have relevant background in supplying the required goods and capability to provide and submit a bid bond of 8.800.000.000 RIAL., in favor of NISOC.

Tender documents including the materials thorough technical specifications and Qualitative Assessment Forms can be accessed via: www.nisoc.ir-material procurement management tab

ONLY ACCEPTABLE DELIVERY TERM IS D.D.P., NISOC'S WAREHOUSE, AGHAJARI, IRAN PAYMENT TERM IS C.O.D., SUBSEQUENT TO NISOC'S MATERIAL APPROVAL NO ADVANCE PAYMENT WILL BE PAID

FOREIGN PURCHASING DEPARTMENT
Bldg. No. 104, Material Procurement Management Complex,
Kouy-e-Fadaeian Islam (New Site), Ahvaz, Iran
Tel. No.: 061 34 12 34 55 Fax No.: 061 34 45 74 37
Public Relations
www.shana.ir www.nisoc.ir http://iets.mporg.ir

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

" آگهی مناقصه عمومی اجرای سیستم اعلان حریق انبارها، سالن غذاخوری و ساختمان اداری سایت شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان"
"دومرحله‌ای – شماره ۲۴ – ۹۹ – خ"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به اجرای سیستم اعلان حریق انبارها، سالن غذاخوری و ساختمان اداری سایت خود اقدام نماید؛ لذا از کلیه شرکت‌های واجد صلاحیت که دارای حداقل دوسال سابقه کارمرتبط می‌باشند دعوت بعمل می آورد تا ظرف مدت حداکثر هفت روز از تاریخ چاپ این آگهی، تمایل خود را به‌صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل SJS.TENDER1400@gmail.com ارسال نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه (اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی آخرین تغییرات و ...)
۳- رزومه، سوابق اجرا و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه.(قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۵ تاکنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد)
۴- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.
۵- گواهی اعلام رضایت کارفرمایان قبلی درخصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه.

شرایط:
۱- محل اجرا: سایت شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل گهر می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۹۹۶۴۸۷۷ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید خدمات مجتمع جهان فولاد سیرجان

یادداشت

مهندسی عرضه و تقاضا در بازار فولاد

محمد اعتباری
کارشناس بازار فولاد

معاملات اسلب از سال ۹۷ از رینگ معاملاتی بورس کالا خارج و مقرر شد این معامله میان خریدار و فروشنده انجام شود. همین موضوع نیز زمینه کاهش شفافیت معاملات اسلب را فراهم کرد، چراکه در روند فروش یک محصول خارج از بورس کالا امکان پیگیری معاملات به‌طور کامل ممکن نیست.

حال در چند ماه گذشته و با تشدید کمبود ورق فولادی در بازار داخلی، معاملات اسلب مورد توجه قرار گرفته است. در سایه کمبود ورق فولادی قیمت این محصول رشد بی‌سابقه‌ای را پشت‌سر گذاشته است؛ بنابراین ستاد تنظیم بازار اقدام به تعیین کف عرضه برای تولیدکنندگان اسلب و الزام به معامله در رینگ معاملاتی بورس کالا کرده است تا بدین‌ترتیب زمینه افزایش تولید ورق فولادی فراهم شود. گفتنی است تولیدکنندگان ورق نیز در ادامه ملزم به عرضه ورق تولیدی خود در بورس کالا خواهند شد.

با این وجود، عرضه اسلب در بورس کالا با استقبال تولیدکنندگان ورق همراه نبود تا جایی‌که بسیاری از عرضه‌ها خریدار نداشتند. در ادامه بسیاری از فعالان این حوزه با استناد به نبود تقاضا برای خرید اسلب از بورس کالا خواستار بازگشت خرید و فروش این محصول به روند قبلی آن شدند.

دلایل متعددی برای نبود تقاضا برای خرید اسلب از بورس کالا بیان می‌شود. ازجمله آنکه اغلب واحدهای خریدار اسلب از نقدینگی کافی برای خرید اسلب برخوردار نیستند. به همین علت واحدهای یادشده اغلب در قالب حق‌العمل‌کاری فعالیت می‌کنند. بدین‌ترتیب که شرکت واسطه‌ای مواد اولیه را از تولیدکنندگان اسلب خریداری می‌کند، آن را در اختیار واحدهای تولیدکننده ورق فولادی قرار می‌دهد. درنهایت نیز به جای اسلب، ورق دریافت می‌کنند.

درنتیجه چنین اقدامی مجموعه‌های تولیدکننده ورق که با مشکل تامین نقدینگی روبه‌رو هستند، توان تداوم تولید پیدا می‌کنند. بنابراین شاید بتوان این‌گونه نتیجه گرفت که کمبود نقدینگی یکی از دلایل اصلی نبود تقاضا برای اسلب در معاملات بورس کالا است. درواقع، خرید واسطه‌ای به منزله ایجاد زمانی برای تامین نقدینگی است. این زمان در خرید مستقیم از بورس کالا وجود ندارد؛ درنتیجه از رغبت برای خرید از بورس کاسته می‌شود.

البته برای خرید مواد اولیه از بورس کالا نیز تمهیداتی اندیشیده شده تا این چالش‌ها برطرف شوند؛ یعنی یک شرکت واسطه می‌تواند از سوی واحدهای تولیدی، ماموریت خرید اسلب را بر عهده بگیرد. برای شفافیت هرچه بیشتر شرکت‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده محصول عرضه شده باید مشخص باشند. درنتیجه واحدهای تولیدی زمانی را برای تامین نقدینگی مورد نیاز خود در مسیر تولید در اختیار خواهند داشت.

اما گویی این راه‌حل تاکنون آنطور که باید مورد توجه قرار نگرفته است. بخشی از این موضوع را می‌توان به هماهنگی انجام گرفته میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و به‌نوعی مهندسی عرضه و تقاضا و تمایل به بازگشت به شرایط قبلی نسبت داد.

وی افزود: خریداران اسلب به‌دنبال خرید مدت‌دار یا الس‌سی هستند؛ بنابراین فروش اسلب به‌طور زمان‌دار (الس‌سی) در بورس کالا، یکی دیگر از راه‌حل‌هایی است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

اما اغلب رابطه خوبی میان تولیدکنندگان ورق و اسلب وجود ندارد. یعنی اغلب سازندگان اسلب ترجیح می‌دهند محصول خود را به‌واسطه‌ای بفروشند و هزینه آن را به‌صورت نقد دریافت کنند.

متاسفانه برخی واحدهای تولید ورق درحال‌حاضر با مشکلات مدیریتی روبه‌رو هستند و تولیدکننده‌ها ترجیح می‌دهند در قرارداد مستقیم با آنها نباشند.

گویی از تضمین کافی برای خرید مدت‌دار برخوردار نیستند.

اما واسطه‌ها معمولا این ریسک را می‌پذیرند و با توجه به نوع فعالیت خود، تضامین لازم را دریافت می‌کنند.

البته در بحث ورود مجدد اسلب به بورس کالا، موضوع شفافیت هم مطرح است؛ هرچند تجربه نشان داده که گویی کسی تمایل به خرید اسلب در قالبی شفاف را ندارد.

نگاهی به بازار فولاد در هفته‌ای که گذشت

ابطال معاملات فولاد، باخت دوطرفه

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بازار فولاد در هفته گذشته با چالش تکراری ابطال معاملات شمش فولادی روبه‌رو شد. بورس کالا در اقدامی عجیب هیچ‌یک از معاملات شمش فولاد را تایید نکرد. بخش قابل‌توجهی از این موضوع را باید به کاهش پیش‌دریافت معاملات شمش فولاد نسبت داد که زمینه رشد تقاضا را برای این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا فراهم کرد. هر بار که از ابزار ابطال معاملات استفاده شده، التهاب در بازار فولاد رو به افزایش گذاشته است، اما گویی متولیان امر به نشانه‌های بازار و همچنین تذکر انجمن تولیدکنندگان فولاد در این‌باره توجهی نشان نمی‌دهند و همچنان با سیاست‌های اشتباه، این بازار را بیش از پیش بر هم می‌زنند. به‌گزارش انجمن تولیدکنندگان فولاد، بازگشت مجدد بورس کالا به رویه التهاب‌آفرینِ ابطال معاملات فولاد در هفته گذشته تکرار شد. ۱۱ شهریور ۱۰۶ هزار و ۲۰۰ تن شمش فولادی در بورس کالا عرضه شد که در اقدامی عجیب، بورس کالا هیچ‌یک از معاملات را تأیید نکرد!

> ابطال معاملات به‌ویژه در محصولات میانی مانند شمش، رویه‌ای همه سر باخت است، چه برای کارخانه مصرف‌کننده که امکان تامین مواد اولیه‌اش را از دست می‌دهد، چه برای کارخانه عرضه‌کننده که برنامه‌ریزی تولید و نقدینگی و فروش آن بر هم می‌خورد

> بهترین نماد فولادی بازار سهام در هفته گذشته را باید «فخوز» دانست. در ۳ روز کاری هفته گذشته، نماد فخوز رشد ۳.۷ درصدی را تجربه کرد

پیش‌دریافت معامله فولاد کاهش یافت

بورس کالا در ۱۰شهریور در حالی که بازار ارز یک بار دیگر ملتهب شد، پیش‌دریافت را در معاملات فولاد از ۵۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش داد که این امر زمینه افزایش تقاضا در معاملات شمش فولادی در بورس کالا را فراهم کرد و درنتیجه آن رقابت هیجانی شد. این رقابت هیجانی و بالا رفتن قیمت‌ها در ۱۱ شهریور، ابطال معاملات شمش ازسوی بورس کالا را به‌دنبال داشت. بورس کالا در روز چهارشنبه هفته گذشته از ابلاغیه کاهش پیش‌دریافت در معاملات فولادی از ۵۰ درصد به ۲۰ درصد عقب‌نشینی کرد و اعلام کرد که دوباره از روز شنبه ۱۵ شهریور، پیش‌دریافت را به ۵۰ درصد افزایش می‌دهد. بورس کالا همچنین اعلام کرد که در روز شنبه ۱۵ شهریور، عرضه‌های جبرانی شمش فولادی را برگزار می‌کند.

ابطال معاملات ادامه دارد

هر بار که از ابزار ابطال معاملات استفاده شده، التهاب در بازار فولاد رو به افزایش گذاشته است. ابطال معاملات در هفته گذشته در حالی رخ داد که در تیر امسال انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی نامه‌ای به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران، خواستار کنار گذاشتن رویه ابطال معاملات فولاد در بورس کالا شده بود. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، در نامه خود به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران، ابطال معاملات فولاد به‌دلیل «عدم‌رعایت سقف قیمتی دلخواه سیاست‌گذاران» را «رویه‌ای همه سر باخت» و «التهاب‌آفرین» توصیف کرده بود که هم به کارخانه‌های مصرف‌کننده شمش فولادی (نوردکاران) و هم به کارخانه‌های عرضه‌کننده (تولیدکنندگان شمش) آسیب می‌زند. انجمن فولاد در نامه مهم خود به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران نوشته بود: «ابطال معاملات به‌ویژه در محصولات میانی مثل شمش، رویه‌ای همه سر باخت است، چه برای کارخانه مصرف‌کننده که امکان تامین مواد اولیه‌اش را از دست می‌دهد، چه برای کارخانه عرضه‌کننده که برنامه‌ریزی تولید و نقدینگی و فروش آن بر هم می‌خورد و چه برای دولت و بورس کالا که مجبور به کنترل دستوری قیمت شده‌اند حال آنکه به‌دلیل تشدید تقاضا در عرضه‌های بعدی، پیامدهای این امر در بلندمدت نتیجه عکس خواهد داد».

توسعه فولاد ادامه دارد

خبر خوب صنعت فولاد در هفته گذشته، کلنگ‌زنی طرح توسعه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان (نماد بورسی فجر) بود که با حضور خداداد غریب‌پور رئیس هیات عامل ایمیدرو و حمیدرضا عظیمیان مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه برگزار شد. مجموع سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی طرح توسعه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان به ترتیب ۱۲ میلیون یورو و ۳۷۰۰ میلیارد ریال است. این طرح توسعه، شامل ساخت خط نورد سرد به ظرفیت ۲۵۰ هزار تن (افزایش نورد تا سالانه ۵۰۰ هزار تن)، توسعه خط اسیدشویی تا ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در سال و ساخت کارگاه سنگ‌زنی و آماده‌سازی غلتک‌های نورد است. میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم این طرح، ۱۰۸۰ نفر است و قرار است ۲۴ ماهه انجام شود. از بین تولیدکنندگان ورق گالوانیزه کشور، بهترین کیفیت مربوط به شرکت فولاد امیر کبیر کاشان است. زیرساخت اصلی طرح توسعه فولاد امیرکبیر کاشان، پروژه نورد گرم شماره ۲ فولاد مبارکه است. گفتنی است تامین اعتبار طرح توسعه فولاد امیرکبیر کاشان از محل افزایش سرمایه فولاد مبارکه انجام می‌شود و مشکلی در زمینه تامین اعتبار این پروژه نیست.

رشد مثبت «فخوز» ادامه دارد

بهترین نماد فولادی بازار سهام در هفته گذشته را باید «فخوز» دانست. هفته نیمه‌تعطیل گذشته، سهامداران، روزهای معاملاتی کابوس‌واری را پشت‌سر گذاشتند و با هر معیاری که نگاه کنیم، ریزش قیمت‌ها در بازار بورس، بیش از حد عمیق و طولانی شده است. نماد فخوز از این جهت به‌عنوان بهترین نماد فولادی در هفته گذشته انتخاب‌شده که در مجموع هفته گذشته بازدهی مثبت داشت. در ۳ روز کاری هفته گذشته، نماد فخوز رشد ۳.۷ درصدی را تجربه کرد.

عرضه‌های فولاد در بورس کالا

در هفته‌ای که گذشت ۱۵۱ هزار و ۷۳۲ تن، انواع محصولات فولادی در بورس کالا مورد معامله قرار گرفت. ارزش کل معاملات محصولات فولادی در بورس کالا در هفته گذشته ۱۵۳۹ میلیارد تومان بود. فولاد مبارکه در هفته گذشته از محل فروش انواع محصولات خود در بورس کالا، درآمد ۴۵۵ میلیارد تومانی به‌دست آورد. از میان تمام شرکت‌های فولادی، بیشترین ارزش فروش محصولات در بورس کالا در هفته گذشته متعلق به فولاد مبارکه بود.

سخن پایانی

باطل کردن معاملات فولاد از سوی بورس کالا رویه‌ای همه سر باخت و التهاب‌آفرین است. این اقدام از یک‌سو به کارخانه‌های مصرف‌کننده شمش فولادی (نوردکاران) و از سوی دیگر نیز به واحدهای عرضه‌کننده شمش آسیب می‌زند؛ بنابراین از متولیان این حوزه درخواست می‌شود در این سیاست عجیب تجدیدنظر کنند.

ثبت رکورد بالاترین درصد تولید تختال بدون عیب در فولاد مبارکه

با تلاش کارکنان واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه، کیفیت تختال‌های بدون عیب تولیدشده در این مجموعه در مرداد به ۹۳.۵ درصد افزایش یافت. رکورد قبلی تولید تختال بدون عیب در شهریور ۹۷ و به میزان ۹۳.۴ درصد ثبت شده بود. برای جلوگیری از به وجود آمدن این عیوب لازم است کنترل‌های دقیقی در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم بر پارامترهای ذوب از طریق تنظیم آنالیز شیمیایی و ارسال ذوب با سوپرهیت مناسب از واحد متالورژی ثانویه و همچنین نظارت و کنترل بهتری بر پارامترهای ریخته‌گری انجام شود.

محمدمهدی مرندی تصریح کرد: با تلاش کارکنان سختکوش واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم کیفیت تختال‌های بدون عیب در مرداد به ۹۳.۵ درصد افزایش یافت.

وی با بیان اینکه هنگام ریخته‌گری بسته به شرایط ذوب و ماشین ممکن است روی تختال عیوبی مانند ترک طولی (Longitudinal Crack)، ترک عرضی (Transverse Crack)، ترک لبه‌ای (Border Crack)، ناخالصی (Inclusion)، ترک گوشه‌ای (Corner Crack)، ترک ستاره‌ای (Star Crack)، پلاک ریخته‌گری(Casting Lap)، اثر نوسان قالب (Oscillation Mark)، ترک مقطع مرکزی(Center Line Crack)، حفره‌های سنجاقی (Pin Holes)، حفره‌های گازی (Blow Holes) کمربند اتصال در اثر وقفه ریخته‌گری (Stop Pouring) و جدایش شیمیایی (Segregation) به‌وجود آید، گفت: در صورت بروز هر یک از عیوب یادشده بر سطح بالا یا پایین یا در کناره‌ها یا سر و ته تختال، تختال معیوب باید توسط سیکل اسکارف یا برش عرضی یا طولی رفع عیب شود که این امر مستلزم صرف زمان و هزینه برای سازمان است.

وی در تشریح چگونگی کاهش این عیوب گفت: به‌منظور جلوگیری از به وجود آمدن این عیوب لازم است کنترل‌های دقیقی در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم بر پارامترهای ذوب از طریق تنظیم آنالیز شیمیایی و ارسال ذوب با سوپرهیت مناسب از واحد متالورژی ثانویه و همچنین نظارت و کنترل بهتری بر پارامترهای ریخته‌گری مانند تنظیم سرعت ریخته‌گری متناسب با دمای ذوب درون تاندیش، تنظیم میزان پاشش آب و خنک‌کنندگی ثانویه تختال، تنظیم شیب قالب و... انجام شود. در همین زمینه قاسم خوشدل‌پور، رئیس تولید ریخته‌گری افزود: در مرداد امسال با تلاش و پیگیری مجدانه همکاران واحد ریخته‌گری مداوم شاهد کاهش عیوب تختال در هر ۵ ماشین ریخته‌گری بودیم.

وی در تشریح تأثیر هریک از بخش‌های ناحیه فولادسازی در کسب این موفقیت گفت: همکاران تعمیرات و تعمیرات جنبی با برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های تعمیراتی، وضعیت آماده‌به‌کاری و تنظیمات ماشین‌ها را در حد قابل‌قبول حفظ و همکاران واحد تولید نیز با استفاده از فرصت ایجادشده با پایش مناسب پارامترهای تولید، این رکورد را محقق کردند.

وی درصد تولید تختال بدون عیب مرداد در ماشین شماره یک را ۹۱ درصد اعلام کرد و در تشریح وضعیت سایر ماشین‌ها افزود: تولید تختال بدون عیب در ماشین شماره ۲ برابر ۹۶.۵ درصد، ماشین شماره ۳ برابر ۹۲.۲ درصد، ماشین شماره ۴ برابر ۹۳ درصد و ماشین شماره ۵ نیز ۹۳.۵ درصد بوده است.

وی رکورد قبلی ماشین شماره ۲ را مربوط به شهریور ۹۷ به میزان ۹۵.۹ درصد اعلام کرد و گفت: این ماشین در ماه جاری ۰.۶ درصد نسبت به رکورد قبل بهبود داشته است و سایر ماشین‌ها نیز عملکرد خوبی در بهبود کیفیت داشته‌اند.

خوشدل‌پور اهمیت این رکورد کیفی در زمان مقابله با بیماری کووید ۱۹ را دوچندان دانست و گفت: همکاران پرتلاش و ساعی واحد ریخته‌گری مداوم با همکاری و تعامل مثال‌زدنی واحدهای کنترل کیفیت، تعمیرات، کارگاه تعمیرات ریخته‌گری، دفاتر فنی تولید و تعمیرات و واحدهای جنبی این توفیق را به‌دست آوردند.

وی رکورد قبلی تختال‌های بدون عیب ناحیه را مربوط به شهریور سال ۹۷ و به میزان ۹۳.۴ درصد اعلام کرد.

به‌گفته این ۲ مسئول ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم، حمایت‌های مدیریت ناحیه و زحمات تمامی همکاران واحدهایی که به‌طور مستقیم یا پشتیبان در این عرصه ایفای نقش می‌کنند، در تحقق این رکورد مؤثر بوده است که جای قدردانی دارد.

PGSOC
شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی خاص)

مناقصه عمومی خرید قطعات داربست‌بندی

شماره مناقصه: PGSOC-LEC-TE-01277

شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس (سهامی خاص) در نظر دارد خرید قطعات داربست‌بندی مورد نیاز پالایشگاه را از طریق مناقصه عمومی به تأمین‌کنندگان واجد شرایط واگذار کند. لذا از همه شرکت‌های باتجربه و معتبر دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مناقصه تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۳ با ارسال نامه اعلام آمادگی و فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی ارسال کنند. شایان ذکر است سایر اطلاعات در سایت شرکت به آدرس **www.pgsoc.ir** درج شده است.

هزینه خرید اسناد: ۲،۰۰۰،۰۰۰ (دو میلیون) ریال واریزی به حساب شماره ۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴ بانک تجارت به نام پالایشگاه نفت ستاره خلیج‌فارس.

مهلت تحویل پاکت‌های مناقصه: تا پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱

محل تحویل پاکت‌های مناقصه: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار شهید سردار سلیمانی، میدان نفت، بلوار خودکفایی، شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، امور حقوقی و قراردادها.

تلفن: ۳۱۳۱۰۰۰۰-۰۷۶ داخلی ۲۵۹۶، ۲۵۹۷- کدپستی: ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳، **ایمیل:** Legal@pgsoc.ir

روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده

صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن (سهامی خاص) به شماره ثبت ۲۵۱۶۳۲ و شناسه ملی: ۱۰۱۰۲۹۲۱۰۱۹

بدینوسیله از کلیه سهامداران صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن جهت حضور در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده راس ساعت ۱۲ روز یکشنبه ۱۳۹۹/۰۶/۳۰ به آدرس: تهران- خ کارگر شمالی- بردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران- ساختمان جدید دانشکده مکانیک- طبقه ۷ دعوت به عمل می‌آید.

دستور جلسه:
۱- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال ۱۳۹۸
۲- انتخاب بازرس قانونی سال ۱۳۹۹
۳- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۴- سایر موارد

هیات‌مدیره صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده

بدینوسیله از کلیه اعضای **انجمن برق و الکترونیک** دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی بطور فوق‌العاده که راس ساعت **۱۱** روز چهارشنبه **۹۹/۰۶/۲۶** در محل خانه صنعت، معدن و تجارت یزد به آدرس خیابان مطهری مرکز فناوری اقبال تشکیل می‌شود، حضور بهم رسانید.

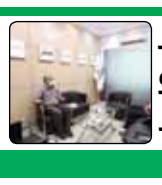
دستور جلسه:
- استماع گزارش هیئت‌مدیره و بازرس
- بررسی و تایید صورت‌های مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۸
- انتخاب اعضای هیئت‌مدیره و بازرس
- تعیین روزنامه کثیرالانتشار
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع باشد

هیئت‌مدیره انجمن برق و الکترونیک

گسترش تجارت
دوشنبه
۱۷ شهریور ۱۳۹۹
۱۸ محرم۱۴۴۲
۷ سپتامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۰۴
پیاپی ۲۹۲۲

آیا آرامش به خانه برمی‌گردد؟!

طرحی نو در حمایت از تولید و افزایش قدرت خرید

روزنامه دیگر خریدار ندارد؟

۲۴ میلیارد دلار ارزش تجارت خارجی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: ارزش تجارت خارجی ایران در ۵ ماه نخست امسال به ۲۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسیده که از این میزان که ۱۰ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار به صادرات اختصاص داشته‌است.

به‌گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، از مجموع ۵۲ میلیون تن کالا به ارزش ۲۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار تجارت خارجی ایران در ۵ ماه نخست امسال، سهم صادرات ۳۸ میلیون تن به ارزش ۱۰ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار و سهم واردات ۱۳.۸ میلیون تن به ارزش ۱۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار است.

براساس آمار مبادلات تجاری ایران با کشورهای خارجی در مرداد ماه امسال به ۹ میلیون و ۸۲۲ هزار تن و ارزش۵ میلیارد و ۳۷ میلیون دلار رسیده است.

سهم صادرات کشور در این مدت ۷ میلیون و ۷۸۱ هزار تن به ارزش ۲ میلیارد و ۱۶۲ میلیون دلار بوده و همچنین سهم واردات، ۲ میلیون و ۴۱ هزار تن به ارزش ۲ میلیارد و ۸۷۵ میلیون دلار بوده است.

کشورهای چین، عراق، امارات، افغانستان و ترکیه ۵ مقصد صادراتی کشور در این مقطع زمانی بوده‌اند که از لحاظ وزنی ۷۳ درصد و از لحاظ ارزش بیش از ۷۴ درصد از صادرات را به خود اختصاص داده‌اند.

همچنین آمارهای موجود نشان می‌دهد ۵ کشور اصلی طرف معامله برای واردات کالاهای مورد نیاز کشور نیز در مرداد ماه سال‌جاری کشورهای چین، امارات، ترکیه، هند و آلمان بوده‌اند.

حنای تسهیلات هنوز رنگ دارد؟!

این روزها مهم‌ترین نقل‌قول‌هایی که درباره تجارت خارجی و به‌ویژه صادرات به گوش می‌رسد، خبرهایی است که معطوف به ارائه تسهیلات به فعالان این حوزه می‌شود. این موضوع به اندازه‌ای مورد توجه مسئولان بوده که حتی در اوج روزهایی که رئیس کل بانک مرکزی در حال خط و نشان کشیدن برای بازرگانان درباره رفع تعهدات ارزی بود، رئیس سازمان توسعه تجارت از فرصت استفاده می‌کرد و به بازرگانان خوش‌حساب وعده تعلق گرفتن بسته‌های تشویقی را می‌داد. آخرین خبرها در این‌باره حاکی از تسهیلاتی ۱۸گانه است که ازسوی گمرک کشور برای صادرکنندگانی که سابقه تخلف گمرکی ندارند در نظر گرفته شده است. اما به‌راستی آیا این وعده‌ها و تشویق‌ها و تسهیلات می‌تواند تاثیری در میزان صادرات و تجارت خارجی در روزهای دور از درآمدهای نفتی کشور باشد و آیا فعالان اقتصادی از اختصاص این تسهیلات استقبال می‌کنند؟! برخی معتقدند حنای تسهیلات دیگر رنگی ندارد و در حالی که دست‌اندرکاران امید دارند با اعطای تسهیلات صادرکنندگان را برای تداوم فعالیت و رفع نیازهای ارزی کشور تشویق کنند، به نظر می‌رسد برخی از فشارهای نهادهای بالادستی گلایه داشته و دیگر رغبت چندانی برای صادرات ندارند.

در این شماره روزنامه صمت، نظرات دست‌اندرکاران و کارشناسان اقتصادی کشور را در این‌باره مرور می‌کنیم.

عکس: صمت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

تسهیلات ۱۸گانه گمرک برای صادرکنندگان

گمرک جمهوری اسلامی ایران در راستای سیاست‌های دولت برای حمایت از تولید و صادرات، تسهیلات گوناگونی را برای فعالان تولیدی و تجاری به‌ویژه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فاقد سابقه تخلف گمرکی در نظر گرفته و طی شیوه‌نامه‌ای ضوابط برخورداری فعالان مجاز اقتصادی واجد شرایط از این تسهیلات را به گمرکات اجرایی ابلاغ کرده است.

تسهیلات ۱۸گانه گمرک برای این گروه به این شرح است:

۱- ترخیص کالا خارج از سطح۳ (مسیر قرمز)؛

۲- پذیرش ضمانتنامه بانکی حداکثر یک ساله برای ترخیص قطعی ماده ۶ قانون امور گمرکی؛

۳- پذیرش ضمانتنامه بانکی برای ترخیص قطعی و سایر رویه‌های ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی؛

۴- استفاده از تسهیلات ماده ۵۷ آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی؛

۵- استفاده از تضمین بیمه‌ای برای صادرات؛

۶- استفاده کامل از تسهیلات بسته حمایت از تولید؛

۷- استفاده کامل از تسهیلات بسته حمایت از صادرات؛

۸- تخفیف در هزینه خدمات انجام امور گمرکی، موضوع بند الف ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی (حداکثر تا سقف ۵۰ درصد)

۹- استفاده از حداقل تضمین در تمامی مواردی که در قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی به تضمین اشاره شده است.

۱۰- رسیدگی به پرونده اختلافات گمرکی فعالان اقتصادی مجاز به‌صورت فوری و خارج از نوبت در کمیسیون‌های پیگیری به اختلافات گمرکی؛

۱۱- ارائه مجوز ایجاد انبار اختصاصی؛

۱۲- انجام فرآیند استرداد، مطابق با تسهیلات پیش‌بینی شده در بسته حمایت از تولید با اخذ تعهد؛

۱۳- نگهداری بخشی از کالا به‌عنوان وثیقه خارج از نوبت مطابق تسهیلات پیش‌بینی شده در بسته حمایت از تولید با اخذ تعهد؛

۱۴- استفاده از تسهیلات ماده ۴۲ قانون امور گمرکی؛

۱۵- استفاده از تسهیلات موضوع استاندارد ۳۲-۳ کنوانسیون تجدیدنظر شده کیوتو؛

۱۶- استفاده از تسهیلات ماده ۶ قانون امور گمرکی کالای متعلق به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی با تعهد مسئولان مالی سازمان و اشخاص با اخذ ضمانتنامه بانکی با حداکثر سقف یک‌ساله؛

۱۷- رسیدگی خارج از نوبت اظهارنامه با توجه به ضرایب تعیین‌شده و ضریب اهمیت زمانی سطح دو در سامانه جامع امور گمرکی؛

۱۸- پذیرش و تسهیل ورود موقت برای صادرکنندگان.

به استناد مفاد تبصره یک ذیل بند الف بخشنامه «دستورالعمل نحوه اخذ ضمانتنامه بانکی» رئیس کل گمرک ایران (درباره پذیرش ضمانت‌های موضوع بندهای ۲ و ۳ و ۶ فوق‌الذکر)، ارائه ضمانتنامه بانکی با سررسید حداکثر یک‌ساله بابت حقوق ورودی از سوی شرکت‌های مصوب شده به‌عنوان فعال اقتصادی مجاز (AEO) در هر زمان از سال امکان‌پذیر است. در صورت احراز و اثبات موارد تخلف شرکت‌ها از معیارهای درج‌شده در شیوه‌نامه، تسهیلات اعطایی لغو خواهد شد.

صادرکنندگان میلی به فعالیت ندارند

در حالی که دست‌اندرکاران دولت در حوزه اقتصاد امید دارند با اعطای تسهیلات و مشوق‌های گوناگون صادرکنندگان را برای تداوم فعالیت و رفع نیازهای ارزی کشور تشویق کنند، به نظر می‌رسد بسیاری از فعالان این حوزه از فشارهای نهادهای بالادستی به تنگ آمده و رغبت چندانی برای صادرات ندارند.

حمیدرضا صالحی درباره این موضوع در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: امروز شرایط کشور بسیار دشوار و پیچیده است. از سویی دولت برای مدیریت اقتصادی نیاز به ارز دارد و از سوی دیگر، بخش خصوصی برای صادرات و بازگرداندن ارز با مشکلات و دغدغه‌های جدی رو به رو است. تنها راهکار عبور از این شرایط این است که دو طرف موقعیت یکدیگر را درک کنند و با توجه به شرایط تصمیم بگیرند. اینکه همه فشار را بر گردن بخش خصوصی بیندازیم، قطعا راه به‌جایی نخواهد برد.

صالحی با اشاره به این موضوع که صادرات با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی امروز کشور، کار بسیار پیچیده و دشواری است، بیان کرد: در حالی که با تحریم‌های امریکا مواجه هستیم و در عین حال کشور در فهرست سیاه FATF قرار دارد و با بانک بین‌المللی با ما کار نمی‌کند، نهادهای بالادست داخلی نیز این فعالان اقتصادی را در تنگناهای اقتصادی قرار داده‌اند.

وی در این‌باره تصریح کرد: هنوز گویا تعدادی از مدیران کشور قبول نکرده‌اند تحریم هستیم و شرایط مانند گذشته نیست و هنوز به‌دنبال آن هستند که با سیستم دستوری بخش خصوصی را مجبور به تحویل ارز کنند. در چنین شرایطی، طبیعی است که تعداد زیادی از صادرکنندگان حتی با وجود طرح‌های تشویقی و تسهیلاتی ترجیح دهند کار خود را تعطیل کنند.

صالحی در این زمینه تاکید کرد: بهترین مشوق برای صادرکنندگان ما این است که به بخش خصوصی از سوی دولت اعتماد شود. ما باید این اطمینان را به یکدیگر داشته باشیم و در مسیر اهداف اقتصادی کشور، حمایت‌های لازم را انجام دهیم؛ وگرنه نه بازگشت ارز مقدور خواهد بود و نه دیگر بخش خصوصی با قدرت در این عرصه فعالیت می‌کند.

بهترین تسهیل، کم‌کردن مداخله است

مجیدرضا حریری، فعال و کارشناس تجاری در این‌باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: مشکل تجارت کشور هم در زمینه صادرات و هم در حوزه واردات وجود دارد و این مشکلات بیش از اینکه مربوط به تعداد این قوانین باشد، به‌دلیل تعدد نهادهای دخیل و سیاست‌های جزیره‌ای مربوط به آنهاست. مثلا در حوزه واردات محصولاتی مانند لوازم بهداشتی و کالاهای طبی، واردکننده علاوه بر رعایت تمام دستورالعمل‌های معمول در جهان و پس از دریافت مجوزهای سازمان غذا و دارو، تازه باید مجوز اداره استاندارد را دریافت کند در صورتی که عرف بر این است که متولی این موضوع یک سازمان باشد.

وی در این‌باره افزود: در موضوع غذا نیز می‌بینیم که قوانین قرنطینه در همه جای جهان وجود دارد، اما چندمتولی بودن و ناهماهنگی بین نهادهای دخیل در موضوع و در عین حال نبود یک پنجره واحد در مبداء واردات کشور که بتواند همه این قواعد و قوانین را در مسیر یک فیلتر قرار دهد باعث می‌شود فرآیند واردات برای فعالان این حوزه، تبدیل به یک کار بسیار طاقت‌فرسا شود. این وضعیت علاوه بر اینکه بازرگانان و واردکنندگان را در تنگنا قرار می‌دهد، برای گمرک کشور که در واقع مجریان این قواعد و قوانین و دروازه‌بان تجاری کشور هستند نیز مشکل آفرین هستند.

قانون باید تسهیلگر باشد

سیدمرتضی افقه، اقتصاددان نیز بر این موضوع تاکید دارد که ایجاد تسهیل در موضوع صادرات خوب است، اما این تسهیلگری باید به‌عنوان یک قانون مطرح باشد، نه یک امتیاز.

افقه در گفت‌وگو با صمت ضمن اشاره به اینکه در موضوع صادرات باید از وضع قوانین و دستورالعمل‌های خلق‌الساعه در حوزه تجارت جلوگیری شود، گفت: موضوع قوانین تجارت در کشور ما اجرا نشدن قوانینی است که درحال‌حاضر در این حوزه وجود دارد که اگر این اتفاق می‌افتاد و قوانین موجود به‌درستی انجام می‌شد، نیاز مدام به وضع قوانین تکمیلی نبود.

افقه بیان کرد: ما در کشور هر ساله با حجم قوانین، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی در حوزه تجارت و اقتصاد مواجه هستیم که تا پیش از آن وجود نداشته‌اند. وضع قوانین جدید و پی‌درپی نمی‌تواند متضمن یک اقتصاد پویا و توسعه تجاری مطلوب باشد. یک اقتصاد موفق نیاز به بستر آرامش و ریسک و احتمال خطر پایین دارد تا فعالان اقتصادی در آن بتوانند بدون نگرانی از دغدغه‌های متعاقب تغییر قوانین به فعالیت مستمر و دامنه‌دار بپردازند؛ بستری که معمولا در اقتصاد و تجارت کشور ما وجود نداشته و فعالان این بخش را به‌شدت تحت فشار قرار داده است. و الا با ارائه تسهیلاتی که امروز هست و شاید فردا دیگر نباشد نمی‌توان به یک ثبات تجاری ملموس رسید.

سیدمرتضی افقه

مجیدرضا حریری

حمیدرضا صالحی

سخن آخر

هرچند دست‌اندرکاران دولتی حوزه صادرات بارها اعلام کرده‌اند که کشور در شرایط کنونی بیش از هر زمان دیگری نیازمند فعالیت صادرکنندگان است، اما اقدامات عملی در بدنه دولت چندان همگام و هماهنگ با این هدف نیست. کارشناسان اقتصادی اعتقاد دارند که راه‌حل ترغیب بازرگانان به فعالیت مستمر در این حوزه، ساده‌تر از مسیر پر پیچ و خمی است که دولت در حال طی کردن آن است. این گروه ساده‌سازی قوانین را راه‌حلی می‌دانند که می‌تواند بار محدودیت‌های خارجی در حوزه تجارت را کم کند تا بازرگانان با فراغ‌بال بیشتر بتوانند در توسعه تجاری و اقتصادی کشور نقش داشته باشند.

با این حال، گویا هنوز زمان لازم است تا بخش‌های گوناگون دولت در این تصمیم‌گیری در این موارد به نقطه مشترکی برسند تا مشکلات دامنه‌دار موجود در این حوزه، با رضایتمندی فعالان حوزه صادرات به پایانی خوش بینجامد.

رئیس مرکز ملی فرش ایران خبر داد

تداوم معافیت مالیاتی تولیدکنندگان فرش دستباف

رئیس مرکز ملی فرش ایران اعلام‌کرد: براساس پیگیری‌های به‌عمل آمده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و مرکز ملی فرش ایران و تشکل‌های فعال فرش دستباف در جلسه کمیسیون اقتصادی دولت، معافیت ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم کارگاه‌های فرش دستباف به قوت خود باقی ماند.

به‌گزارش ایلنا از وزارت صنعت، معدن و تجارت، فرحناز رافع افزود: سال گذشته پیش‌نویس لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم با هدف کاهش اتکا به درآمدهای نفتی از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی تدوین و به کمیسیون اقتصادی هیات دولت ارسال شد.

رافع توضیح داد: براساس ماده ۱۴۱ صد درصد درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و ۲۰ درصد درآمد حاصل از صادرات مواد خام مشمول مالیات با نرخ صفر می‌شود، همچنین براساس ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم درآمد کارگاه‌های فرش دستباف و صنایع‌دستی و شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تولیدی مربوط از پرداخت مالیات معاف است.

این مقام مسئول گفت: هنر-صنعت فرش دستباف ایران مصداق بارز اقتصاد مقاومتی و حائز ویژگی‌های غیرقابل انکار فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بوده و از ویژگی‌های منحصر به فرد فرش دستباف ایران، ضمانت بقای اشتغال روستاییان و اقشار آسیب‌پذیر، تثبیت یا افزایش سرانه اشتغال ارزان وابسته به بخش خصوصی در یک زنجیره اشتغال ۲ میلیون نفری را می‌توان برشمرد.

وی اضافه کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت برای نیل به اهداف سال «جهش تولید» و توجه ویژه به رفع برخی از مشکلات فعالان هنر-صنعت فرش دستباف، اقدام‌های عملی خود را برای حذف پیشنهادهای اصلاحی بر قانون مالیات‌های مستقیم با مشارکت تشکل‌های تولیدی و صادراتی فرش دستباف را اجرایی کرد.

رئیس مرکز ملی فرش ایران تاکید کرد: تاثیرات منفی اصلاح پیشنهادی مربوطه که نتیجه آن کاهش اشتغال در حوزه فرش دستباف و از دست رفتن اشتغال ارزان وابسته به بخش خصوصی در روستاها و مهاجرت روستاییان به شهرها و پیامدهای آن از قبیل درخواست ایجاد فرصت شغلی گران‌قیمت که دولت مسئول ایجاد آن است، مرکز ملی فرش تلاش همه جانبه‌ای را برای حذف این دو مورد از لایحه پیشنهادی یادشده انجام داد.

وی اضافه کرد: در کمیسیون اقتصادی دولت، پیشنهاد حذف بند اصلاح ماده ۱۴۲ به تصویب رسید و براین اساس معافیت‌های مالیاتی ماده ۱۴۲ همچنان به قوت خود باقی است.

رافع در پایان از هیات دولت درخواست کرد با تصویب این لایحه از هنر-صنعت فرش دستباف ایران حمایت لازم را به عمل آورند.

یادداشت

به راه‌های عملی فکر کنیم

قدیر قیافه
نایب رئیس کنفدراسیون صادرات ایران

صادرات کشور امروز دچار مشکلات زیادی است که همه ما از آن آگاهی داریم و نیازی به شرح و تفصیل آن نیست. اما این تنها مشکلی نیست که صادرکنندگان و تجارت کشور که نیازمند صادرات غیرنفتی است، با آن روبه‌رو است.

در حقیقت فشارهایی که امروز از داخل به صادرکنندگان اعمال می‌شود، عمده‌ترین چالش و مشکلی است که صادرکنندگان و فعالان تجاری ما با آن دست و پنجه نرم می‌کنند و نمی‌توان با در نظر گرفتن تسهیلاتی که باید جزو حقوق بازرگانان باشد، آنها را به تداوم فعالیت در این مسیر دلگرم کرد. امروز وضع عوارض، تعداد بالای بخشنامه‌های صادرشده، ممنوعیت صادرات برخی کالاها و استفاده نامناسب از سامانه جامع تجارت از چالش‌ها و مسائلی است که عملکرد صادرکنندگان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

وقتی صادرات یک محصول به‌طور قانونی انجام می‌شود نباید هیچ مانعی با عنوان‌های مختلف از جمله تنظیم بازار در برابر این اقدام ایجاد شود، چراکه در احکام دائمی برنامه ششم توسعه به صراحت اعلام‌شده که هیچ‌کدام از مراکز تصمیم‌گیری حق وضع عوارض، ایجاد ممنوعیت و محدودیت صادراتی روی هیچ کالایی با عنوان تنظیم بازار ندارند؛ در صورتی که امروزه چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد.

ما با بررسی آمارهای صادراتی در کشور و با در نظر گرفتن مشکلات مربوط به شیوع کرونا درمی‌یابیم که صادرات کشور نسبت به سال گذشته با کاهش قابل‌توجهی روبه‌رو بوده است؛ پس در این شرایط چرا به جای حمایت از صادرات، شاهد رفتار نامناسب و ایجاد موانع جدید در مسیر آن هستیم؟! چرا با عنوان‌های گوناگون صادرکنندگان را دچار تحریم‌های داخلی می‌کنیم و بعد می‌خواهیم این مشکلات را با ارائه تسهیلات و مشوق‌ها برطرف کنیم؟!

بخشنامه‌های خلق‌الساعه که در بدنه دولت صادر می‌شود، حکم تحریم‌های داخلی را دارند.

صادرات در حوزه تامین مالی و در بحث جابه‌جایی پول که موضوع بسیار دشواری است، مشکل اساسی دارد. صادرکنندگان با قبول زحمت تمام سختی‌ها را به جان خریدند، اما متاسفانه دائم مورد رفتارهای آزاردهنده قرار می‌گیرند.

موضوع نرخ‌گذاری در داخل گمرکات نیز چالش دیگری است که صادرکنندگان با آن مواجه هستند.

صادرکنندگان برای ارسال کالاها به هر نقطه دنیا باید از مسیرهای متعدد عبور کنند که این موضوع هزینه گزافی را به صادرکنندگان تحمیل می‌کند.

پس از خلق تمام این مشکلات، فهرستی بلند بالا را به‌عنوان تشویق و تسهیل مقابل روی صادرکننده می‌گذاریم و انتظار خوشحالی او را نیز داریم. مهم‌تر از این فهرست‌های بلند بالا که هرازچندگاهی از سوی دولت منتشر می‌شود، خروجی عملی آنهاست که می‌تواند در این راستا حائز اهمیت باشد.

امروز همه فعالان و دست‌اندرکاران حوزه صادرات می‌دانند که وجود بستر مناسب کسب‌وکار، کاهش ایستگاه‌های مداخله‌گر در حوزه تجارت خارجی و ادغام و ایجاد پنجره واحد که سال‌هاست از آن صحبت می‌شود، دغدغه اصلی فعالان این حوزه است و راه‌حل بسیاری از مشکلات بازرگانان کشور برطرف شدن این مشکلات است.

امروز کمترین مشکل صادرکنندگان و واردکنندگان ما در راستای توسعه و جهش صادرات با گمرک است، زیرا این سازمان تنها مجری بخشنامه‌ها و مانع‌تراشی‌هایی است که ازسوی سازمان‌های دیگر از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت ایجاد شده‌اند. در حال حاضر، مشکل‌گشایی‌های عملی در مواردی مانند اصلاح قیمت‌های صادرات، بیش از فهرست‌های بلندبالای تشویق و تسهیل می‌تواند گره‌گشای صادرات و تجارت خارجی کشور باشد.

یادداشت

تعدیل وضعیت مسکن نیازمند راهکار بلندمدت است

خشایار باقرپور /مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عمرانی شهر تهران

تنش‌هـای متعدد و مکرر در بازار مسـکن کشـور، نگرانی‌ها از افزایش قیمت مسکن را به‌ویژه در قشـرهای متوسـط یا آسیب‌دیده جامعـه دو چندان کرده و در ماه‌های اخیر به یکـی از چالش‌های بزرگ و اساسـی در این حوزه تبدیل شده است.

با توجـه به شـرایط نامناسـب بنگاه‌های اقتصـادی و تولیـدی که روند ایجـاد ثروت در آحاد جامعـه را کند کرده، افزایش قیمت بیـش از مقادیر فعلی خـارج از توان تحمل مردم بعید به نظر می‌رسـد البته این موضوع بـه معنای کاهش قیمت‌ها در حوزه مسـکن نخواهد بود.

به این ترتیب انتظار می‌رود با روند کنونی، کشـور شـاهد رکود عمیق در بازار مسکن و کاهش تعداد معاملات باشد و آمارهای رسمی منتشر شـده نیز مؤید همین نکته است. در عین حال در این شرایط قابل پیش‌بینی است که شـکاف موجود بین قیمت‌های اسـمی و نرخ‌های عملی معاملات نیز به‌تدریج عمیق‌تر شود.

با توجه به تحولات اقتصادی و تغییر و تاثیر بر سـایر بازارها، رشـد قیمتی اخیر در حوزه مسکن به‌عنوان آخرین بازار سرمایه‌ای متأثر از کاهش ارزش پول ملی، به هیچ عنوان دور از ذهـن نبود و بروز وضعیـت فعلی با توجه به مولفه‌های موثر بر آن پیش‌بینی می‌شـد. بر همین اساس و نظر به اجتناب‌ناپذیر بودن وقوع چنین شرایطی، طبیعی است که راهکار کوتاه‌مدت و فوری بـرای آن وجود ندارد، اما در هـر حـال اقدام عاجل و منسـجم تمامی ارکان مؤثر حکومتـی برای تحقق یک هدف بـزرگ در راسـتای حل این مشـکل، یعنی شتاب بخشـیدن به تولید مسکن ضروری به نظر می‌رسد و شاید بتواند موجب عبور از این چالش‌ها شود.

در ایـن شـرایط، پیشـنهادها و طرح‌های میان‌مدت و بلندمدتی وجود دارد که می‌توان از آنها به‌عنوان راهکاری برای حل مشـکلات حوزه مسـکن -چه در بحـث خرید و چه در موضوع اجاره- اسـتفاده کرد که در ادامه به چند مورد از آنها اشاره شده است:

۱- تقویت مشـارکت انبوه‌سازان، از طریق ارائه تسـهیلات بـه آنها بـرای تأمین زمین و مجوز سـاخت کـه به‌عنـوان بخش عمده هزینه تولید مسکن، مشکلات زیادی را برای متقاضیـان آن ایجاد می‌کند. بـرای این کار می‌توان از شـیوه‌هایی مانند واگذاری املاک مازاد بانک‌ها و نهادهای دولتی به انبوه‌سازان با اقسـاط بلندمدت بدون بهره و قابل انتقال به مالکان آتی واحدها یا مشـارکت با آنها نیز استفاده کرد.

۲- اسـتفاده از ظرفیت‌هـای بخش تعاون و زیرسـاخت‌های بخش خصوصـی به دور از هرگونه رانت و سوءاسـتفاده با سـازکارهای نظارتی دقیق نیز می‌توانـد در این زمینه در دستور کار قرار گیرد.

۳- حـذف سیاسـت‌های و قوانیـن غیرکارشناسی، شـعارگونه و ناکارآمد، مانند مالیات بـر خانه‌های خالی یـا بورس املاک کـه عملا تورم‌زا بـوده و نتیجه منفی بر بازار مسـکن دارند، یکی از موضوعاتی اسـت که دولت و زیرمجموعه‌های آن در حوزه مسکن، باید به‌طور جدی بر آن تمرکز داشته باشند.

۴- یکـی دیگر از شـیوه‌های موثر در این راستا، اعمال سیاست‌هایی در راستای کاهش هزینه تمام‌شده مسـکن، از طریق تخصیص تسهیلات ویژه و کم‌بهره به واحدهای تولیدی تأمین‌کننـده نیازهـای صنعـت سـاختمان خواهد بود.

۵- حمایـت از اسـتارت‌آپ‌ها، طرح‌هـا و ایده‌هـای نخبـگان و حمایـت از ورود فنـاوری بـرای تولیـد مسـکن ارزان کـه بسـیاری از کشـورها در حوزه‌های گوناگون سـرمایه‌گذاری‌های فراوانـی روی آن انجام داده‌اند نیز می‌تواند به‌عنوان راهکاری مناسب در این راستا تلقی شود.

۶- بـدون تردیـد یکی از معضـلات فعلی در کارهای اجرایی کشـور افتـادن در پیچ و خم‌هـای بروکراسـی اداری و یکی از راه‌های کاسـتن از موانـع تولید مسـکن، تسـریع و تسـهیل فرآیندهای اداری سـاخت مسـکن است.

۷- در نهایت نیز باید برنامه‌ریزی فرهنگی موثری برای تغییر رویکرد از تفکر سرمایه‌ای به تفکر مصرفی مسکن در جامعه انجام شود.

تسه؛ سرگردان در دوراهی بورس و مسکن

در ۵ ماه گذشـته اگرچه بازار سـرمایه با تلاطم‌های سنگینی روبه‌رو بـود، اما از آنجا که بازار مسـکن با سـرعتی کم‌نظیر روند رشـد را در پیش گرفته، نرخ اوراق تسـهیلات مسـکن از ۷۰ هـزار تومان پایین‌تر نیامد.

به‌گزارش مهر، بررسی فراز و فرودهای نرخ اوراق تسهیلات مسکن در ۵ ماه نخسـت امسال در مقایسـه با دو بازار اثرگذار بر تحولات قیمتی این اوراق شـامل بازار سـرمایه و بازار مسکن نشـان می‌دهد نرخ اوراق تسهیلات مسکن تابعی از هر دو بازار یادشده بوده است.

به‌ویـژه که همزمان با اوج‌گیری بـورس در نیمه‌های خرداد و ابتدای تیر امسـال، نرخ هر برگه تسهیلات مسـکن از کانال ۴۰ هزار تومانی تا کانال ۹۰ هزار تومانی رشـد کرد، اما در مرداد امسـال که شاخص کل بورس با کاهش شـدیدی مواجه شـد، به‌دلیل آنکه بازار مسکن در اوج بازدهی ماه به ماه قرار داشـت، نرخ برگه‌های تسـهیلات مسکن به‌دلیل افزایش تقاضای خرید مسکن، همچنان در کانال قیمتی بالای ۷۰ هزار تومان تثبیت شد.

به‌عنوان مثال، سابقه نرخ اوراق تسهیلات مسکن صادرشده در اسفند سال گذشته با نماد تسه ۹۸۱۲ که از ۱۰ فروردین امسال به بازار عرضه شدند نشان می‌دهد این برگه‌ها در نیمه نخست فروردین بین ۴۹ هزار و ۹۰۰ تا ۵۳ هزار تومان عرضه می‌شدند و در اول مرداد به ۹۴ هزار تومان افزایـش یافت که گران‌ترین نرخ این نماد در ۵ ماهه نخسـت امسـال است.

روند افزایشی قیمت مسکن همچنان ادامه دارد

آیا آرامش به خانه برمی‌گردد؟!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

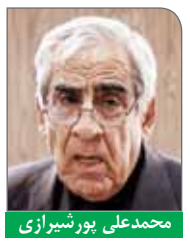

عکس: صمت

ویروس کرونا و پیامدهای جهانی آن موجب شد بسیاری از بازارها در جهان و ایران با رکود مواجه شوند و حتی برخی از آنها به مرز نابودی کامل برسند. البته در کشور ما دو بازار از این قاعده مستثنا بود که یکی از آنها بورس و دیگری بازار مسکن است. این دو بازار بر خلاف جهت سایر بازارها در کشور با شتاب بیشتری سیر صعودی خود را ادامه دادند که تحلیل کارشناسان از این موضوع تاثیر مواردی غیر از کرونا مانند کاهش سود بانک‌ها و افزایش نقدینگی‌های سرگردان در دست مردم و در نتیجه هجوم به بازارهایی مانند بورس و مسکن بود. در هر حال پس از حدود ۸ ماه از حضور ویروس کرونا در کشور، به نظر می‌رسد در هفته‌های اخیر سرعت صعود بورس کم شده و شتاب گذشته را ندارد، ولی بازار مسکن همچنان در حال تاخت و تاز است. پیش‌بینی عده‌ای از علاقه‌مندان این حوزه این است که بازار مسکن در حوزه فروش و اجاره در ماه‌های آینده مانند بازار بورس کمتر خواهد شـد، اما در مقابل عده‌ای، پیش‌بینی می‌کند که این شـتاب نه‌تنها کم نخواهد شد، بلکه بیشتر نیز می‌شود. اما دلایل اصلی این فراز و نشیب در بازار خرید و اجاره مسکن چیست و کارشناسان درباره راهکارهای موجود برای بهبود آینده آن چه می‌گویند؟! در ادامه با گزارش صمت در این‌باره همراه باشید:

اشتباه از انتخاب‌های ما بود

محمدعلی پورشیرازی، کارشناس حوزه مسکن درباره دلایل افزایش مسـکن در کشـور اظهارکرد: در وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشـور ما نیز در چند دهه گذشـته، بسـیاری از عوامل در افزایش غیرمنطقی قیمت مسـکن موثر بوده اسـت، اما شاید مهم‌ترین اشتباه در این زمینه، شناور کردن جمعیت و ایجاد زمینه برای مهاجرت آنها به شـهرهای بزرگی مانند تهران بوده است. پورشیرازی در این‌باره افزود: با این کار در مدت کوتاهی جمعیت پایتخت ۳ میلیون نفری را به ۸ میلیون نفر رساند و تازه باید به این اشتباه، استفاده و سوءاستفاده‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسـی را نیـز افزود و می‌توان در ایـن زمینه گفت که تمام افرادی که در هر بخش حوزه مسـکن می‌توانسـتند سوءاسـتفاده‌ای از این حوزه انجام دهند، از این کار دریغ نمی‌کردند. بررسی مالکیت ساختمان‌های بزرگ می‌تواند دلیلی بر این مدعا باشد. وی با تشبیه موضوع مسکن در کشـور به یک جنگ، خاطرنشان کرد: در حال حاضر، در کشـور ما جنگ مسکن به جنگ جدی و عجیب و غریبی تبدیل شـده که همراه بـا افزایش قیمت و تورم انفجاری است. عضو هیات مدیره سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایـران، بی‌توجهی دولت در دوره‌هـای گوناگون را نیز در این موضوع بی‌تاثیر ندانسـت و یادآور شـد: دولت نیز در همه این سـال‌ها به قدری با مشـکلات خود سرگرم بوده که نمی‌خواهد یا نمی‌تواند موضوع مسـکن را در اولویت برنامه‌هـای خود قـرار دهد که البته این نوع نگرش کاملا اشـتباه اسـت. وی همچنین به جانمایی و اجرای اشتباه طرح مسـکن مهر اشاره کرد و افزود: در واقع باید پرسید که چه دلیلی داشـت که پروژه مسـکن مهر در شهرهایی به وسـعت و با جمعیت تهران اجرایی شـود؟! چرا چنین طرحی در شهرستان‌ها و روستاها اجرایی نشد تا ساکنان آن مناطق، قصد مهاجرت از سرزمین خود را از سر بیرون کنند و به حرفه‌ها و کسب‌وکار حرفه‌ای خود در آن مناطق مشغول باشند؟ اجرای غیراصولی طرح‌هایی از این دست، نه‌تنها حوزه مسـکن را با چالش‌هـای جدی مواجه کرد کـه حتـی تاثیر منفی و قابل‌توجهی بـر حوزه‌هایی مثل کشـاورزی و دامپروری و مشـاغل روسـتایی گذاشت و بسـیاری را در اندیشه کار و تحصیل از محل زندگی خود به سوی شهرهای دیگر روانه کرد. وی در این زمینه تاکید کرد: در هیچ جای جهان و حتی کشـورهای پیشرفته هم لازم نیسـت همه افراد وارد دانشگاه شوند و هرکس بنا به نیاز حرفه‌ای خود از این سـبک از زندگی بهره می‌برد. در نهایت به نظر می‌رسـد افزایش قیمت مسکن در کشور ما تحت‌تاثیر عوامل بسـیاری است که ناآگاهی و سودجویی از مهم‌ترین آنها هستند و باید این ساختار به‌شکل درستی درآیـد تـا نظام عرضه و تقاضا در مناطق مختلف کشـور متعادل شـود. پورشـیرازی در پایان خاطرنشـان کرد: افزایش قیمت مسکن در روزگار ما معلولی است که علت آن بی‌توجهی و اتخاذ راهکارهای غلط در طول دوره‌های بلندمدت بوده اسـت و برای برطرف شـدن این مشکلات نیـاز به برنامه‌ریزی‌هـای اصولی بلندمدت و همچنین در نظر گرفتن زمان است.

محمدعلی پورشیرازی

فرهاد بیضایی

زمین از دولت باشد

فرهاد بیضایی، کارشناس اقتصاد در این‌باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: در بروز مشـکلاتی مانند همه‌گیری ویـروس کرونا در جهـان، تجربه‌های موفق نشـان داده تمرکز دولت‌ها بر نیازهای اساسـی مردم می‌تواند بسـیار اثربخش باشـد، زیـرا در بروز تمام این مشـکلات، مردم همچنان باید نیازهای اولیه خود اعم از خوراک، پوشـاک و مسـکن را تامیـن کنند و خواه‌ناخـواه این بخش فارغ از تمام مشـکلات باید به مسـیر خود ادامـه دهد. علاوه بـر این، تامین این نیازها و رونق بخشـیدن به این حوزه می‌تواند جایگزین مطلوبی برای خلأ ایجادشده در شرایط نامساعد اقتصادی باشد. بیضایی در این زمینه عنوان کرد: با توجه به آنچه گفته شـد به نظر می‌رسـد درحال‌حاضر، حوزه مسـکن کشـور به‌عنوان یکی از نیازهای اساسـی مردم مورد توجه قرار گرفته و کمبود عرضه آن نسبت به میزان عرضه باعث افزایش بی‌رویه قیمت آن شـده است. بنابراین ظرفیت این تمرکز و سرمایه‌گذاری در این حوزه ازسـوی دولت وجود دارد؛ البته گام نهادن در این مسـیر نیـاز به پیش‌زمینه‌هایی نیز دارد که تحقق آن مسـتلزم ورود آگاهانه دولت و نهادهای بالادسـتی به این موضوع است که زمین و در اختیارگذاری آن یکی از مهم‌ترین این زمینه‌هاست. وی درباره راهکارهای کنترل قیمت مسکن عنوان کرد: بی‌شـک نخستین و اساسی‌ترین موضوعی که در حوزه مسـکن می‌تواند تاثیرگذار باشد، موضوع زمینی اسـت که برای سرمایه‌گذاری مردم در عرصه مسکن لازم اسـت. عرضه زمین از سـوی دولت یکـی از راه‌حل‌های موجـود بـرای ترغیب مردم بـرای ورود به حـوزه تولید مسـکن است. این رویکرد می‌تواند بستر مناسبی را برای افزایش تولید مسـکن فراهم کند و افراد بیشتری را برای مشارکت در این بخش به میدان آورد که همزمان می‌تواند کنترل قیمت مسکن را نیز به‌دنبال داشته باشد. بیضایی درباره میزان اثربخشی این راهکار در کنترل بهای مسکن یادآور شـد: به نظر می‌رسـد در حال حاضر و با شـرایط موجـود نزدیک‌ترین راهکاری که می‌تواند به سـرانجام برسد و اقتصاد حوزه مسکن را احیا کند، موضوع زمین و در اختیار قرار دادن آن برای ساخت مسکن ازسوی مردم است. وی در این زمینه تصریح کرد: البته در این‌باره باید توجه داشـت که منظور از در اختیار گذاشتن و واگذاری زمیـن به مـردم، قرار دادن آن در مالکیت انبوه‌سـازان و سـازندگان بزرگ مسکن نیسـت، زیرا این موضوع خود پیامدهایی مانند رانت، افزایش قیمت و مشـکلاتی نظیر آن را ایجاد خواهد کرد و این موضوع دوباره از مسیر خود منحرف خواهد شد؛ پس اگر قرار است تمرکز بر این حوزه به سـاخت مسکن و صاحب خانه شـدن مردم بینجامد، ایـن مالکیـت باید در اختیار خود مردم و به شـکل‌هایی مثل حق بهره‌برداری باشـد تا هدف نهایی از این کار که ایجاد مسـکن برای مردم اسـت، محقق شود. وی درباره میـزان تاثیرگذاری قیمت زمین در بهای مسـکن گفت: قیمت زمین حدود ۶۰ درصد بهای تمام‌شـده مسـکن را تشـکیل می‌دهـد و دولت با در اختیار قـرار دادن زمین، ایـن هزینـه را تقبل و به مردم بـرای اینکه صاحب خانه شـوند، کمک می‌کند. بیضایی در این زمینه تاکید کرد: بسـیاری از مردم در کشـور ما درحال‌حاضر سرمایه‌های سرگردانی دارند که معمولا نیز خرد هستند و در صورتی که زمین برای سـاخت مسـکن در اختیار آنها قرار گیرد، می‌توانند این سـرمایه‌ها را به سمت ساخت مسکن سوق دهند. این موضوع علاوه بر ایجاد مسکن مورد نیاز کشور، اشـتغالزایی و رشد اقتصادی کشور را نیز به همراه دارد و می‌تواند در نگاه کلی بازده مناسبی را برای کشور به‌دنبال داشـته باشـد. وی درباره استقبال مردم از چنین طرحی نیز عنوان کرد: با این کار بسـیاری از مستاجران کشور به این طریق سـاماندهی خواهند شد و نقدینگی آنها نیز در حوزه مسـکن به جریان خواهد افتاد و بی‌شـک مردم از این موضوع اسـتقبال خواهند کرد زیرا این کار برای آنها به‌عنوان یک سرمایه‌گذاری جذاب، پایدار و با امنیت تلقی می‌شود که می‌تواند آنها را صاحب مسکن کند.

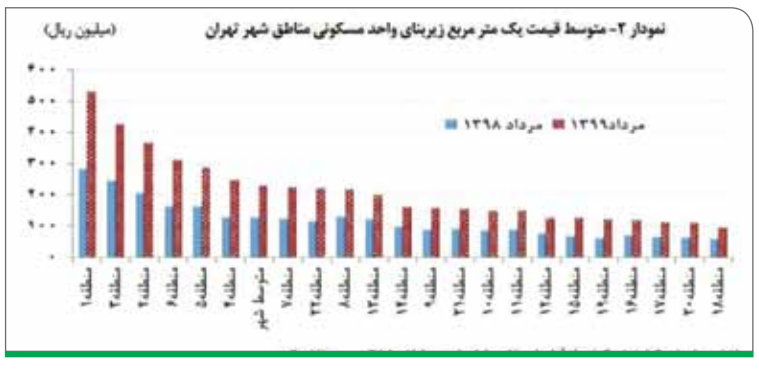
سخن آخر

در حال حاضر بازار مسـکن کشور به‌دلیل کاهش عرضه و افزایش تقاضا به شـکل بی‌سـابقه‌ای افزایش پیدا کرده و دلیل اصلی آن هم این است که مردمی که سرمایه محدودی در اختیار داشتند، از بیم از دست رفتن ارزش پول ملی خود، به سرعت آن را تبدیل کردند. آنچه به نظر می‌رسد این است که باوجود تمام این مشـکلات، صنعت سـاختمان کشور هنوز زنده اسـت و می‌تـوان آن را دوباره به جریان انداخت. ما باید در کنار ارائه تسـهیلات به متقاضیان مسکن، فعالان این حوزه را نیز حمایت کنیم و مشـوق انبوه‌سازی باشیم تا صنعت مسکن کشور دوباره پا بگیرد. تسهیلات تک‌رقمی، حمایت‌های تشـویقی و کم کردن نهادها و ارگان‌هایی که در مسـیر سـازندگی و توسعه صنعت مسـکن ایجاد مانع می‌کنند راهکاری کاری است که می‌توان در جهت تقویت کارآفرینـان این حوزه انجام داد. وام‌ها و تسـهیلاتی که از در اختیار گذاشـتن آن صحبت می‌شود نباید فقط به درج خبر در رسـانه‌ها منتهی شود؛ دولت می‌تواند برای حل این مشکل تسهیلات بانک مسکن را راه‌اندازی کند، زمین را در اختیار قرار دهد و با همین اقدامات، شاید بتوان امید داشت که مقدمات فروکش کردن این سـونامی افزایشـی قیمت مسکن در کشور فراهم شود.

آخرین آمارها از قیمت مسکن در تهران

روند صعودی قیمت‌ها از ابتدای امسال بازار مسکن را نشانه رفته و با شیب به‌نسبت تندی در حال طی کردن مسـیر خود اسـت. این‌طور که آمارهای رسمی از قیمت مسکن شهر تهران نشان می‌دهد در فروردین سال ۹۹ قیمت میانگین آپارتمان در تهران نسبت به اسفند سال گذشته با کاهش ۲ درصدی به ۱۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید. اما روند نزولی قیمت‌ها عمر چندانی نداشت، چراکه در اردیبهشت قیمت هر مترمربع آپارتمان در شـهر تهران با رشـد ۱۱ درصدی به ۱۶ میلیون و ۹۷۰ هزار تومان رسید. خرداد نیز رشد ۱۱ درصدی قیمت‌ها را در بازار مسـکن به همراه داشـت و قیمت هر مترمربع آپارتمان به ۱۸ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان نزدیک شـد. در تیرماه روند صعودی قیمت‌ها متوقف نشد و با رشد ۱۰ درصدی قیمت هر مترمربع آپارتمان از ۲۰ میلیون تومان عبور کرد. بنا به گزارش میزان، آخرین آمار منتشرشده از قیمت مسکن نشان می‌دهد قیمت هر مترمربع آپارتمان در تهران با رشـد ۱۰ درصدی قیمت در مرداد به ۲۳ میلیون و ۱۱۰ هزار تومان رسـیده اسـت. به‌طور متوسـط، بازار مسـکن از ابتدای امسـال در هر ماه با رشـد ۱۰ درصدی قیمت‌ها روبه‌رو بوده و طی مدت ۵ ماه میانگین قیمت هر مترمربع آپارتمان با افزایش حدود ۸ میلیونی قیمت مواجه شـده اسـت. همچنین براساس آمار ارائه‌شده از سوی مجمع فعالان اقتصادی، میانگین قیمت مسکن در مناطق ۱ تا ۵، از ابتدای سال ۹۶ تا تیر ۹۸ معادل ۲۲۵ درصد، از تیر ۹۸ تا مرداد امسال معادل ۷۶ درصد و از ابتدای امسال تا پایان مرداد ۹۹ معادل ۵۵ درصد رشـد داشـته اسـت. این در حالی است که در همین مقاطع زمانی میانگین قیمت مسکن در مناطق ۹ تا ۲۰ به ترتیب معادل ۱۹۲ درصد، ۶۸ درصد و ۴۲ درصد بوده است. تفاوت سرعت این رشد قیمت مسکن میان شمال و جنوب پایتخت، در بازه ابتدای سال ۹۶ تا تیر ۹۸ معادل ۳۳ واحد درصد، در تیر ۹۸ تا مرداد ۹۹ معادل ۸ واحد درصد و از ابتدای امسال تا مرداد معادل ۷ واحد درصد بوده است.

نمودار ۲- متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی مناطق شهر تهران (میلیون ریال)

بازار ۶۰۰ میلیون نفری کیف و کفش چرم ایران

دبیر کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشـاد اسلامی در حمایت از تولید کفش و کیف ملی از تشـکیل انجمن طراحان و مدل‌سازان کیف و کفش خبر داد.

به‌گزارش صمت دانشـگاه علمی‌وکاربردی کوشا که یکی از مراکز علمی حامی تولیدکنندگان کفش چرمی اسـت، چندی پیش میزبان سـیده‌مرضیه شـفاپور، دبیر کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از فعالان صنف کفش و کیـف و صنایع وابسـته بود. عضو هیات موسسـان انجمن طراحان و مدل‌سـازان کفش و کیف در این مراسـم گفت: در بررسـی آمار بازار مصرف، معتقدیم با بـازار ۸۰ میلیون نفری مواجه نیسـتیم؛ بلکه ما یک بـازار مصرف ۶۰۰ میلیون نفری پیش‌رو داریم، چراکه همه کشـورهای همسایه نیاز به کفش و کیف چرمی ایرانی دارند.

سـود حاصل از تولید یک جفت دسـتکش چرم برابر با نرخ یک بشـکه نفت و سـود حاصـل از فروش یـک جفت کفش چرمی برابر با نرخ چندین بشـکه اسـت. بنابراین می‌خواهیم بـه دولت بگوییم نیازی به فروش نفت نـدارد. ما اهالی صنف کفـش و کیف چرم می‌توانیم درآمدهای نفتی را جبران کنیم.

افشین شـادیمهر تاکیدکرد: این به معنای اشتغالزایی و حفظ سـرمایه‌های ملی اسـت. در این‌باره ضعف‌هایی مانند کمبود نیروی انسـانی متخصـص و آموزش داریم کـه این نواقص را با هم‌اندیشـی رفع می‌کنیم. قرار است با حمایت کارگروه مد و لبـاس وزارت فرهنگ و ارشـاد اسـلامی، انجمن طراحان و مدل‌سـازان کفش و کیف راه‌اندازی شـود که گامی در بهبود کیفیت تولید این محصولات خواهد بود.

علی غریبی، موسـس انجمن طراحان و مدل‌سازان کفش و کیف نیز گفت: ایده تشـکیل این انجمن ۳ سـال پیش شکل گرفت. جایگاه کفش در جشنواره‌های مختلف مد بالاتر از این است و ما نمی‌خواهیم کفش در جشنواره‌های مد، غریب باشد.

طرحی نو در حمایت از تولید و افزایش قدرت خرید

حمایت از تولید داخلی، چند سالی است به یکی از دغدغه‌های مهم کشور تبدیل‌شده و هر از چند گاهی نیز راهکاری‌هایی برای رفع مشکلات تولید و حمایت از صنایع کوچک و متوسط تولیدی ارائه می‌شود، اما آیا اراده‌ای نیز برای اجرا وجود دارد؟

خارج از اینکه در پس بیشتر راهکارهای ارائه‌شده اراده‌ای وجود دارد یا نه، بسیاری از این راهکارها با موانع و چالش‌هایی روبه‌رو می‌شوند که از مهم‌ترین آنها، یکی عدم فروش محصول در مدت زمانی مناسب و قابل برنامه‌ریزی شده و دیگری تامین مالی و نیاز به سرمایه برای خرید مواد اولیه و دیگر هزینه‌های تولید است.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

نرخ سود بالای بانک‌ها در مقابل وامی که در اختیار تولیدکنندگان می‌دهند نه‌تنها کمکی به تولید نمی‌کند، بلکه تولیدکنندگان را در مصیبت جدیدی گرفتار می‌کند که تولیدکننده ترجیح می‌دهد کارخانه‌اش تعطیل شود تا اینکه زیر بار بدهکاری بانکی برود.

اما چه باید کرد که تولیدکننده هم از فروش کالای تولیدی خود در زمان پیش‌بینی شده اطمینان پیدا کند و هم در صورت نیاز به پشتوانه مالی، آن را به‌راحتی و بدون سود بانکی دریافت کند.

▣ طرحی نو در همکاری متقابل بازار عرضه و تقاضا با چشم‌انداز معامله‌ای برد-برد

عباس درویش با ارائه طرحی مدعی است که می‌توان بدون تکیه بر بانک و با اطمینان از فروش کالا، اقدام به تولید کرد. وی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: زمینه شکل‌گیری این ایده به تجربه چندساله من در ارتباط و گفت‌وگو با مدیران ده‌ها کارگاه کوچک و متوسط تولیدی باز می‌گردد که موجب شد از میان گلایه‌ها و دردل‌های صادقانه آنها از مشکلات تولید در کشور و همچنین پیشنهادهای آنها برای برون‌رفت از شرایط فعلی، این ایده شکل بگیرد. وی افزود: این طرح برگرفته از چندین طرح است که به‌نوعی مزیت همه آنها را دارا است و شامل چند شاخه اصلی در اجراست که نه‌تنها تولیدکنندگان دارای کارگاه، بلکه تولیدکنندگان خانگی نیز می‌توانند از خدمات این طرح بهره‌مند شوند. همچنین این طرح با تجمیع به آنها قدرت مقابله با فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای، مجازی، فروشگاه‌های کوچک و متوسط محلی را می‌دهد. درویش در توضیح طرح عنوان کرد: بستر اجرایی طرح، یک نرم‌افزار است که کار آن ایجاد ارتباط میان عرضه و تقاضا و براساس یک مکانیسم از پیش تعریف‌شده کاملا شفاف و ثابت است. این نرم‌افزار به تولیدکننده این امکان را می‌دهد که قبل از اقدام به تولید و صرف هزینه، نه‌تنها از فروش محصول خود مطمئن شود، بلکه آن را به فروش هم برساند و در صورت نیاز به تامین مالی، طی ضوابطی از پول دریافتی پیش‌فروش استفاده کند. در این طرح، تولیدکننده با توجه به شرایطی که دارد، قیمت و همچنین زمان تحویل محصول خود را براساس جدولی که در اختیارش قرار می‌گیرد، مشخص می‌کند. تولیدکننده خانگی نیز می‌تواند از طریق این سامانه قبل از تولید، ابتدا مشتری‌یابی کرده و پس از پیش‌فروش قطعی اقدام به تولید کند.

▣ مزیت این طرح برای خریدار چیست؟

درویش در پاسخ به این پرسش که مزیت این طرح برای خریدار چیست، تصریح کرد: در جدولی که از سوی تولیدکننده در سامانه قرار می‌گیرد، شرایط فروش پله‌ای براساس تعداد و قیمت مشخص می‌شود. در این جدول، تعداد و قیمت با یکدیگر نسبت معکوس دارند؛ به این معنا که هر چه تعداد بیشتر می‌شود قیمت کالا کمتر خواهد شد، اما میزان سود بیشتری نصیب تولیدکننده خواهد شد و در مقابل خریدار نیز برای اینکه به مبلغ حداقلی برسد، به‌عنوان یک بازاریاب از طریق ارتباط با آشنایان، روابط خانوادگی یا معمولی با جذب خریدار بیشتر به مبلغ حداقلی دست پیدا خواهد کرد. درویش در ادامه با ذکر مثالی عنوان کرد: فرض کنید تولیدکننده‌ای می‌خواهد کالای x را تولید کند و با توجه به هزینه‌های تولید قیمت تمام‌شده یک عدد از کالای x را ۵۰۰ هزار تومان اعلام می‌کند که سود آن ۲۰ درصد یعنی ۱۰۰ هزار تومان است. تولیدکننده در جدول مشخص می‌کند اگر دو عدد خریداری شود مبلغ هر عدد کالا رقمی معادل ۴۸۰ هزار تومان می‌شود که از این مبلغ سود تولیدکننده ۱۶۰ هزار تومان می‌شود؛ جدول به همین صورت ادامه پیدا می‌کند تا جایی که به‌عنوان مثال، قیمت هر کالا، در تعداد ۱۰ عدد می‌شود ۴۳۰ تومان که سود حاصل از فروش رقمی معادل ۳۰۰ هزار تومان می‌شود و خریدار نیز کالای ۵۰۰ هزار تومانی را ۴۳۰ هزار تومان خریداری می‌کند که در خرید جمعی مانند خرید خانوادگی، در مجموع ۷۰۰ هزار تومان به نفع خریداران خواهد بود. بنابراین همانطور که مشاهده می‌شود در این فرآیند، چرخه تولید شروع به کار می‌کند و تولیدکننده سود خود را می‌برد و از سوی دیگر نیز خریدار کالایی را با تخفیف خوبی خریداری می‌کند.

▣ نیاز مالی تولید که طرح مدعی آن است، چگونه تامین می‌شود؟

درویش در ادامه و در پاسخ به این پرسش تصریح کرد: در جدول اشاره شده دو تاریخ قید می‌شود، یکی مربوط به زمان واریز پول از سوی خریدار و دیگری زمان تحویل کالا از سوی تولیدکننده. مبلغ واریز شده از سوی خریدار نزد بانک عامل به امانت گذاشته می‌شود تا زمان تحویل که مبلغ واریزشده پس از تحویل کالا و تایید خریدار، به تولیدکننده پرداخت می‌شود. در اینجا اگر تولیدکننده نیاز مالی داشته باشد، مبلغ مورد نیاز خود را از واریزهای انجام‌شده براساس ضوابط بانکی دریافت خواهد کرد و تنها هزینه کارمزد بانک که طبیعتا مبلغ اندکی است را پرداخت خواهد کرد. گفتنی است که در اینجا بانک به تولیدکننده وام نمی‌دهد، بلکه پولی که متعلق به خود اوست را زودتر از موعد مقرر پرداخت می‌کند و طبیعی است که فقط باید کارمزد دریافت کند نه سود بانکی معمول برای پرداخت وام. عباس درویش در تشریح بخش دوم سامانه که مربوط به تجمیع فروشگاه‌های محلی است، اظهار کرد: یکی از معضلات جامعه که به آن توجه نمی‌شود، عملکرد مافیایی فروشگاه‌های زنجیره‌ای است که با تسلط بر تولیدکنندگان بزرگ و کوچک، جریان تولید و قیمت‌گذاری را در دست گرفته‌اند. این فروشگاه‌ها با تعیین قیمتی بالاتر از قیمت تمام‌شده کالا، مبلغ مورد نظر خود را روی کالاها درج کرده و در مقابل با تبلیغات بسیار، اعلام تخفیف در فروشگاه‌های خود می‌کنند و خریدار خرسند از اینکه با خرید از این فروشگاه‌ها برد کرده و در واقع مبلغی بیشتر از قیمت واقعی تمام‌شده کالا پرداخت کرده است. این فروشگاه‌ها کالا را از تولیدکننده گرفته و پس از فروش نقدا پول آن را دریافت می‌کنند و در مقابل به‌جای تسویه‌حساب با تولیدکننده پول دریافتی را هزینه راه‌اندازی شعبه دیگر کرده و به همین صورت، روز به روز قدرت آنها در کنترل بازار بیشتر می‌شود. در این میان، فروشگاه‌های کوچک و متوسط محلی که توان خرید انبوه را ندارند، مجبورند کالا را براساس قیمت درج‌شده و با سود کمی که دریافت می‌کنند به فروش برسانند.

▣ مبارزه با مافیای فروشگاه‌های زنجیره‌ای

درویش درباره نقش این سامانه معاملاتی برای مبارزه با مافیای فروشگاه‌های زنجیره‌ای بیان کرد: این سامانه معاملات نوعی تجمیع خرید برای فروشگاه‌های محلی ایجاد می‌کند و موجب می‌شود قدرت خرید آنها بالا رفته و مستحق دریافت تخفیف قابل توجهی مانند فروشگاه‌های زنجیره‌ای از تولیدکننده شوند.

در بخشی از این طرح که مربوط به فروشگاه‌های محلی است، تولیدکنندگان بزرگ مواد غذایی، شوینده‌ها، تنقلات، نوشابه، آبمیوه و دیگر اقلام فروشگاهی، جدول فروش پله‌ای خود را براساس تعداد و مبلغ درج می‌کنند و موظفند همانطور که به فروشگاه‌های زنجیره‌ای تخفیف می‌دهند، تخفیف خود را براساس میزان خرید مشخص کنند و در مقابل، فروشگاه‌های محلی با ارتباط مجازی یا واقعی که با یکدیگر خواهند داشت، جدول مربوط را تکمیل و اقدام به خرید کلی خواهند کرد.

وی افزود: این عمل دو مزیت دارد؛ یکی برای فروشگاه محلی که کالا را با تخفیف خریداری می‌کنند و مزیت دیگر برای تولیدکننده است که بر خلاف معامله با فروشگاه‌های زنجیره‌ای، بلافاصله پس از تحویل کالا، پول خود را دریافت می‌کند.

درویش در بخش پایانی این گفت‌وگو اظهار کرد: تمامی جوانب و جزئیات در طرح دیده شده که جای بیان آنها در این گفت‌وگو نیست. وی با اشاره به اینکه برای اجرا نیاز به سرمایه‌گذار دارد، یک بار دیگر در دفاع از ایده خود، مزیت‌های زیر را برای این طرح برشمرد:

-تقویت تولید: رونق تولید بدون نیاز به وام بانکی و فقط با تکیه بر توان و تلاش تولیدکننده؛

-حمایت از استعدادها: افرادی که ایده‌ای برای تولید کالا یا وسیله‌ای برای ساخت دارند، اما توان تامین هزینه آن را ندارد می‌توانند از طریق این سامانه آن را به اطلاع همگان رسانده و در صورت جذب مشتری با خیال راحت و اطمینان، کالای مورد نظر خود را تولید کنند.

-کمک به مشاغل خانگی: این افراد از طریق این سامانه می‌توانند فروشگاهی مجازی ایجاد کنند و پس از مشتری‌یابی و فروش اقدام به تولید کنند. تولید انواع ترشی، سبزیجات بسته‌بندی، پوشاک و دیگر تولیدات خانگی را نیز از این طریق به فروش برسانند.

-خرید جمعی: خریداران می‌توانند با تشکیل گروه‌های خانوادگی و محلی، اقدام به خرید با تعداد بالا کرده و از تخفیف قابل توجهی بهره‌مند شوند.

سامانه معاملاتی نوعی تجمیع خرید برای فروشگاه‌های محلی ایجاد می‌کند و موجب می‌شود قدرت خرید آنها بالا رفته و مستحق دریافت تخفیف قابل‌توجهی مانند فروشگاه‌های زنجیره‌ای از تولیدکننده شوند

روی خط خبر

۲۵ درصد اقتصاد کشور باید تعاونی باشد

مدیر تعاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان یزد گفت: ما در تعاون به‌دنبال عدالت‌محوری هستیم و باید جامعه‌محوری بر اقتصادمحوری ارجحیت داشته باشد، کاری که کشورهای توسعه‌یافته در زمینه شرکت تعاونی‌ها انجام دادند و توانستند بسیار موفق عمل کنند.

به‌گزارش صمت میثم لطفی با بیان اینکه تعاونی‌ها باید در کشور ما دارای اولویت بر سایر شرکت‌ها باشند، گفت: ۶ هزار و ۱۲۰شرکت تعاونی در استان یزد ثبت شده است که از این تعداد ۳ هزار و ۱۰۰ شرکت تعاونی فعال هستند که برای ۳۰ هزار و ۵۰۰ نفر اشتغالزایی ایجاد کرده‌اند. بیش از ۲ هزار تعاونی غیرفعال نیز در استان یزد داریم که به‌زودی تعیین‌تکلیف خواهند شد.

وی بیان کرد: براساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ باید ۲۵ درصد اقتصاد کشور از تعاونی‌ها تأمین شود، هرچند در این مسیر تعاونی‌ها با مشکلات زیادی اعم از کمبود امکانات و مشکلات فرهنگی و عدم‌فرهنگ‌سازی تعاونی در جامعه مواجه هستند.

لطفی با بیان اینکه قوانین در سطح تعاونی‌ها به‌طور کامل در کشور اجرا نشده، گفت: شرکت تعاونی‌هایی که اظهارنامه مالیاتی خود را در زمان مقرر ارائه کنند از چند درصد تخفیف مالیاتی برخوردار می‌شود. وی افزود: شاخصه‌های پایداری شرکت‌های تعاونی استان یزد در کشور رتبه اول را دارد.

تامین ۲۵ درصد منابع آبی هرمزگان از دریا

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای هرمزگان گفت: درحال حاضر، فقط ۵ درصد مصرف آب استان از منابع آب دریا تامین می‌شود که به‌دنبال افزایش این رقم به ۲۰ تا ۲۵ درصد هستیم.

هوشنگ ملایی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: شرکت آب منطقه‌ای هرمزگان همچنین در تلاش است ۱۰ تا ۲۰ درصد مصرف آب استان را به سمت منابع سطحی سوق بدهد.

وی با اشاره به اینکه طرح آمایش آب هرمزگان در حال تدوین است، بیان‌کرد: در استان هرمزگان ۸۵ درصد مصرف آب، روی آب زیرزمینی بارگذاری شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای هرمزگان اظهارکرد: مدیریت منابع آب، مستلزم همکاری تمام جوامع و قشرها با یکدیگر است و با همکاری چندوجهی می‌توان آب را به بهترین نحو مدیریت کرد و این میراث گرانبها را برای آیندگان به یادگار گذاشت.

ملایی ادامه داد: یکی از الزامات توسعه پایدار در هر منطقه‌ای، وجود زیرساخت‌هایی مانند آب است و این نعمت حیاتی، آبادانی را به همراه دارد و یکی از عوامل مهم تحقق توسعه پایدار تلقی می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای هرمزگان در بخش دیگری از سخنان خود اظهارکرد: بنا داریم با همکاری سازمان جهادکشاورزی، موضوع آب کشاورزی را به صورت شهرستانی بررسی کنیم که این کار را از شهرستان رودان آغاز کردیم.

ملایی با اشاره به وضعیت مدیریت آب کشاورزی در شهرستان رودان گفت: کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی مصرف آب زیرزمینی در حوزه کشاورزی می‌تواند کمک کند که سطح آب سفره‌های دشت رودان کاهش پیدا نکند و برای رسیدن به این هدف باید تمام عوامل دخیل در این موضوع همکاری کنند.

وی گفت: رودان شهرستانی است که اقتصاد آن به کشاورزی متکی است و ظرفیت بسیار مناسبی برای توسعه کشت‌های گلخانه‌ای دارد.

مدیرعامل آب منطقه‌ای هرمزگان اظهارکرد: امروز اگر ایران با وجود تخاصم بیگانگان با مشکل روبه‌رو نیست به خاطر فعال بودن تولید در کشاورزی است.

از مجموع ۵۴ دشت استان هرمزگان افزون بر ۱.۴ میلیارد مترمکعب آب از طریق ۲۳ هزار حلقه چاه و حدود ۳۴۰ چشمه و قنات برداشت می‌شود.

سهم منابع آبی استان هرمزگان از چاه‌ها و سدها، ۷۱ درصد و آب‌شیرین‌کن‌ها ۲۹ درصد است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری، سهم منابع آبی از آب‌شیرین‌کن‌ها به ۶۶ درصد افزایش و در بخش چاه و سد به ۳۴ درصد کاهش یابد.

تعطیلی در کمین اصناف نوشت‌افزار بوشهر

عضو هیات رئیسه اتاق اصناف مرکز استان بوشهر با اشاره به اینکه کرونا باعث رکود تاریخی بازار نوشت‌افزار شده، اظهارکرد: در ۶ ماه گذشته بسیاری از فروشگاه‌های نوشت‌افزار استان بوشهر تعطیل شده‌اند.

به‌گزارش صمت به نقل از روابط‌عمومی اتاق اصناف بوشهر، علیرضا مخبربوشهری افزود: برگزاری مجازی کلاس‌های مدرسه و دانشگاه در بسیاری از مناطق، بازار فروش نوشت‌افزار را به کسادی کشانده و عرضه نوشت‌افزار را با کاهش بیش از ۵۰ درصدی مواجه کرده است. یکی از علل این کاهش عرضه، بلاتکلیفی در نحوه تحصیل در سال جدید است.

وی با اشاره به افزایش نرخ این کالادر مقایسه با سال گذشته گفت: قیمت‌ها حدود ۴۰ درصد افزایش داشته است.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم‌التحریر و کتاب روشان شهرستان بوشهر بیان کرد: خرید نوشت‌افزار در خلاف سال‌های قبل با حرکت کند در حال انجام است و واحدهای صنفی بسیار خلوت هستند، به نحوی که بوی بهار علم و دانش به مشام بازاریان و مردم نمی‌رسد. وی مهم‌ترین مشکل صنف نوشت‌افزار را گرانی و نبود برنامه‌ریزی مناسب دانسته و گفت: متاسفانه در چند سال گذشته شاهد رقابت نهادهای دولتی با بازار هستیم. این روندی است که برای فعالان اقتصادی و کسبه صنف نوشت‌افزار در تمام شهرهای کشور ایجاد شده است.

گزارش میدانی از شرایط دکه‌های روزنامه‌فروشی در تبریز

روزنامه دیگر خریدار ندارد؟

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

روزنامه می‌خواهم. می‌گوید هنوز روزنامه‌های امروز نرسیده است. وقتی می‌بیند با ابروهای درهم رفته پول را داخل جیبم می‌گذارم، می‌گوید: البته اگر فقط به کاغذش نیاز داری، می‌توانم از باطله‌ها برات کنار بگذارم. ارزان‌تر هم در می‌آید. این مکالمه در ساعت ۲ بعدازظهر اتفاق افتاده است. وقتی در ژاپن روزنامه‌ها با تیراژ چندین میلیونی برای نوبت دوم توزیع می‌شود، اینجا در تبریز هنوز خبری از روزنامه‌های مرسوم به «صبح کشور» نیست.

عکس: صمت

بعد از ردوبدل شدن چندجمله می‌فهمد که خبرنگارم و مواجه شدن با چنین صحنه‌هایی چقدر برای من و همکارانم دردناک است. آقا محسن که در یکی از مرکزی‌ترین نقطه‌های تبریز به‌عنوان دکه‌دار مطبوعات فعالیت می‌کند، می‌خواهد از دلم دربیاورد. می‌گوید: عزیز من مگر چندنفر در این شهر نگران به موقع رسیدن روزنامه‌ها هستند؟ مقصد بعدی چهارراه ابوریحان است. مردی نسبتا سالخورده که به‌گفته خودش سواد خواندن و نوشتن هم ندارد، چندنمونه از روزنامه‌های روز را در دکه‌اش چیده. از او سراغ یکی از مهم‌ترین روزنامه‌های کشور را می‌گیرم، می‌گوید: اگر واقعا می‌خواهی بخری، از بسته بازش کنم؛ مشتری ندارد. اگر می‌توانی با همان روزنامه‌های روی میز کارت را راه بیندازی، من خودم را به زحمت نیندازم.

نرخ هر پاکت سیگار، معادل فروش ۱۰ نسخه روزنامه

«سیگار... دارید؟»؛ این سوال جوانی ۲۰ یا ۲۱ ساله است که مکالمه من و دکه‌دار را قطع می‌کند؛ البته چهره دکه‌دار نشان می‌دهد چندان هم از این قطع مکالمه و درخواست مشتری جدید بدش نیامده. پاکتی سیگار به جوان می‌دهد، او درخواست فندک هم می‌کند. کارتخوان را جلو می‌آورد: ۲۴ تومن بکش عزیز. سرش را از باجه بیرون می‌آورد؛ وقتی از رفتن جوان و حضور من مطمئن می‌شود، می‌گوید: اگر این سیگار لعنتی نبود، چرخ زندگی ما با روزنامه می‌چرخید؟ سوال مهمی است. در سال‌های اخیر بیشتر دکه‌داران مطبوعاتی از طریق فروش تنقلات و به‌ویژه سیگار، گذران زندگی می‌کنند. این، با کاهش چشمگیر تیراژ نشریات و روزنامه‌ها و گسترش بی‌حد و مرز فضای مجازی بی‌ربط نیست. یکی از دکه‌داران در منطقه تربیت تبریز به خبرنگار مهر می‌گوید که این روزها حتی مردم چند لحظه مقابل دکه برای مرور تیتر اول روزنامه‌ها هم توقف نمی‌کنند، شما انتظار دارید ۲هزار تومان پول پرداخت کنند و همان اخباری را که در گوشی‌ها دست به دست می‌شود، بخرند؟

فضای مجازی هم مقصر است

گسترش فضای مجازی و دسترسی آزاد به اطلاعات، اما در همه کشورها منجر به کم‌رونق شدن بازار روزنامه‌ها نشده است. آساهی شیمبون در ژاپن روزانه به تیراژ ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار نسخه به چاپ و فروش می‌رسد. در هند، روزنامه باسکار تیراژی ۳ میلیونی دارد. تیراژ رفرنس‌نیوز در چین نیز این روزها به ۳ میلیون و ۷۳ هزار نسخه در روز رسیده است. این در حالی است که مطرح‌ترین و معتبرترین روزنامه‌های ایران، روزانه رقم خیلی کمی از این آمار به چاپ می‌رسانند که البته کمتر از نصف کل تیراژ به فروش می‌رسد. دکه‌های مطبوعاتی در تبریز چگونه فعالیت می‌کنند؟ با این وضعیت روزنامه‌خوانی در کشور چه حمایت‌هایی از آنها می‌شود؟ آیا به حال خود رها شده‌اند؟

> این، واقعیتی تلخ است که روزنامه در کشور ما دیگر خریدار ندارد و تلخ‌تر از آن، تبدیل دکه‌های عرضه محصولات فرهنگی به دکه‌های عرضه دخانیات است

فعالیت ۷۵ دکه صرفا مطبوعاتی در تبریز

ابراهیم محمدی، مدیرعامل سازمان میادین و ساماندهی مشاغل شهرداری تبریز با بیان اینکه در سطح شهر تبریز ۱۱۷ دکه وجود دارد، می‌گوید: از این تعداد، ۷۵ دکه مطبوعاتی هستند و ۴۳ دستگاه دیگر در حوزه عرضه تنقلات فعالیت می‌کنند. او درباره قرارداد دکه‌داران با شهرداری می‌گوید: در قراردادهای دکه‌های مطبوعاتی ذکر شده که دکه‌داران باید ۸۰ درصد ظرفیت دکه‌شان را برای فروش روزنامه و فقط ۲۰ درصد را برای فروش تنقلات اختصاص بدهند که با کاهش میزان فروش نشریات در سال‌های اخیر، این روال اکنون چندان رعایت نمی‌شود. محمدی می‌گوید: در تبریز ۵ یا ۶ دکه وجود دارد که صرفا از طریق فروش روزنامه درآمد کسب می‌کنند و این در حالی است که سایر دکه‌ها اعم از مطبوعاتی و تنقلاتی دیگر اتکای چندانی به فروش مطبوعات ندارند. به گفته او، سازمان میادین شهرداری تبریز پیش از سال ۹۵ تعداد قابل‌توجهی از دکه‌های سطح شهر را نوسازی کرده و از نظر بصری توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته است؛ اما هم اکنون نیز ۴۰ دکه وضعیت خوبی ندارند و برای ساماندهی آنها نیز برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده است.

آمادگی برای احداث ایستگاه مطالعه

محمدی معتقد است با اندیشیدن برخی تدبیرها، می‌توان دوباره مردم را برای خواندن یا خرید روزنامه ترغیب کرد. وی می‌گوید: ما آمادگی لازم را داریم که در کنار چند دکه، ایستگاه مطالعه روزنامه و نشریه احداث کنیم که می‌تواند در بلندمدت به آشتی شهروندان با رسانه‌های مکتوب بینجامد. محمدی البته لازمه این امر را همکاری تشکل‌های رسانه‌ای، مطبوعاتی و فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌داند و می‌گوید: ما هم می‌دانیم که در دنیای امروز با فروش روزنامه نمی‌توان گذران زندگی کرد. این تعبیری است که مدیرعامل میادین درباره وضعیت دکه‌داران به کار می‌برد و اضافه می‌کند: ما برای حمایت از این قشر، اجاره بهای ماهانه دکه‌های مطبوعاتی را بسیار اندک در نظر گرفته‌ایم. او می‌گوید علاوه بر این، میزان اجاره بهای تمامی دکه‌های سطح شهر هر سال ۱۵ درصد افزایش پیدا می‌کند در حالی که این میزان افزایش برای دکه‌های مطبوعاتی فقط ۵ درصد اعمال می‌شود. در تحقیقات محلی و میدانی ما از دکه‌های مطبوعات سطح تبریز، مشخص شد فروش روزنامه در بهترین شرایط، ماهانه ۲۰۰ یا ۳۰۰ هزار تومان برای دکه‌داران سود به همراه دارد، این در حالی است که با فروش تنقلات و سیگار می‌توان دست‌کم در هر ماه ۳ میلیون تومان کاسب شد.

دریغ از درآمد روزانه

یکی از دکه‌داران که می‌خواهد نامش در این گزارش منتشر نشود، می‌گوید: من ۴۰ سال از عمر خود را برای فروش روزنامه صرف کرده‌ام، بدون اینکه از سوی نهادی حمایت شوم یا بیمه داشته باشم. مطالبه او این است که در این شرایط، مسئولان متولی در گام نخست برای نحوه کسب درآمد دکه‌داران مطبوعاتی فکری بکنند و در گام دوم به فکر راهکارهایی اساسی برای گسترش فرهنگ روزنامه‌خوانی باشند. محمدحسین حسینی، رئیس گروه امور رسانه و تبلیغات اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی هم موافق است که دکه‌داران مطبوعاتی اکنون جزو قشر ضعیف و آسیب‌پذیر جامعه به‌شمار می‌آیند. او می‌گوید: در سال‌های اخیر کاهش سرانه مطالعه مطبوعات و نشریات در جامعه با گسترش فضای مجازی، آسیب‌هایی جدی به تیراژ روزنامه‌ها و همچنین کسب‌وکار دکه‌داران وارد کرده است. حسینی شرح می‌دهد که برخی از دکه‌داران مطبوعاتی باوجود اینکه ۳۰ یا حتی ۴۰ سال است در این حوزه فعالیت می‌کنند، اما از سوی هیچ نهادی مورد حمایت نبوده و از کوچک‌ترین حقوقی مانند بیمه بی‌بهره هستند. او می‌گوید برخی از دکه‌داران به قدری به شغل خود علاقه دارند که با وجود درآمد بسیار کم از محل فروش نشریات، همچنان ۹۰ درصد دکه خود را به مطبوعات اختصاص می‌دهند.

بروزرسانی آیین‌نامه‌ها

رئیس گروه امور رسانه و تبلیغات فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی یکی دیگر از دلایل آسیب‌پذیر بودن دکه‌داران مطبوعاتی را به روز نبودن آیین‌نامه‌ها در این حوزه عنوان می‌کند. یکی دیگر از مشکلاتی که در سال‌های اخیر علاقه‌مندان روزنامه‌ها با آن مواجهند، عرضه دیرهنگام نشریات به دکه‌ها بوده که حسینی علت آن را هم همان کاهش شدید استقبال از نشریات مکتوب می‌داند. او می‌گوید: در گذشته که روزنامه‌های سراسری در تیراژ بالایی به چاپ می‌رسید، این روزنامه‌ها با نخستین پرواز صبح همان روز به شهر ما می‌رسید و طبیعتا تا ساعت ۹ صبح در دکه‌ها قابل عرضه بود، اما اکنون به خاطر تیراژ پایین و نبود صرفه اقتصادی با ماشین حمل بار از تهران به تبریز ارسال می‌شود. به گفته رئیس امور رسانه فرهنگ و ارشاد استان، بیشتر دکه‌داران برای دریافت روزنامه به مرکز توزیع مراجعه نمی‌کنند، بلکه فردی با یک ماشین شروع به توزیع روزنامه‌ها می‌کند که این پروسه باعث می‌شود برخی اوقات تا نیمه‌های روز، روزنامه‌ها به دست دکه‌ها نرسد.

او از تیراژ بسیار پایین روزنامه‌های سراسری سخنان تلخی به میان می‌آورد. می‌گوید: برای مثال روزانه دو یا سه نسخه از روزنامه‌های مهمی مانند روزنامه ایران، سه نسخه روزنامه خبر ورزشی، سه نسخه روزنامه جام‌جم در اختیار دکه‌ها قرار می‌گیرد که حتی این تعداد کم نیز گاهی اوقات برگردانده می‌شود.

تبلیغات به جای تنقلات

حسینی اما برای افزایش درآمد دکه‌های مطبوعاتی و صرف‌نظر از فروش سیگار و تنقلات در این دکه‌ها پیشنهادی برای شهرداری دارد و می‌گوید: شهرداری می‌تواند در همان دکه‌ها اجازه استفاده از فضای تبلیغاتی به دکه‌داران بدهد تا آنها بتوانند از این محل نیز درآمدی کسب کنند. البته او معتقد است باید در ازای این امتیاز تبلیغاتی، اجازه فروش ۲۰ درصدی تنقلات از دکه‌های مطبوعاتی سلب شود. رئیس امور رسانه فرهنگ و ارشاد استان با پیشنهاد شهرداری درباره ایجاد ایستگاه‌های مطالعه نشریات در برخی معابر پرتردد هم موافق است و می‌گوید: ما آمادگی لازم را برای تأمین محتوای این ایستگاه‌ها داریم. دست‌کم نسخه‌هایی از روزنامه‌های محلی را خریده و در این ایستگاه‌ها به‌طور رایگان برای مطالعه شهروندان ارائه می‌کنیم. این، واقعیتی تلخ است که روزنامه در کشور ما دیگر خریدار ندارد و تلخ‌تر از آن، تبدیل دکه‌های عرضه محصولات فرهنگی به دکه‌های عرضه دخانیات است. البته آنچه از صحبت‌های دکه‌داران پیداست، آنها هم با چنین تغییری در منبع درآمدشان موافق نیستند، اما می‌گویند: خرج زندگی این چیزها سرش نمی‌شود.

بندرخشک پیشگامان نمونه موفق ایجاد ارزش‌افزوده

نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی در بازدید از بندرخشک پیشگامان بر ضرورت مشارکت مردم در طرح‌های تعاونی تاکیدکرد. به‌گزارش روابط‌عمومی بندرخشک پیشگامان، محمدصالح جوکار با بیان اینکه گروه تعاونی پیشگامان در جلب اعتماد مردم برای مشارکت در پروژه‌های تعاونی و همچنین پاسخگویی به آنها بسیار موفق عمل کرده، گفت: اقتصاد دولتی به تنهایی نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای کشور باشد و مشارکت مردم در قالب تعاونی‌ها هم برای تولید و ارائه خدمات و هم برای رونق اقتصاد موثر است. جوکار بندرخشک پیشگامان را نمونه موفق و خوبی از ایجاد اشتغال و ارزش‌افزوده در کشور دانست که متناسب با شرایط و آمایش سرزمینی فعالیت می‌کند و افزود: بندرخشک پیشگامان برند و تابلوی خوبی برای استان یزد در فعالیت‌های اقتصادی تعاونی است. نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی اظهار امیدواری کرد با شتاب گرفتن فعالیت‌های بندری در بندرخشک پیشگامان در کنار فعالیت‌های حمل‌ونقلی و استارت‌آپی، رونق اقتصادی استان و کشور نیز سرعت بیشتری بگیرد.

بازدید مسئولان ایمپاسکو از عملیات راهسازی بافق

مدیر نظارت شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به همراه هیاتی متشکل از مدیر مجتمع، مدیر فنی‌مهندسی و کارشناسان عمرانی مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی و مدیران دستگاه نظارت و پیمانکار پروژه ضمن بازدید از جاده بافق-چاه گز از پیشرفت عملیات راهسازی و مشکلات این محور مطلع شد. به‌گزارش روابط‌عمومی مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی، در ادامه این بازدید در نشست ابوطالب اشکوری، مدیر نظارت ایمپاسکو و مدیران مجتمع با نمایندگان شرکت فراگیتی اندیشان (دستگاه نظارت) و شرکت جهاد نصر یزد (پیمانکار پروژه) ضمن بحث و تبادل‌نظر درباره مسائل و مشکلات پروژه برای بهبود و تسریع در عملیات اجرایی برنامه‌ریزی شد. حمید رحیمی، مدیر فنی‌مهندسی مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی در حاشیه این نشست با اشاره به اینکه این پروژه درحال‌حاضر ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، گفت: محور بافق-چاه گز ۶۶ کیلومتر است که درحال‌حاضر بیش از ۱۶ کیلومتر آن آسفالت شده و ۱۲ کیلومتر آن آماده جهت انجام آسفالت است. گفتنی است این محور بیش از ۳۰ دهانه پل آب راه وجود دارد که بزرگ‌ترین پل آن، پل رودخانه شور است.

پیگیری ساخت کمپ ملی کارگری در یزد

زینب زارع – سرپرست اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان یزد گفت: ساخت کمپ ملی کارگری استان یزد در حال پیگیری است.

به‌گزارش صمت از یزد، عماد تشکری در نشست خبری ضمن بیان این مطلب، گفت: امسال ۱۲ تعاونی برتر و یک تعاونی موفق و موثر در تحقق شعار سال را معرفی خواهیم کرد که باید دارای فاکتورهای بکارگیری نیروی کار جدید، تولید بیشتر و اصلاح مدیریتی و کمک به جامعه در شرایط کرونا را داشته باشد.

وی گفت: رسانه‌ها می‌توانند در بخش اتاق فکر و ایده‌پردازی به صورت مشارکتی با ما همراه باشند و سود آن را بدنه کارگری خواهد برد.

تشکری عنوان کرد: در بحث روابط کار، افزایش تعداد ارتقای سطح تشکل‌های کارگری را دنبال و همچنین کاهش زمان رسیدگی در شوراهای حل اختلاف و رسیدگی به شغل‌های سخت و زیان‌آور را تسهیل می‌کنیم.

تشکری به یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان یزد اشاره کرد و گفت: ساخت کمپ ملی کارگری استان یزد در حال پیگیری است، به‌طوری که ۵۰ هزار کارگر یزدی در آن سهام داشته باشند و از سود آن بهره‌مند شوند.

وی درباره اهمیت تعاونی‌ها گفت: کشورهای توسعه‌یافته تعاونی‌های بزرگ و پیشرفته‌ای دارند و تعاونی می‌تواند مهاجرت از روستا به حاشیه و مراکز شهرها را کاهش دهد و همچنین برای قشرهای کم‌درآمد و آنهایی که توانایی کاری دارند، اما امکانات لازم را ندارند، می‌توانند نقش مثبتی ایفا کنند. تشکری معتقد است حوزه مدیریت تعاونی‌ها نیاز به اصلاح دارد و هر دوره که به تعاونی توجه شد، دهک پایین جامعه ارتقا پیدا کرد.

محدودیت مشوق صادرات مواد خام و کالاهای واسطه‌ای

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: براساس پیشنهاد این وزارتخانه و تصویب کمیسیون اقتصادی دولت، ایجاد محدودیت برای مشوق‌های صادرات مواد خام و کالاهای واسطه‌ای تصویب شد. به‌گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، سعید زرندی افزود: برای جلوگیری از خام‌فروشی و نیز درباره سیاست‌های کلی بخش معدن و بند (۵) سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، موضوع «تکمیل زنجیره ارزش و فاصله‌گیری از خام‌فروشی» ماده ۱۴۱ قانون در لایحه اصلاح مالیات مستقیم در دست بررسی و تنظیم در سطح دولت، مورد اصلاح قرار گرفت. به‌گفته وی، امتیازات در نظر گرفته‌شده برای صادرات کالاها و خدمات و مزایای محاسبه درآمد مالیاتی با نرخ صفر در این قانون برای صادرات مواد خام محدودتر شد و سهم ۲۰ درصدی صادرات مواد خام مشمول این مزیت در قانون فعلی به ۱۰ درصد کاهش یافت. همچنین ۹۰ درصد صادرات موادخام مشمول هیچ‌گونه معافیت مالیات بر درآمدی نخواهند شد. وی اضافه کرد: برای تکمیل زنجیره ارزش نیز برای نخستین‌بار مقرر شد صادرات برخی کالاهای واسطه‌ای که امکان تکمیل زنجیره در داخل را دارند، ۳۰ درصد درآمد حاصل از صادرات آنها، مشمول مالیات با نرخ صفر شده و از ۷۰ درصد بقیه درآمد صادراتی، مالیات بر درآمد اخذ شود. تصویب و اجرایی شدن این قانون، انگیزه صادرات مواد خام و کالاهای واسطه‌ای محدود می‌شود. زرندی تصریح کرد: اولویت دادن به تامین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور و تکمیل زنجیره ارزش در داخل، مورد تاکید قرار گرفته‌است.

واکاوی شرایط تولید لوله و پروفیل فولادی

دست نامرئی واسطه‌ها در بازار ورق فولادی

صنعت لوله و پروفیل درحال‌حاضر با چالش کمبود مواد اولیه روبه‌رو است. اختصاص مواد اولیه مورد نیاز این صنعت در قالب سهمیه‌بندی، نه‌تنها کمبودهای این بخش را برطرف نکرده، بلکه بیشتر هم کرده است تا جایی‌که خریداران ورق فولادی از بورس کالا با هدف تولید لوله و پروفیل به اندازه غیرمنطقی افزایش یافته‌اند. البته بخش قابل‌توجهی از این خریداران مصرف‌کننده واقعی نیستند و این محصول را با هدف فروش در بازار آزاد و کسب سود از واسطه‌گری خریداری می‌کنند.

در چنین شرایطی از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود شیوه عرضه محصولات را تغییر دهند یا با نظارت کافی مانع این دست واسطه‌گری‌ها شوند. گفتنی است در طول سال‌های گذشته، ظرفیت قابل‌توجهی از صنایع لوله و پروفیل فولادی در کشور احداث شده است و چنانچه مواد اولیه در اختیار این واحدها قرار گیرد، می‌توان از ظرفیت یادشده برای رونق تولید و ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر بهره گرفت. در ادامه موقعیت‌های شغلی متعددی در کشور ایجاد می‌شود که رونق اقتصادی را به‌دنبال دارد. حال برای بررسی دلایل این چالش‌ها و شناخت راه‌حلی برای مشکلات یادشده با فعالان این صنعت گفت‌وگو کرده‌ایم.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

رشد تولید به الزاماتی نیاز دارد

کیومرث فتحاله کرمانشاهی، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: امسال از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان جهش تولید نام‌گذاری شده و تحقق این شعار همواره از سوی مسئولان یادآوری می‌شود. در همین حال، تحقق جهش تولید به الزاماتی نیاز دارد. ازجمله آنکه باید مقدمات اولیه برای حرکت در مسیر تولید فراهم شود و صادرات یکی از الزامات در مسیر تحقق جهش تولید است. با این وجود، استراتژی‌های انتخاب‌شده از سوی سیاست‌گذاران در مسیر صادرات، چندان دلگرم‌کننده نیستند. کما اینکه در ماه‌های نخست امسال نیز صادرات محصولات فولادی، نزولی گزارش شده است.

تولید با ۲۰ درصد ظرفیت

کرمانشاهی با تاکید بر رفع چالش‌های موجود در مسیر فعالیت تولیدکنندگان محصولات لوله و پروفیل فولادی و تاثیر آن در تحقق جهش تولید اظهارکرد: تامین مواد اولیه مهم‌ترین چالش این فعالان صنعتی است. چالش‌های یادشده در حالی وجود دارند و روند فعالیت تولیدکنندگان را متاثر می‌کنند که این صنعت از اثرگذاری بالایی در اشتغال‌آفرینی برخوردار بوده و فعالیت آن به منزله تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده است. چنانچه تولید در این صنایع رونق یابد، این ظرفیت را دارند که با صادرات، نقش ویژه‌ای در ارزآوری هم داشته باشند؛ بنابراین باید تا جایی‌که امکان دارد از خام‌فروشی در زنجیره فولاد جلوگیری و تولید محصول نهایی با ارزش‌افزوده بیشتر تسهیل شود.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی افزود: درحال‌حاضر، واحدهای تولیدکننده لوله و پروفیل فولادی که در این سندیکا عضویت دارند، به‌طور میانگین فقط با ۲۰ درصد ظرفیت خود فعالیت می‌کنند، چراکه تنها همین مقدار مواد اولیه از طریق بورس کالا در اختیار آنها قرار می‌گیرد. بدون تردید فعالیت با چنین ظرفیتی صرفه اقتصادی ندارد و تداوم فعالیت این مجموعه‌ها در خطر است. تامین نیاز صنایع پایین‌دستی باید در اولویت واحدهای بالادستی باشد تا بدین‌ترتیب برخی کمبودها در این حوزه برطرف شود.

واردات مواد اولیه جدی گرفته شود

کرمانشاهی گفت: براساس ظرفیت‌سنجی انجام‌شده در سامانه بهین‌یاب، درحال‌حاضر بیش از ۱۸ میلیون تن ظرفیت برای جذب ورق فولادی در صنعت لوله و پروفیل کشور وجود دارد. اما براساس برآوردهای سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی، ظرفیت واحدهای فعال این بخش در حال حاضر حدود ۵ میلیون تن است، اما مواد اولیه به‌مراتب کمتری در اختیار این تولیدکنندگان قرار می‌گیرد.

با توجه به کمبود قابل‌توجه مواد اولیه مورد نیاز برای تولید لوله و پروفیل، باید بخشی از این نیاز از طریق واردات تامین شود. کما اینکه در سال‌های گذشته نیز بخشی از نیاز واحدهای پایین‌دستی به ورق گرم فولادی از واردات تامین می‌شد. اما اکنون این واردات تحت‌تاثیر تشدید تحریم‌های بین‌المللی و کاهش ارز متوقف شده است. در چنین شرایطی، از متولیان امر انتظار می‌رود با تسهیل واردات در مسیر تامین مواد اولیه صنعت لوله و پروفیل گام بردارند. این تسهیل در حوزه‌های مختلفی مانند تخصیص ارز، ثبت سفارش، اصلاح تعرفه واردات و... باید مورد توجه قرار گیرد.

تسهیل صادرات، توسعه تولید

وی در ادامه تاکید کرد: می‌توان با اقداماتی مانند تامین تسهیلات و نقدینگی و همچنین حمایت از صادرات و بازاریابی بین‌المللی از تولیدکنندگان حمایت کرد. همچنین از سازمان توسعه و تجارت به‌عنوان متولی توسعه صادرات انتظار می‌رود شرایط فروش در کشورهای دیگر و حداقل‌ها را در این‌باره فراهم کند. در چنین شرایطی، تولیدکنندگان می‌توانند با آرامش خاطر نسبت به فروش محصولات خود به تولید ادامه دهند. کرمانشاهی افزود: صادرات محصولات نهایی از اهمیت ویژه‌ای برای کشور برخوردار است، چراکه در موقعیت کنونی صادرات نفت کشور و ارزآوری حاصل از آن به‌شدت محدود شده است. بدون تردید در چنین شرایطی می‌توان با بهره‌گیری از صادرات غیرنفتی، بخشی از نیاز کشور به ارز را تامین کرد.

در توسعه صادرات، حلقه‌های پایین‌دست صنایع مادر مانند فولادسازی و صنایع تکمیلی باید مورد توجه باشند. چنانچه این صنایع حمایت شوند می‌توانند بخشی از درآمدهای نفتی کشور را جبران کنند. در چنین شرایطی، مسئولان دولتی می‌توانند با تسهیل تولید همانطور که پیش‌تر هم به آن اشاره شد، ایجاد شرکت‌های مدیریت صادرات و... تحقق اهداف یادشده را تسریع بخشند.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در پایان گفت: با وجود اینکه فقط حدود یک سال از عمر دولت باقیمانده، امکان اجرای اقدامات مختلفی از سوی متولیان امر وجود دارد تا بدین‌ترتیب شرایط تولید در صنایع گوناگون تسهیل شود. کما اینکه رهبر معظم انقلاب نیز چندی پیش تاکید کردند که دولت‌ها در شروع دوره فعالیت خود برای یک دوره ۹۰ روزه برنامه می‌دهند. حال در پایان عمر فعالیت خود می‌توانند برای زمان باقیمانده که قابل‌توجه هم هست برنامه‌هایی بچینند و اقدامات قابل‌توجهی را اجرایی کنند.

به‌علاوه آنکه، تولید و فعالیت اقتصادی در کشور ما با چالش‌های جدی روبه‌رو است؛ بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود با ایجاد ثبات و آرامش در حوزه تولید و تجارت، از روند فعالیت این تولیدکنندگان نیز حمایت کنند.

امیدوار به رفع نابسامانی‌ها

مهدی ملک‌ثابت، نایب رئیس سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: تغییر مداوم و جای خالی وزیر صنعت، معدن و تجارت در ماه‌های گذشته بسیاری از صنایع را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. بنابراین باید امیدوار بود فردی آشنا به امور در مسند وزارت قرار گیرد تا بتوان به رفع نابسامانی‌های موجود امید داشت.

وی کمبود مواد اولیه را از چالش‌های اصلی تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی عنوان کرد و افزود: چنانچه شفافیت در عرضه مواد اولیه افزایش یابد، برخی از کمبودها برطرف می‌شوند. درحال‌حاضر، بخشی از ورق گرم تولید شده در کشور در قالب معاملات مچینگ در اختیار خریداران قرار می‌گیرد و قسمتی نیز در بورس عرضه می‌شود. برای بازگشت ثبات به این بازار باید در گام نخست طرف‌های قرارداد مچینگ مشخص شوند. ملک‌ثابت در ادامه تاکید کرد: درحال‌حاضر، سهمیه عرضه ورق فولادی به شرکت‌های تولیدکننده لوله و پروفیل به‌شدت کاهش یافته است. حال این سوال مطرح می‌شود که ورق گرم فولادی تولید شده در کشور دقیقا به چه مصرفی می‌رسد که تولیدکنندگان با این چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند.

سهم تولیدکنندگان از مواد اولیه در ماه‌های اخیر به‌شدت کاهش یافته تا جایی‌که این مواد اولیه تنها کفاف ۵ روز کاری آنها را می‌دهد. در چنین شرایطی، واردات ورق فولادی نیز به‌دلیل تشدید تحریم‌ها، رشد قابل‌توجه نرخ ارز و محدودیت منابع ارزی کشور عملا متوقف شده است. کما اینکه واردات ورق با چنین قیمت ارزی برای تولیدکنندگان با صرفه اقتصادی همراه نیست. نایب رئیس سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در ادامه افزود: چنانچه واحدهای تولیدکننده ورق فولادی، محصولات نهایی خود را به‌طور منظم در اختیار تولیدکنندگان واقعی این صنعت قرار دهند، برخی از چالش‌های تولید برطرف می‌شود. به‌علاوه آنکه می‌توان محصول نهایی را با قیمت مناسب در اختیار مصرف‌کننده نهایی قرار داد. تولیدکنندگان نیز از پس تامین نیاز خود بر خواهند آمد.

وی گفت: ظرفیت تولید لوله و پروفیل در کشور از ظرفیت تولید ورق فولادی پیشی گرفته است. ظرفیت اسمی واحدهای تولیدکننده لوله و پروفیل فولاد کشور ۱۸.۵ میلیون تن برآورد می‌شود. البته ظرفیتی که امکان تولید واقعی دارد ۴.۵ تا ۵ میلیون تن گزارش شده است. با این وجود، ظرفیت تولید ورق فولادی به مراتب کمتر است. به‌ویژه که صنایع دیگری همچون خودروسازی و لوازم خانگی نیز از این ورق برای تولید محصول نهایی استفاده می‌کنند.

درواقع برای تامین نیاز کامل این صنایع به مواد اولیه، واردات ضروری است و چنانچه واردات با ارز مناسب باشد، می‌تواند تاثیر بسزایی در رفع چالش‌های این صنعت داشته باشد.

ملک‌ثابت افزود: چنانچه زمینه رشد تولید در صنعت ساخت لوله و پروفیل فولادی فراهم شود، می‌توان زمینه توسعه صادرات آن را فراهم کرد. کشورهای همسایه ایران از ظرفیت بالایی برای مصرف این محصولات برخوردار هستند و می‌توان از این ظرفیت برای توسعه تولید در صنعت لوله و پروفیل بهره گرفت.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که بخش قابل‌توجهی از کمبود مواد اولیه مورد نیاز برای تولید لوله و پروفیل فولادی به‌دلیل عرضه نامناسب این محصول ایجاد می‌شود. بنابراین می‌توان به آزاد شدن عرضه و تقاضا برای خرید ورق فولادی به‌عنوان راه‌حلی برای رفع این چالش اندیشید. در چنین شرایطی، فرصت واسطه‌گری از بین می‌رود و بازار به سمت تعادل پیش می‌رود.

ساخت نخستین واحد فروسیلیس ۲۰ هزار تنی کشور در همدان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان از احداث نخستین واحد صنعتی فروسیلیس کشور با ظرفیت ۲۰ هزار تن تولید در این استان خبر داد و گفت: این واحد با سرمایه ۲۴۰ میلیارد تومانی ارزش‌افزوده فراوانی به سنگ معدنی سیلیس این منطقه می‌دهد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی تولید و تجارت ایران(شاتا)، حمیدرضا متین با بیان این مطلب، افزود: طرح توسعه واحد صنعتی فروسیلیس آذرخش اجرا شده و آماده بهره‌برداری در سال جاری است.

وی اضافه کرد: این واحد صنعتی، ۲ سال پیش با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری با ظرفیت ۱۲ هزار تن در شهرک صنعتی جوکار بهره‌برداری شد و امسال با سرمایه‌گذاری جدید ظرفیت این واحد به ۳۲ هزار تن در سال رسید که در کشور طرحی بی‌نظیر به‌شمار می‌رود.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان تصریح کرد: طرح توسعه فروسیلیس آذرخش با ۲۴۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری اجرا شده که فقط ۴۰ میلیارد تومان از طریق حمایت دولت و تسهیلات بانکی فراهم شده‌است.

به گفته متین، همدان در عرصه ذخیره و استخراج سنگ سیلیس بسیار غنی است و احداث این‌گونه صنایع فرآوری ارزش‌افزوده بی‌شماری نصیب استان کرده و از خام‌فروشی معادن نیز جلوگیری می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: با وجود تحریم و شرایط نامطلوب اقتصادی شاهد رشد سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن استان همدان هستیم که نوید رونق اشتغال و تولید را به مردم این منطقه می‌دهد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان به احیای معادن راکد استان اشاره کرد و افزود: این موضوع از اولویت‌های دولت محسوب شده و به‌زودی با واگذاری اختیار به شورای معادن استان بسیاری از مشکلات و گرفتاری‌های معدن‌ها و صنایع معدنی با شتاب بیشتر و بدون معطلی به ریاست استاندار همدان رسیدگی می‌شود.

متین محدودیت فصلی را از مشکلات معادن استان برشمرد و گفت: با آغاز بارش‌های پاییزی فعالیت معادن همدان به‌ویژه سنگ‌های تزئینی کاهش می‌یابد، اما معادن شن و ماسه با ظرفیت کمتری در این فصل به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

وی تاکید کرد: معادن جزو سرمایه‌های کشور محسوب شده و بنابر تاکید رئیس‌جمهوری استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود و بازگشت معادن راکد به چرخه تولید در دستور کار مسئولان استان قرار گرفته است. گفتنی است که آهن، سرب آندالوزیت، سیلیمانیت، فلدسپات، سیلیس، گارنت، دولومیت، انواع سنگ آهک، مرمریت، تراورتن، گابرو، گرانیت خاکستری، هورنفلس، کروندم، رزکوارتز، بنتونیت، پامیس، گچ، مارن، شیل، خاک صنعتی، چینی، کیانیت، پگماتیک، میکا، آرن گرانیتی، خاک رس، مس، گرانیت سبز، تالک شیست و کردیریت انواع مواد معدنی استان همدان به‌شمار می‌روند.

ارزیابی شایستگی‌های کارکنان در اولویت است

کانون ارزیابی کارکنان فولاد هرمزگان با حضور ارزیابان و جمع منتخبی از کارشناسان، روسا، مدیران و معاونان این شرکت و با استفاده از آخرین متدهای ارزیابی کارکنان، شایستگی‌های عمومی و مدیریتی سنجش و بررسی شد. امین رنجبرفرد، مدیر آموزش و توسعه منابع انسانی فولاد هرمزگان در گفت‌وگو با روابط‌عمومی این شرکت، ارزیابی شایستگی‌های عمومی و مدیریتی و شناسایی کارکنان مستعد و شایسته را از اولویت‌های واحد آموزش فولاد هرمزگان دانست و گفت: شرکت فولاد هرمزگان برای توسعه کارکنان خویش دارای یک مدل جامع توسعه است که فرآیند کانون ارزیابی و توسعه از ارکان این مدل بوده و گزارش‌های بازخورد حاصل از این فرآیند در فرآیندهای آموزش، توسعه و توانمندسازی کارکنان و تدوین برنامه‌های توسعه فردی آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی در تکمیل صحبت‌های خود بیان کرد: شایستگی‌هایی مانند مهارت‌های ادراکی، تصمیم‌گیری، ارتباطی، کار تیمی، مدیریت افراد، مدیریت عملکرد کارکنان، شم تجاری و رهبری در این کانون با ابزارهای گوناگون مورد ارزیابی و سنجش قرار می‌گیرند. وی جانشین‌پروری با استفاده از نیروهای کیفی و شایسته به‌منظور تامین نیازهای پست‌های سازمانی در سطوح مدیریتی را از نتایج ارزیابی‌ها در این کانون دانست. مدیر آموزش و توسعه منابع انسانی فولاد هرمزگان همچنین از ارزیابی تمامی کارشناسان این شرکت در فرآیند کانون ارزیابی و توسعه تا پایان سال ۱۴۰۰ خبر داد. برگزاری فرآیند کانون ارزیابی و توسعه که اصلی‌ترین ابزار ارزیابی شایستگی‌های عمومی و مدیریتی کارکنان است، از سال ۱۳۹۵ و به‌طور مستمر و موثر و در راستای اهدافی چون توسعه توانمندی‌های کارکنان و همچنین ارتقای کارکنان شایسته در مجموعه شرکت فولاد هرمزگان و با محوریت واحد آموزش و توسعه منابع انسانی اجرا می‌شود.

افزایش تولید آلومینیوم در سال ۹۹

طبق اعلام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) تولید شمش آلومینیوم در ۵ ماه نخست سال رشد ۷۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

به‌گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، با توجه به هدف‌گذاری تولید آلومینیوم که فلز استراتژیک در برنامه‌های توسعه کشور محسوب می‌شود، میزان تولید این محصول از ابتدای سال تا پایان مرداد در واحدهای آلومینیوم‌سازی، حدود ۱۷۵ هزارتن بوده که در مقایسه با عملکرد مدت مشابه سال قبل حکایت از رشد تولید ۷۰ درصدی این محصول دارد.

تولید این محصول به تفکیک واحدهای تولیدکننده آلومینیوم در کشور شامل شرکت آلومینیوم ایران با تولید بیش از ۸۰ هزارتن، رشدی معادل ۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

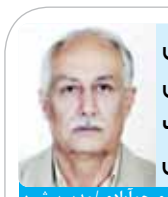
این رقم برای شرکت المهدی و هرمزال بیش از ۶۶ هزارتن با رشدی معادل ۱۶۰ درصد است.

ضمن اینکه شرکت آلومینای ایران با راه‌اندازی واحد شمش در یک سال گذشته در این مدت بیش از ۹ هزارتن تولید داشته که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۰۷ درصد رشد داشته است.

یکی از بزرگ‌ترین دلایل رشد تولیدات در این بخش، ورود ظرفیت‌های جدید به مدار تولید است که در ابتدای امسال آلومینیوم جنوب به‌عنوان بزرگ‌ترین، مجهزترین و کامل‌ترین خط تولید این فلز در کشور اضافه شد که تاکنون با ورود ۶۴ دیگ به مدار تولید، حدود ۲۳ هزارتن تولید داشته است.

یادداشت

برنامه‌ریزی پروازهای ژئوفیزیک هوایی

علی محمدی جوآبادی/ مدیر پیشین بخش ژئوماتیک سازمان زمین‌شناسی

اجرای پروژه برداشت‌های ژئوفیزیک هوایی سراسری کشور بیش از ۲۰ سال است که توسط سازمان زمین‌شناسی واکتشافات معدنی کشور آغاز شده است. هدف اجرای این پروژه‌ها شناسایی منابع معدنی جدید و پنهان در مقیاس نیمه‌تفصیلی بوده است.

به همین منظور این سازمان اقدام به خرید تجهیزات پیشرفته ژئوفیزیک هوایی برای بکارگیری روش‌های مغناطیس‌سنجی، رادیومتری و الکترومغناطیس کرده است. همچنین برای انجام برداشت‌های هوایی ۲ بالگرد پیشرفته مناسب این پروازها خریداری کرده است. در راستای اجرای این پروژه برنامه‌ریزی برای ارتقای دانش فنی و آموزش، تربیت نیروهای متخصص در بخش‌های طراحی، برداشت، پردازش و تعبیر و تفسیر و همچنین آموزش تخصصی خلبانان ماهر انجام شده است. هم‌اکنون ایران تنها کشور در خاورمیانه است که دارنده تجهیزات ژئوفیزیک هوایی، بالگرد و نیروی انسانی مجرب و آموزش‌دیده است که مسئولیت اجرای این پروژه برعهده سازمان زمین‌شناسی قرار دارد. انجام پروازها در مقیاس نیمه‌تفصیلی و با فواصل پروفیل‌های پروازی ۲۵۰ متر و با ارتفاع تقریبی ۳۰ متر از سطح توپوگرافی در حال انجام است و تاکنون حدود ۶۰۰ هزار کیلومتر خطی را در محدوده‌های زون‌های اکتشافی پوشش داده است. یادآور می‌شود در صورت تزریق و تامین اعتبار بودجه، برداشت حداقل ۱۵۰ کیلومتر خطی در طول ۱۰ ماه از سال و با استفاده از ۲ بالگرد موجود امکان‌پذیر است.

متاسفانه در سال‌های گذشته تنها در ۲ سال این برداشت‌ها با ظرفیت مناسب و قابل‌قبول انجام شده و در سایر مواقع به‌دلیل ضعف تامین اعتبار لازم یا مشکلات ناشی از خرابی، تعمیر تجهیزات یا تعمیر و تعویض قطعات بالگرد، میزان پروازها حداقل بوده و حتی بعضی سال‌ها پروازی صورت نگرفته است. قابل ذکر است که اغلب کشورهای معدنی دنیا به‌ویژه در خاورمیانه، افریقا و امریکای لاتین برنامه‌های پوشش ژئوفیزیک هوایی را به‌طور عمده طی یک برنامه ۴ یا ۵ ساله و با استفاده از شرکت‌های بین‌المللی و اغلب با حمایت بانک جهانی به اجرا درمی‌آورند. باتوجه به لزوم پوشش کامل محدوده‌های پیش‌بینی شده در زون‌های اکتشافی کشور حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار کیلومتر خطی هنوز تحت پوشش قرار نگرفته و در صورت توجه و حمایت مسئولان کشور به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در تامین اعتبار پروژه به‌منظور استفاده از ظرفیت کامل تجهیزات و امکانات موجود قابل برنامه‌ریزی است. علاوه بر آن مکان استفاده از خدمات بخش خصوصی داخلی یا خارجی طی یک برنامه ۵ ساله دولت قابل اجرا خواهد بود. خوشبختانه نیروی متخصص مجرب کافی برای نظارت دقیق بر حسن اجرای پروژه در تمام مراحل مهیا و موجود است. متاسفانه تکمیل و پوشش سراسری کشور با روند موجود ممکن است تا ۳۰ سال دیگر به درازا بکشد و امکانات، تجهیزات و نیروهای آموزش‌دیده به‌زودی فرسوده و غیر قابل استفاده شوند. یادآور می‌شود که بودجه موردنیاز برای تکمیل پروژه حدود ۴۰۰ میلیون دلار برآورد شده که تامین این اعتبار جزو وظایف حاکمیتی است. در پایان ذکر این نکته بسیار حائز اهمیت است که انجام برداشت‌ها و شناسایی ناهنجاری‌های ژئوفیزیکی در عمق یک لایه اطلاعاتی پایه بسیار مهم است و انجام حفاری‌های عمیق را توجیه می‌کند.

خبر

افزایش سهم معدن در اقتصاد

سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی افزایش یافت. مرکز آمار ایران گزارش داد سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی از ۱.۴ درصد بهار سال گذشته به ۱.۵ درصد بهار امسال رسید. به گزارش دنیای معدن، طبق گزارش مرکز آمار ایران در حالی‌که به قیمت‌های ثابت سال ۹۰، اقتصاد کشور در حال کاهش سهم استخراج نفت و گاز طبیعی از ۱۴.۳ به ۱۲.۷ درصد در ۳ ماه نخست امسال شده، حوزه معدن سهم خود را از ۱.۴ درصد به ۱.۵ درصد (طی مدت مورد بررسی) افزایش داده است.

بازدید سرپرست فرماندهی از مجتمع گل‌گهر

ناخدا یکم ستاد عبدالکریم بهادری، سرپرست فرماندهی مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا مستقر در سیرجان با حضور در شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با ایمان عتیقی، معاون مدیرعامل و مدیر مجتمع گل‌گهر دیدار و گفت‌وگو کرد. به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، در این دیدار که در محل سالن کنفرانس مجتمع گل‌گهر برگزار شد، عتیقی با اشاره به تعامل و همکاری بین شرکت گل‌گهر و مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا، این تعامل و همکاری را در راستای توسعه و پیشرفت شهرستان دانست. مدیر مجتمع گل‌گهر با بیان اینکه مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا به‌عنوان یک ظرفیت خاص در سیرجان شناخته می‌شود، گفت: وجود این مرکز باعث امنیت سیرجان شده و به سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در سیرجان اطمینان خاطر می‌دهد. عتیقی افزود: آمادگی این را داریم که در حوزه‌های مهندسی و بومی‌سازی قطعات با یکدیگر تعامل و همکاری داشته باشیم و از توان مهندسی مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا استفاده کنیم. سرپرست فرماندهی مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا نیز ضمن تشکر از تعامل و همکاری شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با این مرکز، خواستار گسترش همکاری‌ها بین این دو مجموعه در حوزه‌های مختلف شد و برای هرگونه همکاری در حوزه‌های گوناگون اعلام آمادگی کرد. بازدید از خطوط تولید شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر و حضور بر سر قبور شهدای گمنام مجتمع گل‌گهر و تجدید بیعت با آرمان‌های شهدا، پایان‌بخش برنامه حضور سرپرست فرماندهی مرکز آموزش شهدای وظیفه نداجا در این شرکت بود.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین مطرح شد

منابع معدنی عامل رشد اقتصادی تا ۲۰۵۰

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بحران اقتصادی در جهان و ویروس کرونا برخی معادلات اقتصادی را بهم زده است؛ با این حال پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ شاهد رشد قدرت‌های جدیدی در اقتصاد جهانی باشیم. براساس پیش‌بینی‌ها این رشد ناشی از رشد سریع فناوری در حوزه منابع تجدیدپذیر و پاک، صنایع الکترونیک، بهداشت و سلامت و منابع معدنی به‌عنوان صنعت مادر در کنار ظهور دانش‌بنیان‌ها است. روزنامه صمت در این گزارش با امیربیژن یثربی، برگزیده بنیاد ملی نخبگان در علوم زمین گفت‌وگو کرده که در زیر می‌خوانید.

◉ وضعیت اقتصاد جهانی تا سال ۲۰۵۰ چگونه خواهد بود؟

تا سال ۲۰۵۰ اغلب قدرت‌های اقتصادی جهان کشورهایی خواهند بود که امروز جزو کشورهای در حال توسعه هستند و تا این سال تبدیل به قدرت‌های نوظهور اقتصادی در کره خاکی می‌شوند. در نظام اقتصادی حاکم امروز، مسائل و معاهدات یا بحران‌هایی همچون برکسیت، شیوع ویروس سارس-کووید ۲ (عامل بیماری کووید-۱۹)، تعرفه‌های تجاری امریکا بر کالاهای چینی، افت نرخ نفت، تحولات خاورمیانه و همچنین رقابت کشورهای خاور دور ممکن است باعث ایجاد مشکلات اقتصادی شود. پیش‌بینی می‌شود در چند دهه آینده اقتصاد جهان حتی باوجود مشکلات یادشده به سرعت رشد کند. این رشد ناشی از رشد سریع فناوری در حوزه منابع تجدیدپذیر و پاک، صنایع الکترونیک، بهداشت و سلامت و منابع معدنی به‌عنوان صنعت مادر در کنار ظهور دانش‌بنیان‌ها خواهد بود. کارشناسان بر این باورند که بازارهای جهانی همراه با رشد نسبی جمعیت طبق پیش‌بینی سازمان ملل متحد تا سقف ۲ برابر حال حاضر رشد خواهد کرد. البته جمعیت جهان در همین بازه بیشتر از ۲۶ درصد رشد نخواهد داشت.

◉ آیا شاهد رشد اقتصادی چشمگیری در میان کشورهای آسیایی خواهیم بود؟

بله؛ در این باره می‌توان به چین، هند و قزاقستان اشاره کرد. درباره کشور چین در منطقه شرق آسیا باید گفت اگر مبنای محاسبه برابری قدرت خرید (PPP) باشد که تفاوت سطح نرخ در کشورهای مختلف را در نظر می‌گیرد، چین هم‌اکنون بزرگ‌ترین اقتصاد جهان است. دلیل قانع‌کننده برای این استدلال نرخ پایین تمام شده کالای نهایی ساخت چین است. بسیاری از کارشناسان داخلی و خارجی بر این باورند که چین با پایین نگه داشتن نرخ نهایی محصولات خود در عمل تورم منفی به دنیا صادر می‌کند. از آنجایی که دنیای سرمایه بی‌رحم‌ترین دنیای حال حاضر است، بسیاری از ابرکمپانی‌ها و برندهای معتبر برای ورود به عرصه رقابت و مارکتینگ، تمایل به احداث کارخانجات تولیدی در خاک کشور چین دارند که این مهم باعث هجوم سرمایه به چین و بالا نگه داشتن شاخص کارآفرینی در این کشور می‌شود. در بخش صنعت و معدن نیز باید گفت چین در حال حاضر یکی از کشورهای پیشرو در این بازار است و مصداق بارز آن در اختیار داشتن ۹۵ درصد تولید عناصر نادر خاکی به‌عنوان استراتژیک‌ترین محصول با ارزش افزوده معدنی است. هند نیز در جنوب آسیا شرایط مساعدی دارد. براساس گزارش pwc، اقتصاد دومین کشور پرجمعیت جهان نیز در ۳ دهه آینده رشدی چشمگیر خواهد داشت. باتوجه به جنگ اقتصادی بین چین و ایالات متحده امریکا، یکی از جایگزین‌ها برای سرمایه‌گذاری غرب به‌ویژه امریکا به‌عنوان ترمز رشد سریع اقتصادی چین، بازار هند است. مصداق آن را باید در سفر اخیر رئیس‌جمهوری امریکا و استقبال بی‌نظیر نخست‌وزیر هند از او و در استادیوم کریکت جست‌وجو کرد. پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا سال ۲۰۵۰ کشور هند ۱۵ درصد کل تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص خواهد داد. از حوزه معدن، این کشور دارای ذخایر بزرگ زمین‌شناسی شامل مس، روی، سنگ آهن، کرومیت، ولاستونیت، نارسنگ، زیرکن، کادمیوم، خاک دیاتومه، فلئوریت، وانادیوم، گالیوم و الماس است. ذخایر هسته‌ای اثبات شده هند نیز شامل اورانیوم و توریوم است. همچنین هند در عرصه تولید فولاد به‌عنوان یکی از غول‌های دنیا شناخته شده است.

امیربیژن یثربی

پیش‌بینی می‌شود در چند دهه آینده اقتصاد جهان حتی باوجود مشکلات یادشده به سرعت رشد کند

قزاقستان یکی دیگر از کشورهای نوظهور اقتصادی در آسیای مرکزی به‌شمار می‌آید. دلیل اصلی رشد اقتصادی این کشور ثبات سیاسی است. مصداق بارز آن میزبانی برخی مذاکرات صلح و تعاملات بین‌المللی از جمله میزبانی این کشور هنگام مذاکرات گروه ۵+۱ و همچنین دیدارهای بین مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با نمایندگان جمهوری اسلامی ایران بر سر مسئله هسته‌ای ایران است. این کشور دارای ذخایر بالای معدنی است. جنبه اقتصادی مهم منابع معدنی قزاقستان این است که این منابع اغلب در عمق نزدیک به سطح زمین قرار گرفته‌اند و قابل استخراج با هزینه معدنکاری کم هستند. در برخی موارد مواد معدنی در کنار هم به‌صورت مجموعه پیدا می‌شوند. برای مثال در قزاقستان مرکزی سنگ‌های آهنی و غیرآهنی، زغال کک‌شو، سنگ‌آهک و خاک نسوز در کنار هم وجود دارند. این ترکیب دارای مزیت‌های فراوان در توسعه صنعت ذوب فلزات آهنی و غیرآهنی است. قزاقستان دارای عنوان دوم جهانی از نظر ذخایر شناخته شده اورانیوم است که در ۶ منطقه اورانیوم‌خیز شو-سریسو، سیردریا، قزاقستان شمالی، دریای خزر، بالخاشوایلی تمرکز یافته‌اند. کازاتومپروم یک شرکت مادر تخصصی هسته‌ای دولتی و چهارمین تولیدکننده بزرگ اورانیوم در جهان است. قزاقستان از لحاظ تولید سنگ‌آهن بعد از چین، برزیل، استرالیا، روسیه، امریکا، هند، اوکراین، کانادا و افریقای جنوبی در رده دهم جهان قرار دارد. قزاقستان مدعی است که دارای ۷ درصد ذخایر سنگ منگنز جهان است. این کشور از نظر ذخایر مس، سرب، روی و دیگر فلزات کمیاب ارزشمند غیرآهنی بسیارغنی و دارای توان بالقوه‌ای در زمینه توسعه صنعت آلومینیوم است. بیش از ۲۰ معدن بوکسیت در قزاقستان مورد اکتشاف قرار گرفته است. قزاقستان یک منطقه وسیع طلاخیز نیز دارد. میزان ذخایر ثبت شده طلا در قزاقستان به ۱۷۰۰ تن یعنی ۴ درصد ذخایر جهانی می‌رسد. ذخایر نقره قزاقستان در بیش از ۱۰۰ معدن مورد اکتشاف قرار گرفته که به همراه پلی‌متالیک‌ها (مس، سرب و روی) بخش اصلی ذخایر معدنی قزاقستان را تشکیل می‌دهند. تولید زغال‌سنگ در اقتصاد قزاقستان اهمیت زیادی دارد. از نظر ذخایر ثبت شده زغال‌سنگ، قزاقستان با داشتن ۴ درصد ذخایر جهانی مقام هشتم جهان را دارد. زغال کک حرارتی نیروگاه برق که برای صنایع ارزشمند است نیز در بیش از ۱۶ معدن این کشور یافت می‌شود.

◉ وضعیت ایران در این حوزه به چه صورت است؟

ایران کشور پهناوری است که از لحاظ تنوع مواد معدنی، جزو ۱۲ کشور مطرح به‌شمار می‌آید. نرخ پایین حامل‌های سوخت، وجود زیرساخت‌های لازم شامل خطوط ریلی، شبکه برق و ارتباطات جاده‌ای، در اختیار داشتن خطوط ساحلی و دسترسی به دریاهای آزاد، نیروی کار ارزان و باهوش و کارآمد و موقعیت جغرافیایی آن که به‌گفته بسیاری از کارشناسان ژئوپلتیک مرکز جهان است به انضمام کنترل کامل بر چاکراه اصلی انتقال انرژی یعنی تنگه هرمز و همچنین فرهنگ و تمدن کهن و ریشه‌دار، این کشور را به یکی از پرظرفیت‌ترین کشورهای دنیا تبدیل کرده است.

تحولات جاری خاورمیانه و احتمال خروج یا کاهش تدریجی نیروهای امریکایی که هزینه هنگفتی را بر دوش مالیات‌دهندگان امریکایی گذاشته، از منطقه خلیج‌فارس، حاکمان اصلی نظام سرمایه را متوجه این امر خواهد کرد که ایرانی قوی (حتی قوی‌تر از زمان حال)، متضمن صلح و امنیت منطقه خاورمیانه یا همان چاکراه اصلی انتقال انرژی است، چراکه تنها ایران توانایی انجام این کار را دارد. باتوجه به این نکته که ایران پل ارتباطی آسیا به اروپا به‌واسطه جاده ابریشم است، موقعیت ممتاز ترانزیتی را در اختیار دارد. دیپلماسی مبتنی بر گسترش همکاری با همسایگان و کشورهای مسلمان، به ایران ظرفیت تبدیل شدن به بزرگ‌ترین بازار کشورهای جهان اسلام با جمعیت بالغ بر ۱.۲ میلیارد نفر را بخشیده است. گرچه مواردی همچون تحریم‌های یکطرفه امریکا و بسط و گسترش ایران‌هراسی در دنیا مانع دستیابی و قرار گرفتن این کشور در لیست ۱۰ کشور برتر اقتصادی شده، اما تحولات دنیا و رکود و بحران‌های اقتصادی دهه‌های اخیر راهی جز باز گذاشتن میز مذاکره با ایران باقی نگذاشته است. بازار ایران با قابلیت‌های ذکر شده به‌علاوه بزرگ‌ترین امتیاز آن یعنی امنیت، کشور ما را در زمره کشورهایی با اقتصاد نوظهور قرار خواهد داد.

◉ در قاره امریکا وضعیت به چه صورت است؟

در برزیل، منابع طبیعی سرشار به رشد اقتصادی این کشور کمک کرده است. برزیل برای استفاده بهینه از منابع سرشار خود و برای اینکه از نقدینگی در برابر تورم محافظت کند، به فناوری روی آورده است. مصداق بارز آن وجود بزرگ‌ترین شرکت معدنی جهان، واله در این منطقه است که با بکارگیری فناوری روز معدنکاری، به یک شرکت فناور معدنی تبدیل شده است؛ از این رو، صادرات خدمات فنی-مهندسی به سایر نقاط دنیا توسط شرکت‌های برزیلی این کشور را به یکی از غول‌های نوظهور اقتصادی تبدیل خواهد بود.

مورد دیگر مکزیک است. در گزارش شرکت فولکروم پیش‌بینی شده مکزیک تا سال ۲۰۵۰ میلادی به اقتصاد هفتم دنیا تبدیل شود که به‌معنی رشد این کشور نسبت به جایگاه فعلی‌اش است. بخش عمده رشد کشور مکزیک در سال‌های اخیر با تمرکز بر تولید و صادرات بوده است. این کشور باتوجه به همسایگی با امریکا از یک سو و رقابت تجاری بین ایالات متحده با چین ازسوی دیگر به‌علاوه داشتن هزینه حمل‌ونقل ارزان‌تر نسبت به کانادا و اروپا، می‌تواند جایگزین چین برای صادرات محصولات با نرخ پایین در منطقه خود شود. از نظر منابع بالقوه معدنی، براساس پژوهش شرکت پژوهشگر بی‌ام‌آی‌ریسرچ در لندن در سال ۲۰۱۹، پیش‌بینی می‌شود مکزیک تا پایان سال جاری میلادی به پشتوانه استخراج نقره و روی به درآمد ۱۷.۸ میلیارد دلاری برسد. بنابراین ارزش صنعت معدن مکزیک از ۱۵.۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ میلادی به ۱۷.۸ میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۲۰ میلادی خواهد رسید. این ارقام نشانگر رشد سالانه ۳.۳ درصدی اقتصاد این کشور است. بزرگ‌ترین تولیدکننده مواد معدنی مکزیک یعنی شرکت فرزنیلو، بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده نقره در جهان نیز است.

◉ آیا در افریقا نیز مصداقی داریم؟

بله؛ نیجریه یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای افریقا است. پیش‌بینی شرکت فولکروم این است که تا سال ۲۰۵۰ میلادی، نیجریه به‌طور متوسط سالی ۴.۲ درصد رشد کند و از رده ۲۲ به رده ۱۴ اقتصادهای بزرگ جهان برسد. بزرگ‌ترین گواه این ادعا این است که در حال حاضر، تبلور شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور نیجریه حیرت‌آور است. به‌جز منابع نفت نیجریه، این کشور دارای معادن زغال، طلا، آهن، اورانیوم، ولفرامیت، کلومبیت و تانتالیت نیز است.

◉ کشورهای اروپایی چقدر ظرفیت رشد دارند؟

بدون شک تا سال ۲۰۵۰ لهستان به یکی از قدرتمندترین اقتصادهای اروپا تبدیل خواهد شد که دلیل اصلی این مسئله وجود نیروی کار ارزان در آن است. در اروپا به‌ویژه اروپای غربی، ارزان‌ترین کارهای خدماتی توسط لهستانی‌ها انجام می‌شود. لهستان تا چند سال آینده بسیاری از بازارهایی که امروز دست چینی‌ها است را در اختیار خواهد گرفت. از لحاظ معدنکاری نیز باید گفت لهستان یک کشور معدنکار است و در این زمینه پیشینه طولانی دارد. اهم محصولات معدنی لهستان عبارت است از زغال‌سنگ، لیگنیت، مس، نقره، سرب، روی و گوگرد. سهم بزرگی از درآمد ملی این کشور از ناحیه استخراج مواد معدنی به‌دست می‌آید. تعداد زیادی از افراد شاغل این کشور در صنایع معدنی و واحدهای وابسته کار می‌کنند؛ به‌عنوان مثال، کی‌جی‌اچام به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان مس و نقره در جهان محسوب می‌شود. به‌علاوه، مراکز تحقیقاتی، تعلیماتی و دانشگاهی معدنی در این کشور توسعه فراوان یافته‌اند و از اهمیت خاصی برخوردارند.

ربع رشیدی، زیست‌بوم توسعه فناوری‌های معدن

کامبیز مهدی‌زاده، مدیر طرح توسعه نوآوری و فناوری‌های حوزه معدن و صنایع معدنی و سعید غریب‌خواجه، مدیرعامل سازمان منطقه ویژه ربع رشیدی تفاهمنامه‌ای با هدف ایجاد منطقه ویژه فناوری‌های معدنی منعقد کردند تا زیست‌بوم نوآوری و فناوری‌های حوزه معدن رونق گیرد.

به گزارش روابط عمومی معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری، مهدی‌زاده در آیین امضای این تفاهمنامه گفت: ظرفیت‌های معدنی کشور از جمله محورهایی است که می‌تواند باعث کاهش اتکای اقتصاد به نفت شود. وی افزود توسعه گردشگری معدن و ایجاد موزه معدن در استان آذربایجان شرقی و توسعه فناوری‌های حوزه معدن می‌تواند از جمله مواردی باشد که به موضوع همکاری دوجانبه تبدیل می‌شود.

وی از استقرار دبیرخانه دائمی «فراخوان حمایت از طرح‌های فناورانه معدنی» در منطقه ویژه علم و فناوری ربع رشیدی خبر داد و گفت: منطقه ربع رشیدی به‌عنوان پیشقراول حوزه‌های صنایع معدنی و معدن با حرکت در مسیر فناوری‌های این حوزه می‌توانند گام بلندی در رونق اقتصاد دانش‌بنیان کشور بردارد. بر همین اساس و با استقرار دبیرخانه دائمی فراخوان حمایت از طرح‌های فناورانه معدنی که چندی پیش اعلام شد، تلاش می‌کنیم در مسیر توسعه فناوری‌های این حوزه گام برداریم.

مدیر طرح توسعه نوآوری و فناوری‌های حوزه معدن و صنایع معدنی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در ادامه افزود: تلاش می‌کنیم مفاد این تفاهمنامه در کمترین زمان ممکن عملیاتی شود. مهدی‌زاده با تاکید بر اینکه شاخص پیشرفت کشورها از ظرفیت‌های عظیم نفت، گاز و معدنی به‌سوی ایده‌های نوآورانه و فناوری تغییر یافته، ابراز امیدواری کرد با همکاری و تعامل میان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با سازمان منطقه ویژه فناوری ربع رشیدی، گامی تازه در مسیر توسعه فناوری‌های حوزه معدن، تبدیل خام‌فروشی به ایجاد ارزش افزوده و توسعه پایدار برداشته شود.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه ربع رشیدی نیز با اشاره به ظرفیت‌های نهفته معدنی در استان آذربایجان شرقی گفت: بیش از ۵۰۰ میلیون تن ظرفیت صنعت مس، ۴۰ میلیون تن طلا و ۸۰ میلیون تن سنگ‌های تزئینی نمایانگر بخشی از صنایع مرتبط با معدن در استان آذربایجان شرقی است؛ این ظرفیت با ورود نوآوری و فناوری به بخش صنعت می‌تواند زمینه‌ساز تحولی شگرف و شتاب‌دهنده توسعه کشور باشد.

ثروت میلیاردرها آب رفت

روند رشد متوالی ثروت پولدارترین میلیاردرهای دنیای فناوری اواخر هفته گذشته سرانجام متوقف شد. به‌گزارش ایسنا، سقوط ارزش سهام امریکا که شدیدترین کاهش در ۳ ماه گذشته بوده و در پی نگرانی سرمایه‌گذاران نسبت به حبابی شدن قیمت‌ها روی داد، باعث شد مجموع ثروت ۱۰ پولدار برتر دنیای فناوری ۴۴ میلیارد دلار کاهش پیدا کند. جف بزوس، بنیانگذار فروشگاه اینترنتی آمازون با کاهش ۹ میلیارد دلار از ارزش سهام آمازون که بزرگ‌ترین کاهش از ژوئن بود، در این زمینه پیشتاز بود. ارزش ثروت الون ماسک به‌دنبال نزولی شدن ارزش سهام شرکت خودروسازی تسلا، ۸.۵ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد. معکوس شدن روند صعودی سهام، منعکس‌کننده ماهیت زودگذر ثروت کاغذی به‌ویژه در بازاری است که به‌نظر می‌رسد از واقعیت‌های اقتصادی جدا شده است. باوجود اینکه شیوع پاندمی کرونا، آسیب‌های شدیدی به اقتصادهای سراسر جهان وارد کرده و باعث بیکاری هزاران نفر و تشدید گرسنگی شده است، اما پولدارترین افراد جهان در چند ماه گذشته همچنان به ثروت خود اضافه کرده‌اند. افزایش ارزش سهام تسلا و فیس‌بوک کمک کرده الون ماسک و مارک زاکربرگ در یک روز بیش از ۴ میلیارد دلار پولدارتر شوند. بزوس که پولدارترین مرد جهان است، دو بار ثروتش از مرز ۱۰۰ میلیارد دلار عبور کرد. براساس گزارش بلومبرگ، سرمایه‌گذاران امسال که محصولات شرکت‌های فناوری از شرایط قرنطینه سود برده‌اند، به سهام فناوری روی آورده‌اند. باوجود ریزش اخیر سهام فناوری، شاخص میلیاردرهای بلومبرگ نشان می‌دهد ۵۰۰ فرد ثروتمند جهان امسال ۸۳۰ میلیارد دلار به ثروت‌شان افزوده‌اند.

تدبیر شرق آسیا برای بازگشایی مدارس

گروه بین‌الملل
editor@smtnews.ir

چندی است موج جدیدی از نگرانی‌ها در سراسر جهان از جمله در آسیا همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید در شرایط همه‌گیری کرونا به راه افتاده است؛ دولت‌های شرق آسیا برای رفع این نگرانی‌ها، هر یک تدابیر خاصی را برای بازگشایی مدارس در کشورشان در پیش گرفته‌اند.

به‌گزارش ایرنا، کشورهای شرق آسیا همه تلاش خود را به‌کار گرفته‌اند تا بتوانند بر وضعیت همه‌گیری کرونا در مراکز آموزشی کنترل داشته باشند تا هم دغدغه‌های خانواده‌ها و دانش‌آموزان را برطرف کنند و هم امر مهم آموزش که اصل زیربنایی برای توسعه پایدار اجتماعی و اقتصادی هر کشوری است، مغفول نماند.

تصمیم‌سازان چند کشور مهم در حوزه شرق آسیا از جمله چین، ژاپن، کره‌جنوبی، کره‌شمالی و مغولستان برنامه‌های متفاوت و خاصی را برای بازگشایی مدارس در پیش گرفتند.

بازگشت ۲۴۰ میلیون دانش‌آموز چینی

سال تحصیلی جدید در چین از ابتدای سپتامبر(۱۱ شهریور) در برخی استان‌های این کشور شروع شده و قرار است تا ۷ سپتامبر(۱۷ شهریور) به مرور تمام مدارس چین بازگشایی شوند. مدارس چین که در دسامبر ۲۰۱۹ (دی ۱۳۹۸) به‌دلیل شیوع کرونا تعطیل شدند به مرور از اردیبهشت امسال و به‌دنبال کنترل نسبی این ویروس دایر شدند و ترم دوم تحصیلی را به‌پایان رساند.

چین دارای گسترده‌ترین سیستم آموزشی در جهان است این کشور تقریبا دارای ۲۴۰ میلیون دانش‌آموز، بیش از ۱۵ میلیون معلم و حدود ۵۱۴ هزار مدرسه است.

از جمعیت ۲۴۰ میلیونی دانش‌آموزان چین حدود ۴۷ میلیون و ۱۴۰ هزار نفر در مهدکودک‌ها، ۱۰۶ میلیون نفر در دبستان و متوسطه اول(راهنمایی)، ۷۲ میلیون و ۴۱۰ هزار نفر در دبیرستان(متوسطه دوم) و حدود ۱۷ میلیون نفر هم در هنرستان‌ها مشغول به تحصیل هستند.

مدارس سراسر چین قرار است امسال حضوری برگزار شوند، اما درحال‌حاضر مدارس استان سین‌کیانگ واقع در شمال به‌طور آنلاین دایر شده‌اند و قرار است بعد از کنترل ویروس کرونا در این استان نیز مدارس حضوری دایر شوند. مدارس در هنگ‌کنگ هم به‌عنوان یک منطقه اداری ویژه مدارس این کشور(چین) قرار است از ۲۳ سپتامبر(۲مهر) بازگشایی شوند.

هنگ‌کنگ تا ۲ ماه پیش توانسته بود ویروس کرونا را به‌شکل کامل کنترل کند و حتی مدارس را زودتر از چین بازگشایی کرد، اما به‌دلیل شیوع دوباره این ویروس در این منطقه، مدارس بار دیگر تعطیل شدند.

اما در تایوان هم به‌عنوان منطقه دیگری از سرزمین پهناور چین، باتوجه به اینکه ویروس کرونا زودتر از چین

> چندی است موج جدیدی از نگرانی‌ها در سراسر جهان از جمله در آسیا همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید در شرایط همه‌گیری کرونا به راه افتاده است؛ دولت‌های شرق آسیا برای رفع این نگرانی‌ها، هر یک تدابیر خاصی را برای بازگشایی مدارس کشورشان در پیش گرفته‌اند

و هنگ‌کنگ کنترل شد و حتی می‌توان گفت ویروس در این منطقه آن‌طور که در سایر کشورها و مناطق شایع شد شیوع نیافت، مدارس به‌جز در زمان محدودی اصلا تعطیل نشدند و روال عادی خود را سپری می‌کنند.

کنترل دمای بدن قبل از ورود به مدرسه، استفاده از ماسک تا پیش از ورود به کلاس‌ها، رعایت پروتکل‌های بهداشتی مانند فاصله اجتماعی، شستن دست‌ها با ضدعفونی و برخورداری مدارس و کلاس‌ها از وسایل ضدعفونی‌کننده از جمله اقداماتی است که در مدارس چین انجام می‌شود.

حضور ۳ روز در هفته دانش‌آموزان ژاپنی

ژاپن دارای ۱۷.۵ میلیون دانش‌آموز است که از این تعداد حدود ۱۱ میلیون آنها در مهدکودک و ابتدایی تحصیل می‌کنند و بقیه هم در متوسطه اول و دوم مشغول به تحصیل هستند.

بسیاری از مدارس این کشور باوجود شیوع کرونا و عدم‌کنترل کامل آن از هفته گذشته به‌مرور شروع شده و قرار است تمام مدارس تا ۲۰ شهریور کاملا دایر شوند.

براساس برنامه قرار است مدارس ژاپن حضوری برگزار شوند هر چند مقامات می‌گویند تدابیر لازم برای بازگشت مدارس به تدریس آنلاین را اندیشیده‌اند. در ژاپن هر مدرسه‌ای استراتژی و برنامه خاص خود را دارد، اما به‌طور کلی دانش‌آموزان ژاپنی در روزهای متناوب و به صورت حضوری در کلاس‌ها شرکت می‌کنند به‌طوری که کلاس‌ها فقط تا نصف پر می‌شوند.

تعطیلات تابستانی مدارس در ژاپن امسال کوتاه‌تر بود تا کلاس‌هایی که در فصل بهار به‌دلیل شیوع کرونا لغو شدند، جبران شوند.

دانش‌آموزان ژاپنی معمولا در اوت(۱۰مرداد تا ۱۰شهریور) تعطیل هستند، اما وزارت آموزش ژاپن اعلام کرد بیش از هزار و ۷۰۰ شورای آموزشی محلی در سراسر کشور برای جبران زمان از دست رفته، امسال تعطیلات تابستانی را کوتاه‌تر کردند.

فعالیت مدارس تابعی از میزان شیوع کرونا

کره‌جنوبی دارای ۱۱ میلیون دانش‌آموز است که ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر آنها در دبستان، ۴ میلیون در سطح متوسطه اول و ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر از آنها نیز در سطح متوسطه دوم مشغول به تحصیل هستند. این کشور دارای ۲۰ هزار مدرسه است. مدارس در این کشور هم از ابتدای شهریور و برخی مدارس نواحی کم‌خطر و شهرهای کوچک از ۱۵ مرداد شروع شده‌اند، اما اعلام شده است تا ابتدای مهر انتخاب شیوه حضوری یا آنلاین برای دانش‌آموزان اختیاری است و آنها می‌توانند یکی از این دو شیوه را تا این تاریخ انتخاب کنند.

مقامات وزارت آموزش و پرورش اعلام کرده‌اند از دوم مهر، برای اینکه چه روشی را به صورت نهایی برای مدارس تصویب کنند تصمیم‌گیری می‌کنند آنها اعلام کرده‌اند تصمیم درباره نحوه بازگشایی مدارس تابعی از وضعیت کنترل ویروس کرونا در کشور خواهد بود.

براساس اعلام وزارت آموزش و پرورش کره‌جنوبی، چنانچه هشدار سطح ۳ اعمال شود، همه مدارس در سراسر کشور لازم است به آموزش از راه‌دور روی بیاورند. قرار است مدارس ابتدایی و راهنمایی با ظرفیت یک‌سوم و مدارس دبیرستان با ظرفیت دوسوم در هر کلاس دایر شوند.

نامشخص بودن بازگشایی مدارس کره‌شمالی

مدارس و دانشگاه‌های کره‌شمالی در تمام مقاطع تحصیلی همچنان تعطیل است و تاریخ مشخصی هم برای بازگشایی آن اعلام نشده است با این حال پیونگ‌یانگ مدعی است کرونا در این کشور شیوع پیدا نکرده است اما با هدف جلوگیری از شیوع، دولت این کشور با بستن مرزها از ۸ ماه پیش، مدارس و دانشگاه‌ها را همچنان تعطیل نگه داشته است.

کره‌شمالی پیش‌تر شهر کائه‌سونگ، در نقطه مرزی با کره‌جنوبی را به‌دلیل شناسایی یک مورد مشکوک به کرونا به مدت ۴۰ روز قرنطینه کرده بود.

آمار مشخصی از تعداد دانش‌آموزان و دانشجویان در حال تحصیل در این کشور در دست نیست، این نوع آمارها در کره‌شمالی محرمانه به‌شمار می‌رود.

مدارس مغولستان ترکیبی از حضوری و آنلاین

در مغولستان به‌عنوان کشوری که کمترین تعداد مبتلایان و جانباختگان کرونا را دارد، مدارس از روز اول سپتامبر(۱۱ شهریور) بازگشایی شده‌اند، اما دانش‌آموزان مدارس فنی‌وحرفه‌ای از ۱۴ سپتامبر(۲۴ شهریور) در کلاس‌ها حاضر خواهند شد.

در این کشور، دانش‌آموزان ۳ روز را در مدارس می‌گذرانند و به مدت ۲ روز در هفته هم دروس را به‌صورت آنلاین دنبال می‌کنند با این حال، قرار است تصمیم نهایی درباره وضعیت کلاس‌ها در این کشور بسته به عفونت‌ها در اکتبر لحاظ شود.

این کشور آسیایی از ژانویه امسال(دی ۱۳۹۸) میلادی به‌عنوان بخشی از اقدامات جلوگیری از شیوع بیماری همه‌گیر کرونا تمام سازمان‌ها و نهادهای آموزشی را تعطیل کرده بود.

> کشورهای شرق آسیا همه تلاش خود را به‌کار گرفته‌اند تا بتوانند بر وضعیت همه‌گیری کرونا در مراکز آموزشی کنترل داشته باشند تا دغدغه‌های خانواده‌ها و دانش‌آموزان را برطرف کنند

نرخ بیکاری در کانادا کاهش یافت

نرخ بیکاری سومین اقتصاد بزرگ قاره امریکا در آستانه تک‌رقمی شدن قرار گرفت. به‌گزارش ایسنا، به‌دنبال بازگشایی بخش بزرگی از کسب‌وکارها در نتیجه کاهش سرعت شیوع کرونا، نرخ بیکاری کانادا در اوت(مرداد) با ۰.۷ درصد کاهش در مقایسه با ماه قبل به ۱۰.۲ درصد رسید. این نرخ بیکاری که کمترین نرخ بیکاری ۳سه ماه گذشته به‌شمار می‌رود پس از آن رقم خورد که در اوت ۲۴۵.۸ هزار نفر دیگر شاغل شدند که از این تعداد، ۲۰۵ هزار شغل تمام‌وقت و ۴۰ هزار شغل پاره‌وقت بوده است. در این مدت، نرخ مشارکت در بازار کار به ۶۴.۴ درصد رسیده که ۰.۳ درصد بیشتر از رقم ثبت‌شده برای ماه قبل بوده است. همچنین نرخ بیکاری جوانان که شمار افراد بدون شغل ۲۰ تا ۲۴ سال را اندازه می‌گیرد با ۰.۸ درصد کاهش نسبت به ماه قبل به ۲۷.۶ درصد رسیده است. متوسط نرخ بیکاری کانادا در بازه زمانی ۱۹۶۶ تا ۲۰۱۹ میلادی(۱۳۴۵ تا ۱۳۹۸ خورشیدی) معادل ۷.۶۱ درصد بوده که پایین‌ترین رقم ثبت‌شده مربوط به ژوئن ۱۹۶۶(خرداد ۱۳۴۵) با ۲.۹ درصد و بالاترین رقم ثبت‌شده مربوط به دسامبر ۱۹۸۲(آذر ۱۳۶۱) با ۱۳.۱ درصد بوده است. در بین مشاغل گوناگون، بیشترین اشتغالزایی مربوط به بخش خدمات با ۲۱۸ هزار مورد و پس از آن نیز بخش آموزش با ۵۱ هزار فرصت شغلی و صنایع غذایی با ۴۹ هزار فرصت بوده است. به تفکیک استانی نیز در اوت بیشترین اشتغالزایی مربوط به استان اونتاریو بوده است. کبک و بریتیش کلمبیا نیز در رده‌های بعدی قرار دارند. به‌طور متوسط در بازه زمانی ۱۹۷۶ تا ۲۰۱۹(۱۳۵۵ تا ۱۳۹۸) اقتصاد کانادا در هر ماه ۱۸ هزار و ۱۰ فرصت شغلی ایجاد کرده که بالاترین اشتغالزایی ماهانه مربوط به آوریل ۲۰۱۹(فروردین ۱۳۹۸) با ۱۰۶ هزار و ۵۰۰ مورد و کمترین اشتغالزایی نیز مربوط به ژانویه ۲۰۰۹(دی ۱۳۸۸) با منفی ۱۲۴ هزار و ۸۰۰ فرصت شغلی بوده است.

کرونا و نوآوری پالایشگاه‌های نفت

پاندمی کووید ۱۹ و بحران نفتی به تقاضا برای سوخت‌های حمل‌ونقل مانند بنزین و سوخت جت آسیب‌زده و باعث شده حاشیه سود پالایشگاه‌ها به‌شدت کم شود و آنها را برای بقا و پشت‌سر گذاشتن این دوران دشوار به بازنگری فعالیت‌شان واداشته است. به‌گزارش ایسنا، پالایشگاه‌های نفت جهان در مواجهه با این بحران اگزیستانسیالیستی برای بقا ناچار شده‌اند، دست به ابداع دوباره خود بزنند. پالایشگاه‌هایی مانند فیلیپس ۶۶ در تگزاس با تغییر تجهیزات خود، تولید سوخت‌های تجدیدپذیر را آغاز کرده‌اند تا از رونق سوخت‌های تجدیدپذیر بهره‌مند شوند. در مقابل مدیران نفت و گاز حساب ویژه‌ای روی پلاستیک باز کرده‌اند. طبق گزارش بلومبرگ، تولیدکنندگان نفت آسیایی استفاده از پالایشگاه‌های یکپارچه عظیم خود را آغاز کرده‌اند که قادرند بیش از یک میلیون بشکه در روز نفت را به پتروشیمی تبدیل کند. تعجب‌آور نیست که چین در این زمینه پیشتاز است. چین قصد دارد پالایشگاه‌های یکپارچه بیشتری را در شنگ‌هانگ، یانتای و کائوفیدیان با ظرفیت ۱.۶ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۲۵ میلادی(۱۴۰۴ خورشیدی) ایجاد کند. شرکت ریلاینس ایندستریز هند هم سرگرم سرمایه‌گذاری در پتروشیمی بوده و در مدت چند سال، ظرفیت خود را دو برابر کرده است. انتظار می‌رود شماری از پالایشگاه‌های یکپارچه عظیم در ۴ سال آینده راه‌اندازی شوند. رونق پلاستیک آسیا تحت‌تاثیر تقاضای منطقه‌ای انجام خواهد شد که از اقتصاد هم رشد سریع‌تری دارد. متاسفانه ظهور این پالایشگاه‌های یکپارچه عظیم ممکن است پالایشگاه‌های کوچک‌تر در بازارهای در حال توسعه را از فعالیت ساقط کند. در حالی که دورنمای تقاضا برای نفت ضعیف به نظر می‌رسد، وضعیت پتروشیمی و پلاستیک بسیار روشن‌تر به‌نظر می‌رسد. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده در یک دهه آینده پتروشیمی بیش از یک‌سوم رشد تقاضای جهانی برای نفت و تا سال ۲۰۵۰ نیمی از آن را تشکیل می‌دهد. اما همه از رونق پتروشیمی سهیم نخواهند بود و سهم عمده نصیب پالایشگاه‌های آسیایی خواهد شد. براساس گزارش شرکت مشاوره وود مک‌کنزی، بیش از نیمی از ظرفیت پالایش جهانی که در ۷ سال آینده راه‌اندازی می‌شود در آسیا اضافه می‌شود. از این تاسیسات آسیایی، ۷۰ تا ۸۰ درصد از نوع یکپارچه خواهند بود که بر تولید پلاستیک متمرکز هستند.

صنعت متزلزل

در حالی‌که رونق پلاستیک آسیا به سود پالایشگاه‌های منطقه تمام می‌شود، آینده صنعت پلاستیک در امریکا در بهترین حالت متزلزل مانده است. براساس گزارش اویل‌پرایس، از یک سو اقدام دولت ترامپ در تسهیل مقررات سختگیرانه محیط‌زیستی دوران اوباما و از سوی دیگر، توجه بیشتر به بهداشت در دوران شیوع کرونا باعث بهبود فروش پلاستیک‌هایی مانند پلی‌استایرن شده است. به‌علاوه رونق نفت شیل و قیمت‌های پایین نفت به فراوانی خوراک ارزان مانند نفت و گاز مورد استفاده در تولید پلاستیک منجر شده است. با این همه، مخالفت شدید مدافعان محیط‌زیست تهدید بزرگی برای این صنعت مانده است.

رشد اقتصادی سوئد و اتریش به کمترین سطح رسید

بزرگ‌ترین اقتصاد اسکاندیناوی بیش از ۸ درصد کوچک شد. به‌گزارش ایسنا، در سه ماهه دوم امسال رشد اقتصادی سوئد به منفی ۸.۳ درصد رسیده که این رقم، کمترین رشد اقتصادی این کشور از زمان ثبت آمارهای فصلی رشد تاکنون محسوب می‌شود. این رشد بسیار پایین‌تر از رکورد قبلی مربوط به سه ماهه پایانی سال ۲۰۰۸ میلادی(۱۳۸۷ خورشیدی) به‌شمار می‌رود که اقتصاد این کشور ۳.۸ درصد کوچک‌تر شده بود.

در بین بخش‌های گوناگون، رشد مخارج مصرف‌کننده منفی ۷.۷ درصد و سرمایه‌گذاری ثابت منفی ۴.۵ درصد اندازه‌گیری شده است. سوئد به‌عنوان کشوری که تلاش کرد تا حد امکان بدون قرنطینه و تعطیلی مدارس و کسب‌وکارها با ویروس کرونا مقابله کند، در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۰ به منفی ۱۰.۴ درصد رسید که این نرخ رشد ۹.۹ درصد کمتر از نرخ رشد ثبت شده در فصل قبل و کمترین رشد فصلی ثبت شده درطول تاریخ معاصر این کشور از زمان ثبت آمارها در سال ۱۹۹۶ بوده است.

در بین بخش‌های مختلف، بیشترین کاهش مربوط به مخارج خانوار با منفی ۱۱.۵ درصد بوده است. در این مدت سرمایه ثابت نیز ۷.۶ درصد کاهش پیدا کرده است. کرونا روی عملکرد تجارت خارجی اتریش نیز تاثیر گذاشته تا جایی‌که در بازه زمانی یادشده میزان واردات نسبت به سه ماهه قبل ۱۴.۴ درصد و میزان صادرات ۱۰.۳ درصد کمتر شده است.

کوچک شود و برای حمایت از بخش‌های مختلف اقتصاد این کشور ۲۵۰ میلیارد کرون تخصیص داده است. از سوی دیگر، رشد اقتصادی دیگر کشور اروپایی یعنی اتریش در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۰ به منفی ۱۰.۴ درصد رسید که این نرخ رشد ۹.۹ درصد کمتر از نرخ رشد ثبت شده در فصل قبل و کمترین رشد فصلی ثبت شده درطول تاریخ معاصر این کشور از زمان ثبت آمارها در سال ۱۹۹۶ بوده است.

در بین بخش‌های مختلف، بیشترین کاهش مربوط به مخارج خانوار با منفی ۱۱.۵ درصد بوده است. در این مدت سرمایه ثابت نیز ۷.۶ درصد کاهش پیدا کرده است. کرونا روی عملکرد تجارت خارجی اتریش نیز تاثیر گذاشته تا جایی‌که در بازه زمانی یادشده میزان واردات نسبت به سه ماهه قبل ۱۴.۴ درصد و میزان صادرات ۱۰.۳ درصد کمتر شده است.

روی خط خبر

ثبت بدترین عملکرد اقتصادی فرانسه

رشد اقتصادی فرانسه به کمترین سطح ثبت‌شده خود رسید. به‌گزارش ایسنا، مرکز آمار فرانسه در گزارشی اعلام کرد در سه ماهه دوم امسال، متوسط رشد اقتصادی این کشور منفی ۱۳.۸ درصد اندازه‌گیری شده که ۰.۴ درصد کمتر از نرخ پیش‌بینی شده قبلی و ۷.۹ درصد کمتر از رشد اقتصادی ثبت‌شده این کشور در سه ماهه قبلی بوده است. بر مبنای سالانه نیز متوسط رشد اقتصادی فرانسه در دوازده ماه منتهی به ژوئن(خرداد و تیر) منفی ۶.۴ درصد اندازه‌گیری شده است.

در بین بخش‌های مختلف، رشد مخارج مصرف‌کننده نسبت به سه ماهه قبل ۱۱.۵ درصد کاهش پیدا کرده است. سرمایه‌گذاری با رشد منفی ۱۰.۳ درصدی نیز دیگر عامل اثرگذار کاهشی روی نرخ رشد بوده است. از سوی دیگر، بهترین عملکرد مربوط به مخارج دولتی با رشد منفی ۹.۸ درصدی بوده است. در حوزه تجارت خارجی نیز عملکرد این کشور کاملا تحت‌تاثیر پیامدهای کرونا قرار گرفته تا جایی که صادرات ۲۵ درصد و واردات ۱۶.۴ درصد کاهش پیدا کرده است.

متوسط نرخ رشد اقتصادی فرانسه در بازه زمانی ۱۹۴۹ تا ۲۰۱۹ میلادی(۱۳۲۸ تا ۱۳۹۸ خورشیدی) معادل ۰.۷۸ درصد بوده است که بالاترین رقم ثبت شده مربوط به سه ماهه سوم سال ۱۹۶۸(۱۳۴۷) با ۸ درصد و پایین‌ترین رشد ثبت شده نیز مربوط به سه ماهه دوم سال ۱۹۶۸ با منفی ۵.۳ درصد بوده است.

انتظار نمی‌رود دست‌کم تا پایان امسال، دومین اقتصاد بزرگ اتحادیه اروپا بتواند احیا شود. پیش از این بانک مرکزی فرانسه در گزارشی از وضعیت اقتصاد این کشور اعلام کرده بود که بازگشت فعالیت‌ها به سطوح پیش از بحران دست‌کم دو سال به طول خواهد انجامید. طبق برآورد انجام شده از سوی این بانک اقتصاد فرانسه پیش از آنکه در سال آینده به رشد ۶.۹ درصدی دست یابد، امسال ۱۰.۳ درصد کوچک خواهد شد که در صورت تحقق حتی از عملکرد اقتصاد این کشور در سال‌های جنگ جهانی دوم نیز بدتر خواهد بود.

رکود اقتصاد استرالیا

اداره آمار استرالیا گزارش داد که اقتصاد این کشور در سه ماهه دوم امسال آب رفته و با سقوط در سه ماهه متوالی رسما وارد رکود شده است. به گزارش مهر، اداره آمار استرالیا گزارش داد که اقتصاد این کشور در سه ماهه دوم امسال آب رفته و با سقوط در ۳ ماه متوالی به‌طور رسمی وارد رکود شده است.

طبق این گزارش در سه ماهه منتهی به ژوئن، اقتصاد استرالیا ۷.۰ درصد آب رفته که این بدترین سقوط اقتصادی سه ماهه در تاریخ این کشور است. این سقوط به‌دنبال افت ۰.۳ درصدی در سه ماهه منتهی به مارس(اسفند) اتفاق می‌افتد تا اقتصاد استرالیا به‌طور رسمی به لحاظ فنی وارد رکود شود.

اقتصاد هند آب رفت

اقتصاد هند در سه ماهه آوریل تا ژوئن(فروردین تا خرداد) با افت شدید هزینه‌کردهای مصرف‌کنندگان و شرکت‌ها تحت‌تاثیر پاندمی کرونا، با بدترین سقوط تاریخ خود روبه‌رو شده و ۲۳.۹ درصد آب رفته است.

به‌گزارش مهر، داده‌های رسمی دولتی نشان داد اقتصاد هند در سه ماهه آوریل تا ژوئن با افت شدید هزینه‌کردهای مصرف‌کنندگان و شرکت‌ها تحت‌تاثیر پاندمی کرونا، با بدترین سقوط تاریخ خود روبه‌رو شده و ۲۳.۹ درصد آب رفته است. این در حالی است که اقتصاد این کشور در ۳ ماهه نخست امسال توانسته بود باوجود کرونا ۳.۱ درصد رشد کند. در سه ماهه دوم سال قبل هم اقتصاد هند با رشد ۵.۲ درصدی همراه شده بود.

اقتصاددانان شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز پیش‌بینی می‌کردند اقتصاد این کشور در سه ماهه دوم ۱۸.۳ درصد آب خواهد رفت. نخست‌وزیر هند، نارندرا مودی، در مه(اردیبهشت) بسته کمک ۲۲۶ میلیارد دلاری این کشور را اعلام کرده بود که شامل توزیع مواد غذایی رایگان در بین مردم می‌شد. داده‌های رسمی نشان داد که بخش تولید هند با سقوط در ۲دوره۳ ماهه متوالی رسما وارد رکود شده است. تولید هند در ۳ ماهه نخست ۱.۴ درصد و در ۳ ماهه دوم ۳۹.۳ درصد آب رفته بود.

یادداشت

نقدینگی می‌تواند مفید باشد

حسین راغفر
اقتصاددان

نخستین گام برای کنترل رشد بی‌محابای نقدینگی، شناخت عوامل بروز این پدیده اقتصادی است. برای مثال، در کشورهای توسعه‌یافته هم این رشد نقدینگی وجود دارد، اما به این دلیل که می‌توانند این حجم از سرمایه را به سمت تولید روانه کنند با مشکلی مواجه نمی‌شوند. به بیان دیگر، رشد نقدینگی در کشورهای پیشرفته نه‌تنها موجب رکود نمی‌شود، بلکه موجبات افزایش میزان تولید را نیز فراهم می‌کند. اما نقدینگی در اقتصادهایی مانند اقتصاد ایران که در حقیقت سیستم دلالی و سفته‌بازی دارند، به جای اینکه به سمت تولید سرازیر شوند، متاسفانه موجب رشد تورم می‌شوند، چراکه این درآمدها در بخش‌های تولیدی که بازدهی کمی دارند، جذب نمی‌شوند و وارد فعالیت‌های سوداگری و سفته‌بازی که بازدهی بالایی در این اقتصادها دارند، می‌شوند. مثال ساده و واضح این حالت، وضعیت امروز بازار سهام در ایران است که درآمدهای بسیار بزرگی را خلق کرد ولی هیچ‌کدام به سمت تولید نرفتند، بلکه بانک‌هایی که زیان انباشته داشتند و دارند، نرخ سهام‌شان به شدت افزایش پیدا کرد ولی مدیران این بانک‌ها به جای اینکه سرمایه‌های حاصله از بورس را وارد بخش تولید کنند (مثلا ارائه تسهیلات به واحدهای تولیدی)، با کمال تاسف می‌بینیم که وارد بازار سکه شده و به گسترش سوداگری و سفته‌بازی در اقتصاد کشور دامن می‌زنند. همین اقدام بانک‌ها موجب افزایش نرخ سکه در کشور شد و طبیعتا این افزایش نرخ روی نرخ سایر کالاها و اقلام نیز تاثیر می‌گذارد و آنها با افزایش نرخ چشمگیری مواجه می‌شوند.

ازسوی دیگر، متاسفانه بانک مرکزی شروع به چاپ اسکناس می‌کند و همین امر نیز موجب ایجاد و گسترش روزافزون دامنه تورم می‌شود. ولی مشکل اصلی روی مسئله نقدینگی نیست، همانطور که پیش‌تر نیز اشاره شد، رشد نقدینگی در سیستم‌های اقتصادی توسعه‌یافته می‌تواند موجب تقویت بخش تولید شود. مثلا در آلمان رشد نقدینگی بیش از دو و نیم برابر کل تولید ناخالص داخلی کشور است ولی رشد تورمی نیز در کار نیست و دلیل این امر نیز ورود سرمایه به بخش تولید است. این چرخه سالم می‌تواند موجب تولید کار و در نهایت تولید ثروت شود که خود به خود رشد تورم را مهار می‌کند و در نتیجه کشور با رشد اقتصادی مواجه می‌شود.

اما با کمال تاسف در اقتصاد رانتی، سوداگرانه و سفته‌بازانه ایران ما شاهد ایجاد تورم به‌دنبال رشد نقدینگی هستیم. در کشور ما این میزان سرمایه به‌جای کمک به واحدهای تولیدی وارد بازار ارز، طلا، مسکن، خودرو و... می‌شود. این حوزه‌ها موجب ایجاد شغل چندانی نمی‌شود و طبیعتا در نهایت با رشد تورم نیز روبه‌رو خواهیم بود. شوربختانه با آن میزان از افزایش، میزان ارزش‌افزوده‌ای که می‌توان در مقابل ورود سرمایه به بخش تولید باشیم روبه‌رو نخواهیم شد و این موارد هر کدام می‌توانند موتور محرک رشد تورم باشند که بسیار آسیب‌زاست.

اما مسئله به اینجا ختم نمی‌شود و ریشه‌ای که این آسیب در سیستم اقتصادی و اجتماعی ما ایجاد می‌کند، بسیار عمیق است. ما پیش از هر اقدامی باید سیستم بانکی و نظام مالیاتی کشور را اصلاح کنیم تا سازمان‌ها و نهادهای نظارتی مالیاتی از فعالان در حوزه‌های سوداگری و سفته‌بازی مالیات‌های سنگینی را دریافت کنند تا به‌طور خودکار چنین اقداماتی از میان برداشته شوند. از سوی دیگر نیز بانک‌ها و دولت می‌توانند منابع حاصل از این‌گونه مالیات‌ها را برای کمک به بخش تولید هزینه کنند تا چرخ تولید در کشور بچرخد. اما اگر این روند ادامه‌دار باشد هیچ نتیجه‌ای جز آسیب‌زدن به بخش تولید کشور نخواهد داشت و پیامدهای بسیار خطرناک و جدی دارد. اما آنچه خطرناک‌تر است، ورود فعالان حوزه تولید به دایره سفته‌بازی است، چراکه با این عملکرد، تولید به‌شدت پرریسک و پرهزینه می‌شود و در عوض خرید و فروش در بازارهای پولی با کمترین ریسک و سود بسیار بالایی همراه است و طبیعتا بسیاری از فعالان بخش تولید در کشور به این سمت جذب می‌شوند.

نکته مهم دیگر مسئله بانک‌هاست، چراکه بانک‌ها منابع خرد مردم را انباشته و از سرمایه‌های فراهم‌شده در بازار ارز و طلا و... استفاده می‌کنند، در حالی که باید این منابع را به سمت بازار تولید هدایت کنند ولی چنین اراده‌ای در بانک‌ها و سیستم بانکداری کشور جریان ندارد. این امر نیز نیازمند وجود یک نظارت بسیار جدی و قوی است که باید از سوی بانک مرکزی بر سیستم بانکداری کشورمان حاکم شود.

آغاز سیاست‌گذاری نوین پولی از سوی بانک مرکزی

رئیس کل بانک مرکزی گفت: اکنون باید از ساختار سنتی سیاست‌گذاری پولی که ۶۰ سال براساس آن فعالیت شده، فاصله بگیریم و برای تحقق این هدف، پژوهشکده نقش موثری می‌تواند ایفا کند . در این راستا، سیاست‌گذاری نوین پولی را آغاز کرده‌ایم و در اندیشه طراحی مسیری قرار داریم که به‌واسطه آن بتوان تورم را کنترل و هدف‌گذاری کرد.

به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی، عبدالناصر همتی در بازدید از پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی، گفت: همه ارکان کشور و بخش‌های اقتصادی گوناگون باید با یکدیگر همگن باشند و پژوهشکده نیز نقش تسهیل‌گری را در القا و عملیاتی‌سازی این مهم ایفا کند.

رئیس شورای پول و اعتبار با اشاره به اینکه دبیرخانه کمیته نقدینگی بر عهده پژوهشکده پولی و بانکی است، گفت: بعد از تأکیدات رهبر معظم انقلاب در سال ۹۷ کمیته نقدینگی دو سال است که در بانک مرکزی شکل گرفته و در این مدت بحث‌ها و پیشنهادات مهمی داشته است. این کمیته توانسته منشأ فعالیت‌ها و سیاست‌گذاری‌های مطلوبی باشد و همچنین مسئولیت پژوهش، بررسی و آماده‌سازی دستور کارهای شورای فقهی نیز به پژوهشکده محول شده است.

همتی یادآورشد: باید از ظرفیت پژوهشکده پولی و بانکی برای تبیین ارتباط میان بازارهای مالی بهره گرفت که این امر می‌تواند با همکاری پژوهشی میان بازارهای سرمایه، بیمه و پولی با پیشتازی پژوهشکده پولی و بانکی محقق شود.

صمت نظر کارشناسان درباره کنترل رشد نقدینگی را بررسی کرد

یک ادعای پر حاشیه

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

همتی بر این نکته تاکید دارد که ایران تاکنون برای پر کردن حفره‌های بودجه دست به استقراض از بانک مرکزی نزده، این در حالی است که برخی کارشناسان و اقتصاددانان معتقدند این مدعا درست نیست و بانک مرکزی اجباراً اقدام به چاپ اسکناس کرده است

برخی کارشناسان بر این باورند که اقتصاد ایران به سمت ابرتورم و انفجار نقدینگی می‌رود ولی بانک مرکزی این ادعا را رد کرده و معتقد است رشد نقدینگی را کنترل کرده است. چند روز قبل، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی از آنچه کنترل میزان رشد نقدینگی خواند، ابراز خوشحالی کرد و گفت؛ در ۵ ماه نخست سال ۹۹ فقط ۱۲درصد رشد نقدینگی داشته‌ایم.

این سخنان رئیس بانک مرکزی در حالی مطرح شد که بارها و بارها کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی از بروز و ظهور پدیده ابرتورم ابراز نگرانی کرده و حتی برخی از اقتصاددانان لفظ «انفجار» را برای رشد نقدینگی به‌کار برده بودند. با توجه به شرایط کنونی اقتصاد ایران به نظر می‌رسد بانک مرکزی درصدد تغییر قواعد بازی است و می‌خواهد سیگنال‌های امیدوارکننده‌ای به جامعه ارسال کند. اما اگر تنها به آمار و ارقام رشد نقدینگی در ۲۰سال اخیر بنگریم، درمی‌یابیم که چنین رشدی (۱۲درصد در ۵ماه نخست سال) تنها یک‌بار و آن هم در سال ۸۵ تکرار شده است. به بیان دیگر می‌توان گفت که امسال شاهد رکوردزنی در رشد نقدینگی در اقتصاد ایران هستیم و چندان جای خرسندی باقی نمی‌ماند.

کسری بودجه و چاپ پول

طبق گفته‌های رئیس کل بانک مرکزی، دولت برای جبران کسری بودجه ۹۹ دست به دامان این نهاد مستقل اقتصادی نشده است اما آنچه برای ناظران پرسش ایجاد کرده، دلیل این افزایش چشمگیر نقدینگی در نیمه نخست امسال است، چرا که معمولا زمانی رشد پایه پولی از حد میانه خارج می‌شود که دولت‌ها برای جبران کسری بودجه، بانک مرکزی را وادار به چاپ اسکناس می‌کنند.

در همین حال، سیدمحمد طبیبیان، اقتصاددان برجسته ایرانی چند روز قبل و در واکنش به اظهارات عبدالناصر همتی درباره موفقیت بانک مرکزی در امر کنترل رشد نقدینگی در صفحه تلگرامی خود نوشت: «اما از یک مدیر که باید براساس شأن علمی و تجربی بر مسندی نشسته باشد انتظار نمی‌رود شیوه‌ای را پی بگیرد که تنها ابزارش سرزنش خارجی‌ها و متهم کردن منتقدان داخلی به همکاری با خارجی است و این شیوه هم صرفا برای ترساندن و بستن زبان‌ها به‌کار می‌رود و نتیجه مثبتی ندارد»

انفجار نه، اما نگرانیم!

کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگویی که با صمت داشت با وجود رد بحث انفجار نقدینگی در ایران، این میزان بالای رشد نقدینگی را نگران‌کننده خواند و گفت: انفجار واژه بسیار سنگینی است، می‌توان گفت که رشد نقدینگی در این ۵ ماه و در مقایسه با سال‌های قبل بیشتر بوده و نگران‌کننده نیز هست، اما استفاده از لفظ انفجار مناسبتی با این وضعیت ندارد و برای شرایط کنونی اقتصاد ایران تعبیر غیرواقع‌بینانه و تندی است.

این استاد اقتصاد در ادامه و خطاب به مسئولان بانک مرکزی اظهارکرد: بانک مرکزی باید تا جایی که امکان دارد از افزایش میزان نقدینگی بپرهیزد و از ادامه این روند جلوگیری کند. بانک مرکزی وظیفه عوامل منجر به افزایش نقدینگی را شناسایی و خنثی کند تا این روند نگران‌کننده بیش از این ادامه پیدا نکند.

نگاه مجلس

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگویی که در برنامه دست‌خط با سیمای ملی داشت با تاکید بر لزوم کنترل رشد نقدینگی گفت: ریشه نقدینگی در استقراض دولت از بانک مرکزی و افزایش پایه پولی است. بسیاری از عوامل موثر در اینجا باید به‌عنوان پایه تصمیم‌گیری شود ولی در حال حاضر که به هر دلیل دچار این مشکلات هستیم که همزمان با آن باید بتوانیم عوامل را در کشور مدیریت کنیم، قطعا باید نظارت را در این بخش داشته باشیم که هدایت نقدینگی به سمت بازار سرمایه کشور یک اولویت و ضرورت برای اقتصاد ایران است.

دو نگاه متفاوت درباره استقراض

همتی بر این نکته تاکید دارد که ایران تاکنون برای پر کردن حفره‌های بودجه دست به استقراض از بانک مرکزی نزده، این در حالی است که برخی کارشناسان و اقتصاددانان معتقدند این مدعا درست نیست و بانک مرکزی اجباراً اقدام به چاپ اسکناس کرده است.

ندری نیز در همین باره به خبرنگار صمت گفت: وقتی شما از منابع صندوق توسعه ملی برای تامین کسری بودجه استفاده می‌کنید و در حالی که منابع این صندوق اصلا در دسترس نیست، میزان اسمی منابع اختصاص یافته روی ترازنامه بانک مرکزی می‌نشیند و به‌عنوان دارایی این مجموعه به‌شمار می‌رود. از سویی هم، ریال در اختیار دولت قرار می‌دهد، اما به‌دلیل عدم‌توانایی در فروش ذخایر ارزی در بازار دولت مجبور به انتشار ریال برای جبران کسری بودجه می‌شود، اما در جمع‌آوری آن به مشکل برمی‌خورد.وی در ادامه افزود: این رشد پایه پولی عمدتا به بحث تامین کسری بودجه دولت مربوط می‌شود، چراکه بخش قابل‌ملاحظه‌ای از درآمدهای دولت در ازای ذخایر و منابع صندوق توسعه ملی بوده که مسدود هستند و امکان استفاده از آن وجود ندارد. البته اگر بانک مرکزی می‌توانست این منابع ارزی را در بازار بفروشد، طبعا رشد نقدینگی هم کمتر از این مقدار بود. این اقتصاددان با اشاره بر موضوع تحریم‌ها و مسدود شدن ذخایر ارزی ایران، تحلیل خود را اینچنین تشریح کرد: متاسفانه تحریم‌ها موجب مسدود شدن این ذخایر شده و از جهتی نیز روی ترازنامه بانک مرکزی هم نشسته است، در نتیجه زمانی که این اعداد و ارقام در ریال ضرب می‌شود ما شاهد انبساط شدید پایه پولی یا نقدینگی می‌شویم، که اکنون نیز دچار این مسئله هستیم. در حقیقت بخش بزرگی از این رشد نقدینگی مربوط به همین مسئله است.

ارجحیت دیدگاه آکادمیک

مرتضی سامتی، استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان در گفت‌وگویی که با خبرگزاری کار ایران (ایلنا) داشت با دفاع از موضع انتقادی نسبت به بانک مرکزی عنوان کرد: به‌طور حتم، دیدگاه افرادی مثل دکتر طبیبیان همیشه به حقیقت نزدیک است، چون نسبت به سیاست‌مداران برتری دارد. مطمئنا اگر آقای همتی به‌عنوان یک عضو هیات علمی دانشگاه به مسئله نگاه می‌کرد با این موضوع هم‌دیدگاه می‌شد، چون وقتی از موقعیت سیاسی به این موضوع نگریسته می‌شود باید در قالب همان سیاست‌ها حرکت کرد. این استاد دانشگاه اقتصاد در ادامه افزود: دولت کنونی که کسری بودجه بالایی دارد به‌دنبال جبران آن از طریق رشد پایه پولی است و چون یک سال از فعالیت آن باقی مانده، این‌گونه فکر می‌کند که اگر ابرتورم هم باشد زیاد دولت فعلی را تحت‌تأثیر قرار نخواهد داد. اما نگاه طبیبیان نگاه گذشته، حال و آینده است، چون در گذشته رشد پایه پولی باعث تورم‌های بالایی شده است. در می‌توان گفت که دیدگاه من هم با دیدگاه آقای طبیبیان هم‌راستا است.

احتمال بروز ابرتورم

سامتی در پایان و با تاکید بر جدی گرفتن احتمال بروز پدیده ابرتورم گفت: باید توجه داشت زمانی که ما ۴۰ هزار تا ۱۰۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داشته‌ایم، تقریبا تورم ۳۰ تا ۵۰ درصدی به کشور تحمیل می‌شد و حالا اگر قرار باشد ۲۰۰ هزار میلیارد تومان تأمین منابع انجام شود، ابرتورم هم روی خواهد داد.

دلیل رشد نقدینگی

این واقعیتی انکار ناپذیر است که از اوایل سال ۱۳۹۷ کشور تحت شدیدترین تحریم‌های ظالمانه امریکا قرار داشته و از اواخر سال ۱۳۹۸ نیز شیوع کرونا شرایط اقتصادی را دشوارتر کرده است. تحریم‌هایی که با هدف فروپاشی اقتصاد کشور اعمال شده بود، منجر به کاهش شدید درآمدهای نفتی کشور شده و دسترسی به درآمدهای ارزی را با مشکلات عدیده‌ای مواجه کرده است. در این شرایط، تامین بخشی از کسری بودجه دولت از مسیر منابع ارزی صندوق توسعه ملی با توجه به در دسترس نبودن این ارزها برای بانک مرکزی و انباشت در ترازنامه این نهاد، منجر به افزایش پایه پولی شده که طبیعتا اثر خود را بر سایر متغیرهای پولی مانند نقدینگی نیز نشان می‌دهد.

سخن آخر

به نظر می‌رسد مسئولان اقتصادی دولت و به‌تبع آن بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز امید زیادی به انتخابات آینده در ایالات متحده امریکا دارند و درحال‌حاضر تلاش می‌کنند این چند هفته باقیمانده را با ایجاد موج‌های مثبت اجتماعی مدیریت کنند تا پس از انتخابات بتوانند با دولت دموکرات امریکا بر سر رفع تحریم‌های یک‌جانبه این کشور به توافقاتی برسند. البته چنین امری طبیعتا ثمرات مثبت و سازنده خواهد داشت اما نباید فراموش کرد که در عصر رسانه و شبکه‌های اجتماعی نمی‌توان آمار و ارقام را تفسیربه‌رای کرد و انتظار داشت مردم نیز همان‌گونه که ما می‌پسندیم، فکر کنند! از همین رو ناظران معتقدند بهتر است دولت و مسئولان اقتصادی کشور صادقانه شرایط حاکم بر اقتصاد ایران را برای مردم تشریح کنند تا ملت بتواند چشم‌انداز روشن‌تری نسبت به آینده معیشتی خود داشته باشد.

سیدمحمد طبیبیان

کامران ندری

محمدرضا پورابراهیمی

مرتضی سامتی

گزارش پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی

بررسی آمارهای مربوط به رشد نقدینگی در ایران در سال‌های ۹۸- ۱۳۷۹ نشان می‌دهد میانگین رشد نقدینگی در این دوره ۲۷.۶ درصد و میانگین دو ساله نیز ۲۷.۲ درصد بوده است.

به‌گزارش پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی، براساس آمارهای منتشرشده از درصد رشد نقدینگی ایران ۹۸- ۱۳۷۹، میانگین رشد نقدینگی در ایران در دو دهه گذشته رقمی معادل ۲۷.۶ درصد بوده است. در سال ۱۳۷۹ رشد نقدینگی ایران ۲۹.۳ درصد بود و در پایان سال ۱۳۹۸ نیز به رقم ۳۱.۳ درصد رسید.

براساس این بررسی، در سال ۱۳۸۵ با رشد ۳۹.۲ درصدی بیشترین و در سال ۱۳۸۷ با رشد ۱۵.۹ درصدی کمترین میزان رشد نقدینگی در ۲۰ ساله گذشته ایران به ثبت رسیده است. میانگین دو ساله درصد رشد نقدینگی ایران (سال‌های ۹۸- ۱۳۹۷) نیز ۲۷.۲ درصد اعلام شد. براساس این گزارش، در سال ۱۳۸۰ رشد نقدینگی ۲۸.۸ درصد و یک دهه بعد یعنی در سال ۱۳۹۰ نیز ۲۰.۱ درصد بود و در ۱۰ سال افت ۸.۷ درصدی داشته، ضمن اینکه وضعیت در سال ۱۴۰۰ رشد نقدینگی در چه شرایطی قرار خواهد گرفت، نیازمند زمان است.

باجه خبر

رونمایی از بسته اعتباری بانک توسعه تعاون

بانک توسعه تعاون در راستای تحقق شعار جهش تولید، همزمان با گرامیداشت هفته تعاون به‌عنوان تنها بانک تخصصی در این بخش از «بسته اعتباری فرصت ناب تعاون » رونمایی کرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی بانک توسعه تعاون، تسهیلات موضوع «بسته اعتباری فرصت ناب تعاون» که با اولویت حمایت از شرکت‌های تعاونی مورد تصویب هیات مدیره بانک توسعه تعاون قرار گرفته، حداکثر تا ۱۰۰ میلیارد ریال و فرصت ویژه ۴ ماهه تنفس در بازپرداخت طراحی‌شده که براساس هدف‌گذاری پرداخت تسهیلات موثر ازسوی این بانک به بخش‌های گوناگون تعاون اعم از تولیدی و خدماتی و نیز اصناف و بنگاه‌های اقتصادی خارج از بخش تعاون با اولویت اشتغالزایی در اقتصاد ملی پرداخت خواهد شد. نرخ این تسهیلات با نگاه حمایتی از بخش تعاون، ۱۵ تا حداکثر ۱۶ درصد برای تعاونگران و ۱۷ تا حداکثر ۱۸ درصد برای سایر فعالان اقتصادی، براساس عقد مرابحه، پیش‌بینی‌شده که دوره بازپرداخت آن حداکثر ۲۴ ماه شامل ۴ ماه تنفس خواهد بود.

بانک آینده و مردم، مالک ایران‌مال

مجتمع چندمنظوره، تجاری، تفریحی، گردشی، ورزشی، خدماتی و فرهنگی ایران‌مال براساس اسناد، به‌طور کامل، متعلق به بانک آینده است و هیچ فرد حقیقی و حقوقی دیگری در آن سهیم نیست.

به گزارش روابط‌عمومی و بازارافزایی بانک آینده، خبر «انتقال مالکیت ایران‌مال به بانک آینده برای تسویه بدهی علی انصاری با تصویب شورای پول و اعتبار» کذب و جعلی است. احداث پروژه بازار بزرگ ایران (ایران‌مال)، از شروع به کار بانک تات در پایان سال ۱۳۸۸ و آغاز سال ۱۳۸۹ سر گرفته، پس از آن، طی فرآیند ادغام و تأسیس بانک آینده و انتقال دارایی‌ها و بدهی‌ها، به بانک آینده منتقل شده است. بانک آینده ضمن انتشار این بیان، حق پیگیری حقوقی و قانونی به‌منظور صیانت از منافع سهامداران، سپرده‌گذاران، مشتریان و ذی‌نفعان خود را محفوظ می‌دارد.

تسهیلات رفع احتیاجات ضروری بانک ملی

بانک ملی ایران در۵ ماه نخست سال بیش از ۱۲ هزار مورد تسهیلات قرض‌الحسنه رفع احتیاجات ضروری از محل منابع قرض‌الحسنه خود پرداخت کرده است. به گزارش روابط‌عمومی بانک ملی ایران، تسهیلات قرض‌الحسنه رفع احتیاجات ضروری عموما برای تامین هزینه درمانی، کمک هزینه تحصیلی، تعمیر و تأمین مسکن و... با کارمزد ۴ درصد به متقاضیان پرداخت می‌شود. این بانک با هدف تقویت سنت پسندیده قرض‌الحسنه و همچنین رفع احتیاجات ضروری مشتریان، در مدت یادشده افزون بر ۵۵۰ میلیارد و ۷۷۵ میلیون ریال از این تسهیلات در ۱۲هزار و ۲۴۴ مورد اعطا کرده است.

بازار سرمایه از مداخلات سیاسی در امان بماند

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: امیدوارم اجازه بدهند بازار سرمایه همچنان به‌طور حرفه‌ای اداره شود، از مداخلات سیاسی در امان بماند و عده‌ای کم‌لطفی نکنند و برای بهره‌برداری‌های سیاسی، به اظهارنظرهایی اقدام نکنند که این بازار را دچار خدشه و آسیب کند.

به‌گزارش روابط‌عمومی بانک صادرات ایران، فرهاد دژپسند که در مراسم آغاز شصت و نهمین سال فعالیت و رونمایی از سامانه شعب مجازی سپهر «شمس» و ۴ طرح جدید اعتباری بانک صادرات سخن می‌گفت با بیان اینکه بانکداری دیجیتال یک گام عقب‌تر از بانکداری هوشمند است، افزود: خواسته وزارت امور اقتصادی و دارایی در این مرحله، بانکداری دیجیتال است. باید منابع مورد نیاز برای دستیابی به این هدف براساس مصارف بانک تقویت شده و در مجاری درست خود مصرف شود.

دژپسند با تاکید بر اینکه امروز بازار سرمایه یک نقش کلیدی برای تامین مالی دارد، اظهارکرد: امیدوارم اجازه بدهند بازار سرمایه همچنان به‌طور حرفه‌ای اداره شود، از مداخلات سیاسی در امان بماند و عده‌ای کم‌لطفی نکنند و برای بهره‌برداری‌های سیاسی، به اظهارنظرهایی اقدام نکنند که این بازار را دچار خدشه و آسیب کند.

وزیر اقتصاد نقش دولت و سازمان بورس در بازار سرمایه را نظارتی دانست و ادامه داد: جنس بازار سرمایه به گونه‌ای است که باید مداخله دولت به حداقل برسد. این بازار MARKET BASE است، بنابراین باید حرفه‌ای اداره شود.

صمت پیشنهاد بورسی یک نماینده مجلس به دولت را بررسی می‌کند

یک طرح و هزار سوال

گروه بورس
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

از زمانی که بازار سرمایه روند ریزشی خود را آغاز کرده تا به حال، پیشنهادات و طرح‌های مختلفی از مراجع کارشناسی برای حل مشکل بورس ارائه‌شده که برخی از آنها در رسانه‌ها نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. چند روز قبل، نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در حساب شخصی خود در شبکه‌های اجتماعی پیشنهادی را مطرح کرد که مورد بحث واقع شد.

سیداحسان خاندوزی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی و نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم در شبکه‌های اجتماعی راهکاری را پیشنهاد داد تا با اجرای آن از خروج سهامداران از بازار سرمایه جلوگیری شود.

نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس در حساب شخصی خود نوشت؛ « یک چتر برای تبدیل سقوط آزاد به فرود آرام که سازمان و شورای بورس اختیار قانونی تصویب آن دارند: ۸۰ درصد درآمدهای سازمان بورس از ابتدای سال ۱۳۹۹ در صندوق تثبیت بازار، سپرده‌گذاری شود.»

چتری برای روزهای بارانی بورس!

سیداحسان خاندوزی، نماینده مجلس شورای اسلامی و نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم در گفت‌وگویی که با صمت داشت، جزئیات طرح پیشنهادی خود را اینچنین توضیح داد: یکی از مصائب سیاست‌گذاری اقتصادی در ایران این است که سیاست‌گذار نسبت درستی با بازار ندارد و فاقد اندیشه منقح و روشنی درباره نحوه مداخلات بهینه دولت در سازکار بازار است. همین بحث فقدان رویکرد شفاف موجب این می‌شود سیاست‌گذار در مواقع گوناگون تدابیر متناقضی را اتخاذ کند که با رویه‌های پیشین خودش ناسازگار است. همچنین سیاست‌گذاران در بخش‌های گوناگون اقتصادی اعم از پولی، بودجه‌ای، ارزی و... هرکدام در مسیری حرکت می‌کنند که همگرایی لازم را با یکدیگر ندارد، از همین‌رو شاهد نوعی واگرایی در خروجی سیاست‌های اقتصادی کشور هستیم و ثمره آن را در بی‌نظمی‌ها و تلاطم‌های اقتصاد ایران مشاهده می‌کنیم.

مدیریت بازار سرمایه نیز از این قاعده مستثنا نیست و متاسفانه نوعی بازارگرایی افراطی از یک سو و نوعی دولت‌گرایی افراطی هم از سوی دیگر مشاهده می‌شود که با کمال تاسف حتی عامل ایجاد یک تعادل در بازار بورس کشور نیز نشده است.

خاندوزی در ادامه با تاکید بر لزوم مدیریت عقلانی و متعادل‌سازی بازار سرمایه عنوان کرد: پیشنهادی که عنوان‌شد مبتنی بر این دیدگاه است که بازارها حتما نیازمند مراقبت و مداخلات هوشمندانه و غیرانتی دولت‌ها هستند. در غیر این صورت اگر بازارها را به حال خودشان رها کنید با مجموعه‌ای از بحران‌ها، حباب‌ها و تلاطم در اقتصاد کلان روبه‌رو خواهیم شد، گرچه مدافعان مکتب لیبرالیسم اقتصادی معتقدند بازار را باید به حال خود رها کرد اما تجربه سایر کشورها چیز دیگری به ما می‌گوید.

وی در ادامه به صمت گفت: با چنین رویکردی دولت‌ها باید در مقاطعی که بازار میل به جهش‌های کور دارد تدابیری به کار بندند که بتوان این واکنش‌های هیجانی کور را تعدیل کرد. حال باید نهادهایی نیز تعبیه شده باشد که در شرایط اینچنینی به کمک بازار سهام بیایند.

این نهادها روی کاغذ و در قوانین مصوب کشور ما وجود دارند اما متاسفانه به جهت قصور آشکار دولت‌ها درباره بازار بورس این قوانین مغفول واقع شده‌اند. این طرح (ایجاد صندوق تثبیت بازار) برای نخستین‌بار در سال ۱۳۹۴ مطرح‌شده بود که بخشی از درآمدهای این بازار در این صندوق ذخیره شود ولی در این زمینه کوتاهی انجام‌شده است. همانطور که شاهد بودیم هم در روزهای رشد ناگهانی بازار سرمایه و هم در دوره سقوط آزاد اخیر هیچ‌کدام از این نهادها توانایی اثرگذاری و ایفای نقش خود در جهت تعدیل بازار را نداشتند.

غفلت دولت

نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره بر غفلت دولت از روش‌های درست مدیریتی بورس عنوان کرد: دلیل این امر نیز جدی نگرفتن تدابیری از این دست است که موجب می‌شود شورای‌عالی بورس و وزارت امور اقتصاد و دارایی در روزهای بارانی بورس دست به دامان بازیگران حقوقی شوند که به شکل کاملا دستوری و غیرنظام‌یافته‌ای بازار را از سقوط آزاد نجات دهند. وی در ادامه افزود: حال اگر بخشی از درآمدهایی که از این راه به‌دست آمده صرف بهینه‌سازی بازار شود دقیقا مشابه این است که بخشی از درآمدهای عوارضی‌های کشور صرف کاستن از موقعیت‌های خطرآفرین در جاده‌های کشور شود و سرعت‌گیرهایی در بازار سهام تعبیه و باعث شود فعالان بازار در شرایط هیجانی رفتار متعادل‌تری را ابراز کنند. بخش قابل‌توجهی از سازمان بورس و اوراق بهادار نیز باید صرف آگاهی‌بخشی و افزایش سواد مالی در بین نوسهامدارانی می‌شد که در ۸ ماه گذشته وارد بازار سرمایه شده بودند، اما اغلب آنها فاقد سطح سواد و تحلیل لازم برای فعالیت در بازار سرمایه بودند.

تلاطم‌های ناشی از رها کردن بازار

خاندوزی با انتقاد از سیاست‌های اقتصادی بازار آزاد به خبرنگار صمت ابرازکرد: وقتی ما گمان کنیم بازار رها و یله فی‌النفسه می‌تواند اقتصاد را به تعادل برساند، همین شریط پیش خواهد آمد. متاسفانه به نظر می‌رسد این دیدگاه رهاسازی بازار در بین برخی اقتصاددانان معتقد به بازار آزاد نیز جریان دارد اما نباید فراموش کرد که به‌دلیل اجرای همین سیاست‌ها بوده که شاهد تلاطم‌های اخیر در حوزه اقتصاد کشور بوده‌ایم. این نماینده مجلس انگیزه‌های سوداگرانه را یکی از عوامل تلاطم در بازار دانسته و افزود: متاسفانه درحال‌حاضر شاهد آن هستیم که حتی کانال‌های تلگرامی فاقد مسئولیت و با انگیزه‌های سوداگرانه رهبری بازار را در بخشی از موقعیت‌ها به‌دست گرفته‌اند.

خاندوزی در پایان با تاکید بر لزوم آموزش اصولی به تازه‌واردان بورسی به صمت گفت: به نظر می‌رسد ایجاد نهادهایی مانند صندوق تثبیت بازار و فرهنگ‌سازی در بین سهامداران و آموزش درست آنها می‌تواند به متعادل‌سازی بازار منجر شود. البته در این بین نباید از بهبودبخشی جنبه‌های سخت افزاری بازار سرمایه نیز غافل شد، برای مثال، هسته معاملات باید مورد تقویت واقع شود که با کمال تاسف شاهد مغفول ماندن این بخش از بازار در سال‌های گذشته نیز بوده‌ایم. پیشنهاد من این است که به جای مداخله دستوری ازسوی حقوقی‌ها یا بانک‌ها (به جهت خرید) در روزهای بارانی، از چنین مواردی برای تثبیت بازار و از این تهدید به‌عنوان فرصتی برای اصلاح نهادسازی در بازار سرمایه بهره برده شود.

> ایجاد نهادهایی مانند صندوق تثبیت بازار و فرهنگ‌سازی در بین سهامداران و آموزش درست آنها می‌تواند به متعادل‌سازی بازار منجر شود

توجه به روح رقابتی بازار

یک کارشناس بازار سرمایه در همین زمینه به صمت گفت: این پیشنهادی است که در حقیقت قصد دارد از خروج سهامداران از بازار سرمایه جلوگیری کند اما باید توجه داشت که این مسئله کلیت و کارآیی بازار بورس را هم زیر سوال خواهد برد.

یوسف کاووسی با انتقاد از پیشنهاد این نماینده مجلس گفت: بازار سهام در ذات خود، بازار سود و زیان است و این یک امر طبیعی به‌شمار می‌رود. شما نمی‌توانید بگویید که ما یک چتر درست می‌کنیم تا از سقوط بازار جلوگیری کنیم. این اقدام درست و منطقی نیست. این در حالی است که دولت روی این درآمدها حساب باز کرده و حتی بابت کارمزدهایی که گرفته می‌شود، برنامه‌ریزی شده است.

کاووسی با تاکید بر اهمیت تامین منابع این صندوق عنوان کرد: مسئله دیگر این است که چه کسی قرار است این هزینه را متقبل شود؟ آیا سازمان بورس خواهد پذیرفت؟ به نظر من اول باید مشخص شود که این هزینه از جیب چه کسی پرداخت می‌شود؟

این تحلیلگر بازار سرمایه در همین زمینه به صمت گفت: این پیشنهادی است که در حقیقت قصد دارد از خروج سهامداران از بازار سرمایه جلوگیری کند اما باید توجه داشت که این مسئله کلیت و کارآیی بازار بورس را هم زیر سوال خواهد برد.

یوسف کاووسی با انتقاد از پیشنهاد این نماینده مجلس گفت: بازار سهام در ذات خود، بازار سود و زیان است و این یک امر طبیعی به‌شمار می‌رود. شما نمی‌توانید بگویید که ما یک چتر درست می‌کنیم تا از سقوط بازار جلوگیری کنیم. این اقدام درست و منطقی نیست. این در حالی است که دولت روی این درآمدها حساب باز کرده و حتی بابت کارمزدهایی که گرفته می‌شود، برنامه‌ریزی شده است.

کاووسی با تاکید بر اهمیت تامین منابع این صندوق عنوان کرد: مسئله دیگر این است که چه کسی قرار است این هزینه را متقبل شود؟ آیا سازمان بورس خواهد پذیرفت؟ به نظر من اول باید مشخص شود که این هزینه از جیب چه کسی پرداخت می‌شود؟

این تحلیلگر بازار سرمایه با طرح سوالاتی از نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، اظهارکرد: برای مثال ما در بانک‌های کشور صندوق ضمانت سپرده‌ها را داریم که در این صندوق‌ها درصدی از هزینه‌ها را برای روز مبادا که ممکن است بانک ورشکست شود اختصاص می‌دهند تا پشتوانه‌ای برای مجموعه آن بانک باشد. حال باتوجه به این توضیحات آیا ایشان انتظار دارند شرکت‌ها هزینه‌های مربوط را پرداخت کنند تا سازمان بورس ضرر نباشد؟ من بعید می‌دانم آنها زیر بار چنین طرحی بروند.

وی با تاکید بر نیاز دولت به درآمدهای حاصل از این بازار گفت: باید در نظر داشت که درآمد سازمان بورس از یک سری آیتم‌هایی پیروی می‌کند که درآمدهای مالیاتی و کارمزدی دولت نیز در آنها گنجانده شده است و باید توجه داشت که همه این موارد به خزانه دولت واریز می‌شوند. آیا دولت می‌پذیرد هزینه چنین طرحی را از این محل پرداخت کند؟

شفافیت قربانی می‌شود؟

کاووسی درباره لزوم شفاف بودن بازار افزود: حالا فرض بگیریم دولت زیر بار این طرح هم رفت و آن را پذیرفت، خب چه ضوابطی در این امر جریان خواهد داشت؟ مثلا شرکت‌هایی که دچار زیان شده‌اند این مبالغ را دریافت خواهند کرد؟ آیا بررسی شده که شرکت‌های زیاندهی که وارد بازار شده‌اند و اصلا وجود خارجی ندارند و سهام‌شان رشد کرده و اکنون با ریزش مواجهند، تکلیف‌شان چیست. آیا این دست شرکت‌ها نیز از این طرح سهمی خواهند برد؟ آیا این طرح باعث گسترده شدن دامنه فساد به بازار سرمایه نخواهد شد؟ اصلا این مسائل پیش‌بینی شده است؟ پیش از هر اقدامی باید بررسی شود که چه ضوابط نظارتی وجود دارد تا از ورود بی‌حساب و کتاب این شرکت‌ها به بازار بورس تهران جلوگیری شود.

این تحلیلگر بازار بورس در ادامه به صمت اظهارکرد: متاسفانه سهام این شرکت‌ها در روزهای نخست ورودشان به بازار به طرز عجیبی رشد می‌کرد اما حالا به‌تدریج ارزش واقعی آنها مشخص می‌شود و می‌بینیم که به ناگاه ارزش سهام این مجموعه‌هایی که اصلا وجود خارجی ندارند ریزش داشته و بسیاری از سهامداران را با مشکلات جدی روبه‌رو کرده است. خب حالا اگر چنین طرحی اجرایی شود چه تفاوتی بین شرکت‌های معظمی که صورت‌های مالی دقیق و شفافی دارند با آن دسته شرکت‌های غیرواقعی و تماما زیانده خواهد بود؟

شرکت‌هایی که وجود خارجی ندارند

کاووسی در این زمینه عنوان کرد: چرا باید شرایط را طوری طراحی کنیم که برای چنین شرکت‌هایی که از اساس وجود ندارند یا کلا بازدهی ندارند تسهیلاتی وجود داشته باشد در حالی‌که شرکت‌هایی که خرید و فروش سهام‌شان کاملا شفاف است و حتی بازار صادراتی دارند از چنین امکاناتی برخوردار نخواهند بود؟ حالا که هر دو دسته از این شرکت‌ها با ریزش شاخص مواجه شده‌اند با چه متر و معیاری قرار است برای جبران زیان آنها منابع را تقسیم کنند؟ منطقی نیست که هر دو گروه (شرکت‌های بزرگ و پربازده در برابر شرکت‌های غیرواقعی یا زیانده) به یک میزان از این منابع بهره‌مند شوند.

وی در ادامه به خبرنگار صمت می‌گوید: باید توجه داشت که نقاط تاریک زیادی در این طرح پیشنهادی وجود دارد که نیاز به شفاف‌سازی دارند. البته ما با چنین طرح‌هایی که برای عوام‌فریبی مطرح می‌شوند، بیگانه نیستیم. مردم باید توجه داشته باشند که بازار سهام یک بازار رقابتی است و ضرر و زیان در آن طبیعی و اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. ابدا نمی‌توان به مردم قول سوددهی حتمی را در بازار سرمایه داد چراکه رسیدن به بازدهی پیش از هر چیزی نیاز به آشنایی با بازار را دارد و باید در این جهت پیش برویم وگرنه قطعا شاهد خروج روزافزون سرمایه‌گذاران از این حوزه خواهیم بود. پیش از هر اقدامی باید جزئیات این طرح پیشنهادی روشن شود، سپس می‌توان آن را در عرصه عمومی مطرح کرد. این مسئله فعلا یک کلی‌گویی ناپخته است که متاسفانه مشابه آن در چند ماه گذشته از تریبون مجلس بارها شنیده شده و بیشتر جنبه پوپولیستی دارد.

> ما با طرح‌هایی که برای عوام‌فریبی مطرح می‌شوند، بیگانه نیستیم. مردم باید توجه داشته باشند که بازار سهام یک بازار رقابتی است و ضرر و زیان در آن طبیعی است

سخن آخر

طرح پیشنهادی خاندوزی موجب اظهارنظرهای گوناگونی از سوی کاربران شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی و فعالان بازار سرمایه شده است که غالبا این طرح را غیرعملی دانسته‌اند. برخی کارشناسان نیز معتقدند اگر چنین برنامه‌ای در بورس پیاده شود به‌دلیل مغایرت با اصول بازار، از سوی سهامداران و شرکت‌های ارائه‌کننده سهام پذیرفته نخواهد شد. برخی دیگر نیز با چنین طرحی موافقت نسبی دارند و اجرای آن را در جهت اعتمادسازی و تثبیت حضور سرمایه‌های خرد در بازار سرمایه می‌دانند.

بسیاری از کارشناسان بر این باورند با توجه به شرایط کنونی بازار سرمایه و تداوم رفتارهای هیجانی تازه‌واردان و حتی برخی از حقوقی‌ها، همچنان باید انتظار اصلاح شاخص کل بورس را داشته باشیم. با نظر بر این دست تحلیل‌ها به نظر می‌رسد تالار شیشه‌ای بورس تهران احتیاج به یک اقدام جدی و حمایتی از سوی مسئولان امر دارد تا در جهت شفاف‌سازی چشم‌انداز بازار اقدام شود. چنین عملی می‌تواند تکلیف بسیاری از فعالان بازار را با تتمه سرمایه خود روشن کند. البته روشن شدن چشم‌انداز بورس به خیل عظیمی از سرمایه‌های خرد و کلانی که پشت دروازه‌های بازار سهام ایستاده‌اند نیز قدرت تصمیم‌گیری نهایی را بدهد و این بخش از مردم را از دودلی و تردید خارج کند.

یادداشت

قول‌های بی‌اعتبار

فرهاد اسماعیل‌زاده
کارشناس بازار سرمایه

هر یک از ما به‌عنوان فعال بازار سرمایه در مدت زمان فعالیت در این عرصه، خواه ناخواه با برخی قوانین و اجراییات آشنا می‌شویم. به‌عنوان مثال، توقف نماد یک سهم. براساس موارد قانونی دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران، نوسان نرخ یک سهم ممکن است منجر به توقف نماد شود. اگر سهام شرکتی در ۱۵ روز کاری بیش از ۵۰ درصد نوسان (مثبت یا منفی) داشته باشد، نماد متوقف و ناشر موظف است که کنفرانس اطلاع‌رسانی برگزار کند. پس از آن، نماد معاملاتی حداکثر ۲ روز کاری بعد با محدودیت دامنه نوسان بازگشایی می‌شود. گفتنی است که این نوسان فقط شامل حال نوسان به سمت بالا نبوده و درباره نوسان به سمت پایین نیز صدق می‌کند.

و اما سوال این است: خروجی چنین کنفرانس‌های به اصطلاح شفاف‌سازی چیست؟ نتیجه این کنفرانس‌ها اکثرا تکذیب صحبت‌های فضای مجازی است. این تکذیب‌ها بازار را با روند معکوس مواجه می‌کنند. در پی آن افراد به‌دلیل تکذیبیه کتبی و رسمی شرکت، از سهام خارج می‌شوند. در بسیاری از موارد، پس از چندی، دقیقا همان تکذیب‌ها، با نامه‌های رسمی تایید می‌شوند.

سوال دیگری که اینجا مطرح می‌شود این است: مسئول چنین فریبی چه کسی است؟ چرا هیچ‌کس پاسخگو نیست؟ و جای سوال مهم‌تر اینجاست که چرا به‌راحتی مدیران و مسئولان امر، بدون هرگونه پاسخگویی و پذیرش پیامدهای تکذیب‌نامه‌های قبلی می‌توانند به کارشان ادامه دهند؟! مگر آن تکذیب، مصداق تدلیس و گول‌زدن و پنهان‌کاری نیست! و شاید بهتر است به جای شفاف‌سازی بگوییم، کنفرانس‌های مبهم‌سازی!

به علاوه در هفته‌های اخیر صحبت‌ها و قول‌هایی در قالب خبر، مصاحبه، کنفرانس و جلسات با حقوقی‌ها و... از جانب مسئولان امر شنیده و خوانده‌ایم که تقریبا هیچ پایه و اساس علمی و بنیادی ندارند. صحبت‌های متناقض و بدون هماهنگی وزیران، نمایندگان مجلس، سازمان خصوصی‌سازی و بورس درباره صندوق ETF دولتی منجر به نوسانات و ریزش‌های هیجانی بازار شد. باز هم سوال مطرح می‌شود که خبرهای شفاهی که مسئولان امر در ارتباط با بازار سرمایه می‌دهند، چقدر اعتبار دارد؟ به نظرتان وقتی مدرک کتبی، آن هم روی سایت‌های معتبر بورسی، بی‌اعتبار است، قول‌هایی که مسئولان امر در هر رده، به بورس و فعالان بازار می‌دهند، چقدر می‌تواند معتبر باشد؟ چرا باید فردی غیر از جنس بازارسرمایه، به صورت مونولوگ در برنامه اقتصادی، اجازه صحبت داشته باشد اما متخصصان در این میان جایگاهی نداشته باشند!

چرا باید مسئول دولتی یا مجری تلویزیونی، در شبکه رسمی تلویزیون ملی، بدون تخصص و صرف داشتن تریبون، تحلیل تکنیکال و موج‌شماری ارائه دهد؟ به نظرمان این دوستان، بازار سرمایه را با دستورات خانگی برای عیال‌شان اشتباه گرفته‌اند! اینجا نمی‌توان با قید و دستور، بازار را هدایت کرد. اینجا با دستکاری بازار و حمایت چند سهم نمی‌توان بازار را به سلامت بلندمدت رساند. اینجا قول‌ها به‌دلیل سابقه، بی‌اعتبار است و اعتمادی به صحبت‌های شفاهی و بازی‌های نمایشی مسئولان امر نیست.

در انتها نیز، توصیه‌هایی به دوستان و متولیان امر بازارسرمایه و مسئولان دولتی و حکومتی داریم.

این بازار برای اتمام اصلاح یا جلوگیری از رشدهای هیجانی، نیاز به رستم‌ها و ناجیان خاص ندارد، بلکه به افزایش اطلاعات و تخصص‌گرایی، اعتمادسازی و کارآمدی نیاز دارد. با توجه به افزایش ضریب نفوذ بورس و بازار سرمایه در بین افراد جامعه و خانواده‌ها، بهتر است برنامه‌های تخصصی ازسوی افرادی از جنس بازار سرمایه و غیرتبلیغی در تلویزیون برگزار شود. ناظر و مسئولان قضایی نیز در امور بازار سرمایه، سعی کنند اعتبار مدارک مکتوب ارسالی از شرکت‌ها را معتبرتر کنند، یعنی در فرآیندهای مرتبط با بررسی مدارک مکتوب ارسالی از سوی شرکت‌ها، که در حیطه وظایف‌شان است، ابتدا صحت و سلامت مدارک را صحه‌گذاری کنند و مسئولان آن مدارک را موظف کرده تا در کنفرانس‌های شفاف‌سازی، در صورت مغایرت، پاسخگو باشند و در غیر این صورت پیامدهای سنگینی برایشان در نظر گیرند. با این حالات، به‌راحتی جلوی تحرکات غیرمعقولانه گرفته می‌شود، اعتبار مدارک منتشرشده در سایت‌های رسمی بیشتر شده و اعتماد به بازار برمی‌گردد. این بازار به تعریف ابزار درست اقتصادی مانند اختیار معاملات پررنگ‌تر، بازار دوطرفه یا حداقل بازار بدون دامنه نوسان، جهت کارآمدی نیاز دارد نه دستکاری‌های گوناگون در جهت اصلاح یا رشد.

دوشنبه
۱۷ شهریور۱۳۹۹- ۱۸ محرم ۱۴۴۲ - ۷ سپتامبر ۲۰۲۰-شماره۱۶۰۴-پیاپی۲۹۲۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

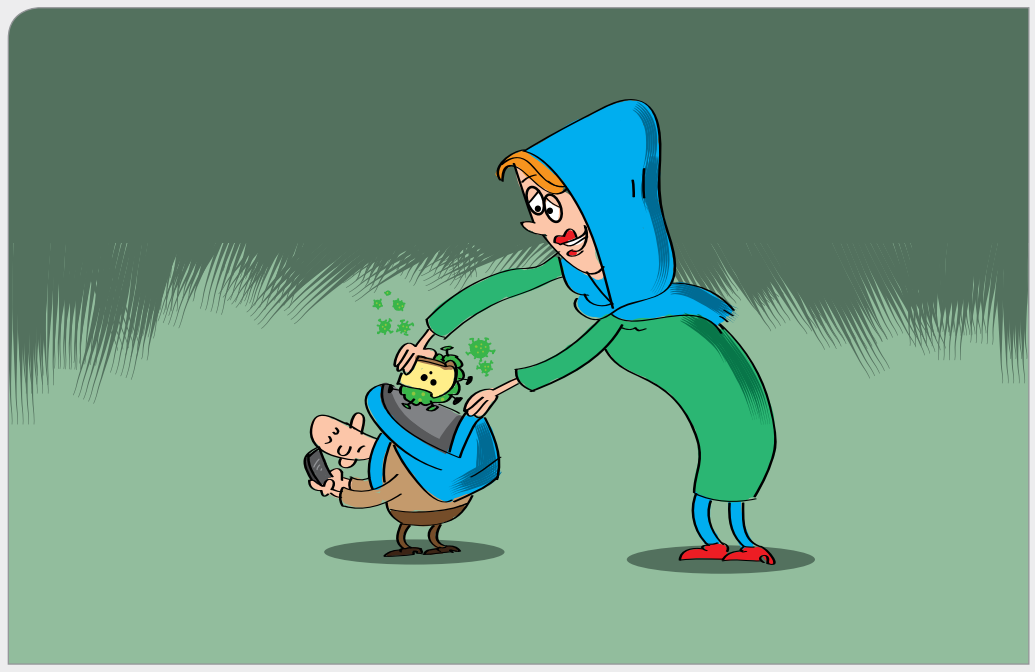
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

ریشه فساد را بخشکانیم

متأسفانه امروزه آفت فساد چنان به جامعه ما رسوخ پیدا کرده که در مواردی اصلا قبح آن از بین رفته است، بنابراین باید قبل از هر اقدام و توأم با هر برنامه اصلاحی، مبارزه با فساد را مدنظر قرارداد

چند سالی است مبارزه با فساد به روش‌ها و بهانه‌های مختلفی در فضای سیاسی کشور مطرح می‌شود، وجود فساد در حوزه‌ها و بخش‌های گوناگون ساختار اداری کشور بارها و بارها توسط شخصیت‌های مختلف مطرح شده است، یکی از شخصیت‌های سیاسی که سخنان او در مسئله فسادستیزی همواره بازتاب‌های فراوانی داشته سیدمصطفی میرسلیم است.

ایلنا درباره مسئله فساد، عوامل و ریشه‌های آن، مقابله با آن و راه‌های ریشه‌کن کردن فساد در ساختار سیاسی و اداری کشور گفت‌وگویی با سیدمصطفی میرسلیم داشته که بخش‌هایی از آن را در ادامه می‌خوانید:

▣ شما پیش از حضور در مجلس و همین‌طور اکنون در کسوت نمایندگی مردم مدعی وجود فساد در کشور و ضرورت مبارزه با آن هستید، چرا این مسئله یعنی مبارزه با فساد را به‌عنوان اولویت اصلی خود قرار داده‌اید؟

اهمیت مبارزه با فساد به این نکته اساسی باز می‌گردد که برای چاره‌جویی مشکلات کشور، به اجرا گذاردن طرح‌های پیشرفت، سامان دادن به معیشت مردم و حل مسائل روزمره آنها، ناگزیریم موانعی که بر سر راه وجود دارد را برداریم.

درحال‌حاضر طرح‌های بسیار خوبی در مجلس برای گره‌گشایی از مسائل بغرنج موجود پیشنهاد شده و حتما دولتمردان هم پیشنهادهای خوبی در این زمینه دارند ولی اگر به یک مقدمه اساسی و لازم عنایت نکنیم، آن طرح‌های خوب به ثمر نمی‌رسد، بلکه حتی ممکن است نتوان آن را آغاز کرد یا اگر شروع شود، پیشرفت چندانی نداشته و در نطفه خفه شود. آن مقدمه واجب، مبارزه با فساد است.

متأسفانه امروز این آفت چنان به جامعه ما رسوخ کرده که در مواردی اصلا قبح آن از بین رفته است، بنابراین باید قبل از هر اقدام و توأم با هر برنامه اصلاحی مبارزه با فساد را مدنظر قرارداد، در غیر اینصورت چه بسا بدون مبارزه با فساد، طرح‌های خوب، نتیجه بد پدیدار کند، همانند آن مثل قدیمی که می‌گوید: «از قضا سرکنگبین صفرا فزود»!

▣ آیا در این مبارزه هدف به همان مسئله پیشرفت، منحصر می‌شود؟

هدف جامع‌تر از این است که در تحقق مقدمه ضروری پیشرفت خلاصه شود. اکنون با انگیزه‌ای که رئیس قوه قضاییه برای همکاری مردم و شناساندن مفسدان ایجاد کرده، حاشیه امن تبهکاران بسیار محدود شده است.

اما ضروری است که برای موفقیت در همین مرحله به چند نکته توجه شود؛

۱-برخورد با مفسد نباید به قصد تلافی‌جویی شخصی باشد: این همکاری باید با نیت احقاق حقوق عمومی شکل گیرد و ادامه یابد.

۲-مبارزه با مفاسد باید با هدف نجات کشور و یکی از مراحل اساسی گام دوم انقلاب باشد و نه با نیت محدود محله‌ای و خُرد.

۳-این همکاری باید با نیت حفظ ارزش‌های انقلاب و پاسداشت آبروی انقلابیون اصیل و جدا کردن صف انقلابی نماها و منافقان از آنها، انجام شود.

۴-مهم‌تر از همه اینکه چنین مبارزه‌ای باید برای جلب رضای خدا و با نیت تقرب به او باشد.

▣ نکاتی که به آن اشاره کردید مهم و قابل توجه است، به نظر شما جامعه ما امروز آمادگی لازم برای چنین فضایی را دارد؟

یک آمادگی نسبی فراهم شده و شرایط امروز ما بهتر از چند سال پیش از این است؛ امروزه گردآوری اطلاعات نظام‌مند شده و با دقت بهتری انجام می‌شود، به‌ویژه اینکه اطلاعات دریافتی غربالگری می‌شود و سامانه‌های پیشرفته‌ای برای این منظور آماده شده که اکنون مراحل آزمایشی خود را طی می‌کند.

علاوه بر آن، باید به فکر نیروی انسانی واجد شرایط در تمام مراحل بود، آموزش و تبحر آنها نیازمند زمان است و درحال‌حاضر گلوگاه‌هایی وجود دارد که باید فساد از آنها رفع شود.

همچنین تجهیز مناسب دستگاه‌های اطلاعاتی و قضایی به چنین نیروهایی، رمز موفقیت این تلاش مقدس است. البته مهم‌تر از همه اینکه در این جبهه مبارزه با مفاسد باید به مدیریت آن و شایستگی‌هایی که دارد توجه ویژه‌ای داشت، چراکه پیشینیان گفته‌اند «رطب خورده منع رطب کی کند؟»

▣ شما در میانه صحبت‌تان به مراحل اجرایی مبارزه با فساد اشاره کردید، این مراحل کدامند و چه آیتم‌هایی دارند؟

مراحل متعددی وجود دارد که با دقت باید به آنها توجه شود و در میان آنها من به چند مورد اشاره می‌کنم؛

۱-توجه به ریشه‌های فساد و بسنده نکردن به دستگیری مفسدان. اگر ریشه فساد را نخشکانیم، در همان شرایط و با همان فرهنگِ فساد، مفسدان جدیدی متولد می‌شوند که شاید ماهرتر باشند و خسارات بیشتری وارد آورند.

نمونه‌هایی داشته‌ایم که دل‌خوش کرده‌ایم به گرفتن مفسد، ولی چون به ریشه فسادزا نپرداخته‌ایم مفسدان بعدی فساد را به اوج خود رسانده‌اند!

۲- توجه به حفظ آبروی مؤمنان در کل فرآیند مبارزه با فساد به‌طوری که نوعی یأس از خود در جامعه شکل نگیرد و این طور گمان نشود که فساد فراگیر شده و به همگان سرایت کرده است: حیثیت مدیریت و مدیران صالح باید محفوظ بماند.

۳ - به چگونگی بازجویی، محاکمه و آگاهی‌رسانی عمومی توجه شود که حتما فاقد جنبه‌های بدآموزی باشد و به ریشه‌کنی فساد و انزجار عمومی از مفسدان کمک کند و اجرای حکم و مجازات مفسدان را به صورت مطالبه عمومی درآورد.

۴ - به مطلب اساسی احقاق حقوق عمومی جامعه و بازگشت اموال به بیت‌المال و به مردمی که حق‌شان پایمال‌شده توجه شود، به‌عبارتی روند اصلاح باید برای همگان ملموس باشد تا به تقویت خودباوری بینجامد.

▣ با توجه به اینکه بر ریشه‌کنی فساد و اهمیت آن در کنار برخورد با مفسد اشاره کردید، سوال این است که آیا شناخت دقیق و درستی از ریشه‌های فساد وجود دارد؟

ریشه‌های فساد در جوامع مختلف و در گذر زمان یکسان نیست و در هر منطقه و در هر دوران باید به‌طور تخصصی برای شناخت و اشراف دقیق بر آنها اهتمام ورزید؛ البته مبادله اطلاعات و استفاده از تجربیات گذشتگان را نباید کم‌ارزش تلقی کرد اما در مجموع به صورت کلی عوامل و ریشه‌های فساد را می‌توان طی چند مورد بیان کرد که به صورت نمونه مواردی را عرض می‌کنم؛

۱- ریشه‌های اقتصادی فساد؛ تجاوز به بیت‌المال و دارایی‌های عمومی، فرآیندهای تخصیص تسهیلات بانکی با رقم‌های بزرگ و تبانی‌ها، رباخواری و نزول خواری، سوءاستفاده از مبالغی که با نیت خیر عطا می‌شود ولی به‌دلیل فقدان شفافیت و نداشتن حساب و کتاب به انحراف کشیده می‌شود، در این‌باره گروه‌های تخصصی تبهکاری در قالب بنگاه‌ها و شرکت‌های تجاری، مؤسسات مشاوره‌ای و بنیادهای نیکوکاری و... پدیدار شده‌اند.

۲- رایج شدن برخی رویه‌های غلط مانند نرخ گذاشتن برای تخلف، تراکم‌فروشی خارج از ضابطه، عادی شدن حق حساب و زیر میزی دادن، بروز شیوه‌های نوین رشوه و طراحی کلاه شرعی برای آن متناسب با اقتضای دوران معاصر، سوءاستفاده از اختیارات، نقص‌های مقررات یا ابهامات قانونی برای کسب حقوق و مزایای شخصی و گروهی که در زیر سرفصل عمده تبعیض دسته‌بندی می‌شود.

۳- ریشه‌های اجتماعی و فرهنگی که به‌ویژه در شرایط سخت اقتصادی کمتر به آن پرداخته می‌شود و نوعی افسارگسیختگی و ناهنجاری‌های اجتماعی را با خود به همراه دارد.

۴ - ریشه‌های سیاسی که منجر به تداخل منافع، زدوبند و وامدار کردن افراد به‌منظور چشم‌پوشی، با هدف سهل‌انگاری در هنگام مراعات الزامات شایسته‌سالاری انجام می‌شود و در نتیجه باعث بروز انحرافات متعدد می‌شود، از جمله اینکه تفکیک قوا را متلاشی می‌کند.

این ۴ موردی که عرض کردم به صورت کلی بخش عمده‌ای از علت‌ها و زمینه‌های بروز فساد را شامل می‌شوند.

نظرگاه

اقتصاد سیاست‌زده راهگشا نخواهد بود

یحیی آل‌اسحاق، فعال اقتصادی: اینکه اقتصاد امروز ایران مشکلات فراوانی دارد، یک واقعیت غیرقابل انکار است اما راه‌حل‌هایی نیز برای این معضلات وجود دارند که می‌توانند در دستور کار سیاست‌گذاران قرار گیرند تا به این ترتیب بار مصائب سبک شوند.

شرایطی که امروز در آن زندگی می‌کنیم، یک شرایط ویژه است. شیوع کرونا نه‌تنها در سطح ایران یا کشورهای منطقه، بلکه در تمام کشورهای جهان دستور کار جدیدی را وارد برنامه دولت‌ها کرده است. عالم‌گیر شدن این ویروس تعهدات دولت‌ها را تغییر داده و اکنون دیگر خیلی از وعده‌های پیشین باید کنار برود تا بتوانیم براساس شرایط موجود تصمیم‌گیری کنیم.

از مشکلات اصلی که هنوز در اقتصاد ایران مشاهده می‌شود، مسائل مربوط به حوزه پولی است. از یک‌سو آن‌طور که مسئولان دولتی می‌گویند ایران صاحب حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان دارایی منجمد شده است و گفته می‌شود حدود ۵۰ درصد دارایی‌های بانک‌ها منجمد شده و امکان استفاده از آن اکنون وجود ندارد. این یک مشکل غامض در اقتصاد ایران است و باید هر طور شده آن را برطرف کرد تا بتوانیم در روزهای سخت به داد کشور برسیم.

از سوی دیگر، میزان نقدینگی در کشور بیش از ۲ هزار هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. همان‌طور که بارها کارشناسان اقتصادی گفته‌اند اگر این رقم به بخش تولید کشور تزریق شود، بخش زیادی از مشکلات حل خواهد شد اما اگر هم رها شود به سمت بازارهای موازی مانند ارز و طلا می‌رود که این نیز مسبب مشکلات بزرگی خواهد شد؛ در نتیجه باید سیاست‌گذاری به‌نحوی باشد که هر چه بیشتر نقدینگی کشور به سمت بخش مولد حرکت کند.

البته در کنار چاره‌جویی برای این دو بخش کارهای بیشتری هم می‌توان و باید انجام داد؛ از جمله اینکه باید آورده‌های بزرگی که در کشور وجود دارد، تجمیع و شرایط برای بهبود اوضاع فراهم شود، اما هیچ چیزی مشخصا به اندازه افزایش همدلی و اتحاد برای رفع مشکلات پاسخگو نخواهد بود. نباید در روزهایی که کشور هم ازسوی یک ویروس خطرناک و هم از سوی امریکایی‌ها زیرفشار است به تفرقه و اختلاف دامن زد. به‌نظر می‌رسد در شرایط امروز هر چه به این مهم رهنمون نشود باید کنار گذاشته شود. در نخستین گام هم باید سیاست را از اقتصاد کشور جدا کرد. مشکلات امروز کشور با برخوردهای قطبی با یکدیگر و انشقاق حل نخواهد شد و بزرگ‌ترین آفت امروز اقتصاد کشور که آسیب‌های جدی را نیز به همراه داشته همین رویکرد بوده است.

اکنون زمان دامن زدن به اختلافات و پرداختن به تفاوت‌ها نیست. باید همه دست‌به‌دست یکدیگر دهند و با وحدت کلمه به سمت رفع مشکلات گام بردارند، چراکه تنها با این روحیه است که می‌توان در مقابل مشکلات بزرگ عقب ننشست.

نگاه نو

عبور از خویشتن

مهری اسکندری، روانشناس: مشکلات جامعه فردی زاییده افکار و باورهای نهادینه‌شده در ذهن و روان آنهاست. افکاری که کودک از پیرامون خود به‌ویژه والدین آموخته است و در زندگی آنها را به منصه ظهور می‌رساند. بسا این برداشت‌ها و آموزش‌ها را بر جامعه وسیع‌تر، خانه، اداره و در کل جامعه شغلی خود تعمیم داده و به‌صورت باز والدگری آن را اجرا می‌کند. این واکنش‌ها می‌توانند به‌صورت اتخاذ تصمیماتی که موجب افت پیشرفت جامعه می‌شوند، نیز بازگردند. گاهی نیز می‌توان رد پای حکایت آسیب‌های دوران کودکی را در روابط شغلی یا زندگی زوجین نیز مشاهده کرد. با مرور افکار تکراری، ذهن می‌آموزد که با چرخه تکرار، می‌تواند شخص را درگیر مکررات کرد و مانع هدفمندی و برنامه‌ریزی درست شد. شاگردی نزد استادش رفته و می‌گوید که ذهنش دائم نشخوار فکری دارد و از دست این افکار خلاصی ندارد.

استاد می‌گوید: از امشب سعی کن اصلا به میمون‌های جنگل فکر نکنی.

شاگرد: من اصلا با میمون‌ها مشکلی ندارم و به این موضوع هرگز فکر نکرده‌ام.

استاد: خوب حالا تلاش کن که فکر نکنی.

هنگام شب شاگرد مشاهده می‌کند که هر چه بیشتر تلاش کند که به میمون فکر نکند، بیشتر ذهنش درگیر می‌شود.

فردا صبح نزد استاد رفته و واقعه را برایش شرح می‌دهد.

استاد می‌گوید: وقتی تلاش می‌کنی به چیزی فکر نکنی، آن موضوع به صورت متوالی و با شدت بیشتری به سراغت می‌آید.

بنابراین به جای اجتناب از چیزهای ناخواسته سعی کن به موارد مثبت و کارآمد و آنچه دوست‌داری متمرکز شوی.

آن‌گاه افکار ناخواسته فرصتی برای ظهور پیدا نمی‌کنند.

در جامعه شغلی یا روابط اجتماعی هم اغلب شاهد بحث بر سر مسائلی هستیم که قبل از شروع، در ذهن افراد به‌صورت تعمیم افراطی شکل گرفته و به تصویر کشیده شده و در نهایت در اعمال ایشان به اجرا درآمده است.

توصیه‌ای که در این‌باره به افراد می‌توان ارائه داد، این است که سعی کنید زندگی را در اکنون و زمان حال دنبال کنید و مرور افکار ناکارآمد گذشته را در زندگی فاکتور بگیرید. زیبایی‌های لحظات شاد در ارتباطات زندگی مشترک، موفقیت حرفه‌ای، پیشرفت در اجرای مسئولیت مدیریتی یا در کل شغلی را در ذهن خود پرورش دهید، تا تلاش و پیشرفت، اندیشه‌تان را لبریز از خرسندی کند و تاثیر آن را در روابط شغلی و خانوادگی خود شاهد باشید.

از فضای مجازی

۳۰ ذهنیت غیرواقعی در دیپلماسی

محمود سریع‌القلم، پژوهشگر

۱- حقوق بین‌الملل بر سیاست بین‌الملل اولویت دارد.
۲- سیاست بین‌الملل بر اقتصاد بین‌الملل اولویت دارد.
۳- سیاست خارجی یعنی روابط عمومی خارجی یک دولت
۴- بدون اجماع داخلی می‌توان در سیاست خارجی موفقیت پایدار کسب کرد.
۵- سیاست خارجی عمدتا یعنی فضاسازی مجازی
۶- کشورهای اروپایی باتوجه به عدالت‌خواهی و حق‌طلبی باید موضع بگیرند.
۷- امریکا و اسرائیل دو روی یک سکه نیستند.
۸- امریکا یعنی رئیس‌جمهوری امریکا
۹- جان بولتون باعث شد ترامپ از برجام خارج شود.
۱۰- صرفا مثلث ترامپ، پمپئو و مشاور امنیت ملی، سیاست خارجی امریکا را شکل می‌دهند.
۱۱- ایپک (AIPAC) صرفا یک گروه لابی است.
۱۲- مجموعه دستگاه نظامی-امنیتی امریکا، حامی سیاست خارجی ترامپ نیست.
۱۳- قوه مقننه امریکا، حامی سیاست خارجی ترامپ نیست.
۱۴- مهم‌ترین منطقه در سیاست خارجی امریکا، خاورمیانه است.
۱۵- دولت ترامپ برای دستیابی به یک قرارداد جدید برجام، مستأصل است.
۱۶- عموم رسانه‌های امریکا، مخالف سیاست‌های خاورمیانه‌ای دولت امریکا هستند.
۱۷- سیاست خاورمیانه‌ای امریکا در کاخ سفید شکل می‌گیرد.
۱۸- منافع اسرائیل یعنی مواضع بنیامین نتانیاهو.
۱۹- تفاهم و همکاری کشورهای عربی با اسرائیل پایدار نیست.
۲۰- اعراب خلیج‌فارس از خود منافع و مصالحی ندارند.
۲۱- ماهیت اصلی روابط امریکا با کشورهای عربی خلیج‌فارس، صرفا امنیتی است.
۲۲- دوره غرب در جهت دادن به سیاست بین‌الملل پایان یافته است.
۲۳- ۹۰۰ صفحه تحریم را نباید خیلی جدی گرفت.
۲۴- جو بایدن ادامه باراک اوباماست.
۲۵- دولت احتمالی جو بایدن با مسائل خاورمیانه خیلی کاری نخواهد داشت.
۲۶- نفوذ امنیتی در کشورهای دیگر بر نفوذ اقتصادی اولویت دارد.
۲۷- در مذاکرات، اهرم امنیتی کارسازتر از اهرم اقتصادی است.
۲۸- یک کشور جهان سومی می‌تواند بین منافع اروپا و امریکا شکاف بیندازد.
۲۹- بدون مزیت نسبی اقتصادی، می‌توان در سیاست خارجی امتیازات گسترده گرفت.
۳۰- خیلی‌ها تفاوت بین سیاست خارجی و پروپاگاندا را متوجه نمی‌شوند.

هنر بین‌الملل

بازگشت سینمادوستان به سالن‌ها

رئیس جشنواره بین‌المللی فیلم کن در نامه‌ای سرگشاده با ابراز امیدواری درباره آینده سینماها نوشت: سینمادوستان به سالن‌ها باز می‌گردند.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ورایتی، تیری فرمو رئیس جشنواره کن و برتران تاورنیه فیلمساز سرشناس فرانسوی به‌عنوان روسای انستیتو لومیر فرانسه با انتشار یک نامه سرگشاده از سینماها حمایت کردند.

در بخشی از این نامه آمده است: از هفته گذشته (با اکران بین‌المللی فیلم جدید کریستوفر نولان) بازار بلیت‌فروشی در سینماهای فرانسه داغ شده است. به‌طور قطع، میزان فروش هنوز به سطح همیشگی خود نرسیده، اما نباید از این مسئله غافلگیر شویم، چون به‌راحتی می‌توان آن را توضیح داد. نه اینکه فیلم‌ها به‌طور کامل از پرده غایب بوده باشند اما آن دو ماه برای اصلاح و بهبود صنعت سینما لازم بود.

مانند بیشتر کشورهای جهان، سینماهای فرانسه نیز این تابستان علاوه با محدودیت‌های کرونایی با مشکل کمبود فیلم‌های جدید و باکیفیت دست و پنجه نرم می‌کنند. سالن‌های سینمایی در این کشور پس از حدود ۳ ماه تعطیلی، ۲۲ ژوئیه (اول مرداد ۹۹) فعالیت خود را از سر گرفتند اما فقط با اکران فیلم جدید نولان، انگاشته و اضافه شدن چند فیلم جدید به فهرست اکران بود که کورسوی امید برای سینماداران فرانسوی روشن شد.

فرمو و تاورنیه در بخشی دیگر از یادداشت خود تصریح کردند: با فرارسیدن ماه سپتامبر، همه‌چیز دست به‌دست هم داده تا به این نتیجه برسیم که با فیلم‌های زیبایی که در فهرست اکران هستند، سینمادوستان نیز به سینماها بازخواهند گشت. این شروع تازه به ما اجازه می‌دهد تا دیدگاه‌های واقعی سینماداران، توزیع‌کنندگان، تهیه‌کنندگان و صاحبان اثر را درک کنیم. این دیدگاه‌ها در دستان ما و دستان شماست. روسای انستیتو لومیر در ادامه خاطرنشان کردند با وجود پیش‌بینی‌های هشداردهنده و نگران‌کننده، سینما هنوز وجود دارد و هیچ‌وقت ما را ترک نکرده بود. جشنواره لومیر که بر گرامیداشت میراث سینما تمرکز دارد، از ۱۰ تا ۱۸ اکتبر (۱۹ تا ۲۷ مهر) برگزار شده و برخی از فیلم‌های فهرست منتخب جشنواره کن را نیز نمایش می‌دهد. فرمو و تاورنیه به‌زودی جزئیات برگزاری این جشنواره را اعلام کرده و فرآیند بلیت‌فروشی آغاز می‌شود.